

**ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

15 Οκτωβρίου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου **195**

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4982

Ίδρυση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των Επιχειρηματικών Πάρκων - Ενιαίο πλαίσιο ρύθμισης για τους φορείς Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και άλλες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ - ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η ενίσχυση της εθνικής οικονομίας και της περιφερειακής ανάπτυξης μέσω της προσέλκυσης επενδύσεων για την ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων (Ε.Π.), δια των οποίων συγκεντρώνονται επιχειρηματικές δραστηριότητες σε συγκεκριμένες περιοχές με οργανωμένες υποδομές, για τη δημιουργία οικοσυστημάτων επιχειρήσεων που θα τονώσουν την ανάπτυξη της βιομηχανικής παραγωγής. Με την ανάπτυξη των Ε.Π., η

οποία γίνεται για λόγους δημόσιας ωφέλειας, επιτυγχάνονται περαιτέρω η προστασία του περιβάλλοντος, η πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, επιχειρηματικότητας, απασχόλησης και των υποδομών, ιδιαίτερα σε περιοχές που παρουσιάζουν αναπτυξιακό έλλειμμα, βελτιώνοντας παράλληλα την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι η θέσπιση ενός ενιαίου πλαισίου ρύθμισης των Επιχειρηματικών Πάρκων που περιέχει κανόνες και διαδικασίες για την ίδρυση, ανάπτυξη και λειτουργία τους, όπως και κίνητρα εγκατάστασης επιχειρήσεων εντός αυτών, με στόχο την τόνωση της περιφερειακής ανάπτυξης, της βιομηχανικής παραγωγής και της πράσινης επιχειρηματικότητας. Στο παρόν πλαίσιο ενοποιούνται οι κανόνες δικαίου που διέπουν τους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων.

Άρθρο 3

Ορισμοί

1. Για τις ανάγκες του παρόντος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α. «Επιχειρηματικό Πάρκο» (Ε.Π.): οργανικά ολοκληρωμένο σύνολο δομών, υπηρεσιών και υποδομών που ιδρύεται και λειτουργεί για την υποστήριξη των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

β. «Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση» (Α.Β.Σ.): η περιοχή που παρουσιάζει αυξημένη συγκέντρωση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, με έλλειψη υποδομών, πολεοδομικά και περιβαλλοντικά προβλήματα, με αποτέλεσμα να χρήζει περιβαλλοντικής και λειτουργικής εξυγίανσης.

γ. «Επιχειρηματικό Οικόπεδο»: ο οικοδομήσιμος χώρος του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) για εγκατάσταση και άσκηση παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, όπως καθορίζονται στο εγκεκριμένο επιχειρηματικό σχέδιο και το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής του Ε.Π..

δ. «Έργο υποδομής»: κάθε έργο που προορίζεται για την εξυπηρέτηση των λειτουργιών, την εύρυθμη λειτουργία των εγκατεστημένων επιχειρήσεων ή

την προστασία του περιβάλλοντος. Έργα υποδομών αποτελούν ιδίως τα δίκτυα οδοποιίας, ύδρευσης, αποχέτευσης ακαθάρτων, αποχέτευσης όμβριων, τα τηλεπικοινωνιακά ή ευρυζωνικά δίκτυα, το δίκτυο πυρόσβεσης, τα δίκτυα ηλεκτροφωτισμού, ηλεκτροδότησης, το δίκτυο τηλεθέρμανσης, φυσικού αερίου, τα δίκτυα βιομηχανικού νερού, τα έργα άρδευσης πρασίνου, τα έργα σύνδεσης δικτύων, τα έργα διαμόρφωσης τοπίου, η μονάδα επεξεργασίας υγρών αποβλήτων, οι αγωγοί διάθεσης αποβλήτων και τροφοδοσίας νερού, τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης, κτιριακές υποδομές που προορίζονται για τη διοίκηση και την εξυπηρέτηση των λειτουργιών των εγκατεστημένων επιχειρήσεων, των δημοσίων υπηρεσιών ή για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και οι παρεμβάσεις για τη διασφάλιση πρόσβασης σε άτομα με αναπηρία.

ε. «Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου» (Ε.Α.Δ.Ε.Π.): η ανώνυμη εταιρεία που αναλαμβάνει τη σύνταξη και υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου και έχει ως αποκλειστικό σκοπό την ανάπτυξη, διοίκηση και διαχείριση ενός ή περισσότερων Επιχειρηματικών Πάρκων (Ε.Π.).

στ. «Κοινόχρηστοι χώροι εντός Επιχειρηματικών Πάρκων»: οι χώροι πρασίνου, πλατειών, στάθμευσης, οι δρόμοι και τα πεζοδρόμια, καθώς και οι χώροι εγκατάστασης έργων υποδομής, που καθορίζονται με το Ρυμοτομικό Σχέδιο Εφαρμογής και βρίσκονται εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.).

ζ. «Κοινοφελείς χώροι εντός Επιχειρηματικών Πάρκων»: οι χώροι που προορίζονται για την εγκατάσταση κάθε δραστηριότητας αναγκαίας για την εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων και των εργαζομένων, που καθορίζονται με το Ρυμοτομικό Σχέδιο Εφαρμογής, εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου.

η. «Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.)»: οι χώροι που είχαν οργανωθεί ως Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.), σύμφωνα με τον ν. 4458/1965 (Α' 33), ως Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.), Βιομηχανικά Πάρκα (ΒΙ.ΠΑ.), Βιοτεχνικά Πάρκα (ΒΙΟ.ΠΑ.), Τεχνοπόλεις και άλλες μορφές Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.), σύμφωνα με τον ν. 2545/1997 (Α' 254), ως Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.), σύμφωνα με το Γ' Μέρος του ν. 3982/2011 (Α' 143), και οργανώνονται ως Ε.Π. σύμφωνα με τον παρόντα.

2. Ειδικώς για το Κεφάλαιο Ι' ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α. «Επιφάνεια»: το εμπράγματο δικαίωμα φυσικού ή νομικού προσώπου να κατασκευάζει κτίσμα σε έδαφος οικοπέδου που βρίσκεται εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και

να ασκεί στο κτίσμα αυτό, ή σε κτίσμα ήδη κατασκευασμένο, τις εξουσίες, που παρέχει το δικαίωμα της κυριότητας.

β. «Κύριος»: ο κύριος του εδάφους του οικοπέδου που βρίσκεται εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ..

γ. «Επιφανειούχος»: το πρόσωπο που έχει το δικαίωμα της επιφανείας.

δ. «Οικόπεδα»: τα ακίνητα οποιασδήποτε φύσης, τα οποία κείνται εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και, αναλόγως προς το νομοθετικό καθεστώς που διέπει τον Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., ανήκουν κατά κυριότητα σε: δα) Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) του παρόντος, δβ) Εταιρεία Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.ΑΝ.Ε.Π.) του άρθρου 45 του ν. 3982/2011, δγ) φορέα ίδρυσης Β.Ε.Π.Ε. του ν. 2545/1997, δδ) φορέα οργάνωσης και εκμετάλλευσης του ν. 4458/1965 ή δε) στον κατά περίπτωση κύριο, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του παρόντος.

ε. «Κτίσμα»: κάθε συστατικό του οικοπέδου και ιδίως οικοδόμημα, κατασκευή, εγκατάσταση, κτίριο, δεξαμενή, υπόστεγο, σταθμός αυτοκινήτων, γέφυρα, σήραγγα, αγωγός, οδικό, σιδηροδρομικό ή λιμενικό έργο, αθλητική εγκατάσταση, κεραίες κάθε είδους και οι βάσεις αυτών, κάθε είδους εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και κάθε άλλη κατασκευή επί του εδάφους. Το κτίσμα μπορεί να είναι και υπόγειο.

στ. «Εδαφονόμιο»: το αντάλλαγμα που καταβάλλεται από τον επιφανειούχο στον κύριο κατά τη διάρκεια του δικαιώματος της επιφανείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Άρθρο 4

Τύποι Επιχειρηματικού Πάρκου

1. Τα Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) διακρίνονται σε:

α) «Επιχειρηματικό Πάρκο Τύπου Α1»: το Ε.Π. που πολεοδομείται, οργανώνεται και λειτουργεί ως χώρος υποδοχής δραστηριοτήτων κάθε κατηγορίας περιβαλλοντικής κατάταξης της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209).

- β) «Επιχειρηματικό Πάρκο Τύπου Α2»: το Ε.Π. που πολεοδομείται, οργανώνεται και λειτουργεί ως χώρος υποδοχής δραστηριοτήτων των κατηγοριών «Α2» και «Β» περιβαλλοντικής κατάταξης της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011.
- γ) «Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης (Ε.Π.Ε.)»: το Ε.Π. που οργανώνεται για την περιβαλλοντική εξυγίανση περιοχών με Άτυπη Βιομηχανική Συγκέντρωση (Α.Β.Σ.) και την αντιμετώπιση λειτουργικών προβλημάτων των επιχειρήσεων που χωροθετούνται σε αυτή.
- δ) «Επιχειρηματικό Πάρκο Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (Ε.Π.Μ.Μ.Μ.)»: το Ε.Π. που οργανώνεται σε περιοχή όπου είναι εγκατεστημένη και λειτουργεί ή πρόκειται να εγκατασταθεί και να λειτουργήσει μεμονωμένη μεγάλη μονάδα (Μ.Μ.Μ.) και για το οποίο δεν απαιτείται πολεοδόμηση. Ως Μ.Μ.Μ. θεωρούνται αυτές που ασκούν μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες του Β' Μέρους του ν. 3982/2011 (Α' 143) ή δραστηριότητες εφοδιαστικής του ν. 4302/2014 (Α' 225) με την ελάχιστη έκταση του άρθρου 19 του παρόντος.
- ε) «Τεχνόπολη»: το Ε.Π. που οργανώνεται και λειτουργεί ως χώρος υποδοχής επιχειρηματικών δραστηριοτήτων νέας και υψηλής τεχνολογίας, ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών.

2. Οι τύποι Ε.Π. της παρ. 1 δύναται να χαρακτηρίζονται και ως «Οικολογικό Πάρκο», εφόσον οργανώνονται και λειτουργούν με τέτοιο τρόπο, ώστε να υποδέχονται δραστηριότητες, με τις οποίες επιτυγχάνονται περιβαλλοντικοί στόχοι, μετρήσιμοι με βασικούς δείκτες απο-δοτικότητας ως προς τη χρήση ενέργειας, ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πρώτων υλών, υδάτων γης και ως προς τις επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα και την κυκλική οικονομία, σύμφωνα με την κοινή απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 46.

Άρθρο 5

Δραστηριότητες που ασκούνται εντός Επιχειρηματικού Πάρκου

1. Στα Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εγκαθίστανται και ασκούνται κάθε είδους επιχειρηματικές παραγωγικές δραστηριότητες του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, με εξαίρεση τα εμπορικά κέντρα, όπως:

- α) μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες, καθώς και μηχανολογικές εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών του Β' Μέρους του ν. 3982/2011 (Α' 143),
- β) δραστηριότητες εφοδιαστικής (logistics), κέντρα αποθήκευσης και διανομής, αποθήκες και συγκροτήματα αποθηκών, οι οποίες δεν αποτελούν τμήματα βιομηχανικών - βιοτεχνικών εγκαταστάσεων, καθώς και εγκαταστάσεις συνδυασμένης μεταφοράς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4302/2014 (Α' 225) και εκθεσιακών κέντρων με δυνατότητα χονδρικής πώλησης εμπορευμάτων,
- γ) ερευνητικά κέντρα και εργαστήρια που σχετίζονται με εφαρμοσμένη βιομηχανική, ενεργειακή, μεταλλευτική έρευνα, κέντρα τεχνολογικής υποστήριξης των επιχειρήσεων και των εργαζομένων, εργαστήρια παροχής υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας και ποιότητας, καθώς και εγκαταστάσεις που αξιοποιούν ή συνδέονται με τα αποτελέσματα των εργασιών των ερευνητικών κέντρων ή των εργαστηρίων, σχολές τεχνικής κατεύθυνσης και παραρτήματα πανεπιστημιακών ιδρυμάτων,
- δ) συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών, σύμφωνα με τα άρθρα 77 και 78 του ν. 4442/2016 (Α' 230),
- ε) δραστηριότητες παραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και φυσικό αέριο, αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας για έγχυση στο σύστημα ή στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας ή για κάλυψη ιδίων αναγκών, συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας, με τις συνοδευτικές υποδομές τους, όπως οι γραμμές μεταφοράς και διανομής και οι εγκαταστάσεις τροφοδοσίας με καύσιμα,
- στ) θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων,
- ζ) συνεργεία επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων,
- η) κέντρα δεδομένων και τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων και λοιπές συνοδευτικές δραστηριότητες (Data Centres),
- θ) κάθε δραστηριότητα που περιλαμβάνεται στο άρθρο 5, περί μη οχλούσας βιομηχανίας - βιοτεχνίας, στο άρθρο 6 περί οχλούσας βιομηχανίας - βιοτεχνίας και στο άρθρο 7 περί χονδρεμπορίου του από 23.2/6.3.1987 π.δ. (Α' 166), καθώς και οι δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο άρθρο 8 περί παραγωγικών δραστηριοτήτων χαμηλής και μέσης όχλησης, στο άρθρο 9 περί χονδρεμπορίου, στο άρθρο 10 περί τεχνοπόλεων και τεχνολογικών πάρκων, στο άρθρο 11 περί παραγωγικών δραστηριοτήτων υψηλής όχλησης, στο άρθρο 12 περί εγκαταστάσεων

Αστικών Υποδομών Κοινής Ωφέλειας και στο άρθρο 13 περί ειδικών χρήσεων, του π.δ. 59/2018 (Α' 114),

- ι) δραστηριότητες αγροτοκτηνοτροφίας, καθώς και δραστηριότητες υποστηρικτικές ή υποβοηθητικές της λειτουργίας τους, εφόσον τα παραγόμενα προϊόντα τους τυγχάνουν επεξεργασίας από μεταποιητικές δραστηριότητες εντός του Ε.Π.,
- ια) δραστηριότητες υποστηρικτικές ή υποβοηθητικές της λειτουργίας των επιχειρήσεων του Ε.Π., καθώς και παραρτήματα, υποσταθμοί ή μονάδες δημοσίων υπηρεσιών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, κοινωφελών οργανισμών, υπηρεσιών υγείας, χρηματοπιστωτικών οργανισμών.

2. Εντός του Ε.Π. επιτρέπονται σε κοινωφελείς χώρους εγκαταστάσεις που προορίζονται για την εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων και των εργαζομένων, όπως εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων και συλλογής και μεταφόρτωσης στερεών απορριμμάτων, βοηθητικές εγκαταστάσεις των λειτουργιών ύδρευσης, αποχέτευσης, ηλεκτροφωτισμού, μεταφοράς και διανομής ενέργειας, εγκατάσταση κέντρων δεδομένων, πάρκο κεραιών ή μεμονωμένες κεραιές, κτίριο διοίκησης, πυροσβεστικός σταθμός, παιδικός σταθμός, κέντρο πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, εκθετήριο προϊόντων, χώροι για διοργάνωση παρουσιάσεων ή συνεδρίων, χώροι για την ενδιαίτηση και σίτιση των εργαζομένων ή των εξωτερικών συνεργατών των επιχειρήσεων, χώροι ειδικά διαμορφωμένοι για επαγγελματική κατάρτιση των εργαζομένων και χώροι για ποιοτικό έλεγχο προϊόντων.

3. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε όλους τους οργανωμένους υποδοχείς μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, χωρίς υποχρέωση τήρησης της ποσόστωσης του άρθρου 43 του ν. 3982/2011, με την επιφύλαξη τήρησης του τύπου του υφιστάμενου υποδοχέα.

4. Οι δραστηριότητες του παρόντος επιτρέπεται να αναπτυχθούν και στις περιοχές οι οποίες καθορίζονται ως περιοχές επιτρεπόμενης ανάπτυξης Επιχειρηματικών/ Εμπορευματικών Πάρκων Εφοδιαστικής Εθνικής Εμβέλειας με τα άρθρα 14 και 15 του ν. 4302/2014.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΙΔΡΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Άρθρο 6

Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου

- 1.** Η πρωτοβουλία ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) ανήκει σε Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.). Για την επίτευξη του σκοπού της, η Ε.Α.Δ.Ε.Π. δύναται να εκμισθώνει, εκποιεί ή κατ' άλλο τρόπο παραχωρεί εκτάσεις κυριότητάς της ή επί των οποίων διαθέτει άλλα δικαιώματα.
- 2.** Στο μετοχικό κεφάλαιο της Ε.Α.Δ.Ε.Π. μετέχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, όπως νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα ή κοινοπραξίες αυτών, αυτοτελώς ή ως μέλη ενώσεων τους, συνεταιρισμοί, οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, σύνδεσμοι αυτών, δημοτικές και περιφερειακές επιχειρήσεις και κοινοπραξίες αυτών, κατ' εξαίρεση των αριθμητικών περιορισμών των άρθρων 107 και 194 του ν. 3852/2010 (Α' 87), το ελληνικό δημόσιο, οι ανεξάρτητες αρχές, τα επιμελητήρια και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που περιλαμβάνονται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.
- 3.** Η πρωτοβουλία ανάπτυξης Ε.Π. μπορεί να αναληφθεί και από Ε.Α.Δ.Ε.Π. η οποία είναι υπό σύσταση. Στην περίπτωση αυτή, η αίτηση του άρθρου 7 συνοδεύεται από έγγραφο για τη σύσταση της εταιρείας, υπογεγραμμένο από τους ιδρυτές μετόχους, με συμφωνία υποβολής του σε δημοσιότητα υπό την αναβλητική αίρεση της έγκρισης ανάπτυξης του Ε.Π.. Η σύσταση της Ε.Α.Δ.Ε.Π. ολοκληρώνεται μέσα σε έξι (6) μήνες από την έκδοση της απόφασης έγκρισης ανάπτυξης του Ε.Π. του άρθρου 10, άλλως η απόφαση ανακαλείται.

Άρθρο 7

Ίδρυση Επιχειρηματικού Πάρκου

- 1.** Για την ίδρυση του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.), υποβάλλεται στη Διεύθυνση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων αίτηση από την ενδιαφερόμενη Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης

Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.), η οποία συνοδεύεται από το Επιχειρηματικό Σχέδιο και από το παράβολο της παρ. 2 του άρθρου 46.

2. Το Επιχειρηματικό Σχέδιο αποτυπώνει τη σκοπιμότητα και οικονομική βιωσιμότητα του Ε.Π. και τη συμβατότητα των προβλεπόμενων χρήσεων γης με την προστασία του περιβάλλοντος και τη θέση ανάπτυξής του. Το Επιχειρηματικό Σχέδιο περιλαμβάνει:

α) Τεχνοοικονομική μελέτη σκοπιμότητας - βιωσιμότητας με:

αα) περίληψη της επένδυσης,

αβ) αναλυτική περιγραφή του αντικειμένου της επένδυσης,

αγ) κοινωνικό - οικονομικό περιβάλλον και θέση της επένδυσης,

αδ) προϋπολογισμό δαπανών υλοποίησης και εσόδων της επένδυσης,

αε) χρονικό προγραμματισμό της επένδυσης,

αστ) χρηματοοικονομική ανάλυση - αποδοτικότητα της επένδυσης, που περιλαμβάνει στοιχεία για το επιχειρηματικό σχήμα, το χρηματοδοτικό σχήμα, το ταμειακό πρόγραμμα, ανάλυση εκμετάλλευσης και αποτελεσμάτων χρήσης, έλεγχο της βιωσιμότητας της επένδυσης,

αζ) κοινωνικοοικονομικές συνέπειες της επένδυσης στις επιχειρήσεις και στην οικονομική δραστηριότητα της περιοχής με συνθήκες αγοράς και ανάλυση ζήτησης και προσφοράς,

αη) υπολογισμό και συνεκτίμηση κόστους - οφέλους ανάπτυξης των εξωτερικών υποδομών.

β) Σύντομη παρουσίαση των μετόχων της Ε.Α.Δ.Ε.Π., ως προς την αξιοπιστία, φερεγγυότητα και χρηματοπιστωτική ικανότητα αυτών, καθώς και της ίδιας της Ε.Α.Δ.Ε.Π..

γ) Τοπογραφικό διάγραμμα της έκτασης ανάπτυξης του Ε.Π. κλίμακας 1:5.000 ή 1:10.000 με συντεταγμένες κορυφών, βασιζόμενες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ 87.

δ) Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

ε) Μελέτη Τεχνικής Οργάνωσης της προτεινόμενης έκτασης, η οποία περιλαμβάνει:

εα) προκαταρκτική πρόταση πολεοδομικής οργάνωσης του Ε.Π., όπου παρουσιάζονται οι προτεινόμενοι οικοδομήσιμοι χώροι με διάταξη κατά κατηγορία ή είδος δραστηριότητας, οι κοινόχρηστοι χώροι, καθώς και οι χώροι παροχής κοινωφελών υπηρεσιών του Ε.Π.,

- εβ) Τεχνικές Προκαταρκτικές Μελέτες των έργων υποδομής του Ε.Π., που περιλαμβάνουν τεύχη τεχνικών περιγραφών και σχέδια διάταξης,
- εγ) Τεχνικές Προκαταρκτικές Μελέτες των απαιτού- μενων εξωτερικών έργων υποδομής και δικτύων, που περιλαμβάνουν τεύχη τεχνικών περιγραφών και σχέδια διάταξης ή σχέδια αποτύπωσης των υφιστάμενων εξωτερικών υποδομών και δικτύων,
- εδ) εκτίμηση του κόστους των ανωτέρω έργων, και στ) έγγραφα και στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι η Ε.Α.Δ.Ε.Π. έχει διασφαλίσει την απαιτούμενη έκταση.

3. Ο φάκελος υποβολής της αίτησης συνοδεύεται από μελέτη ορκωτού ελεγκτή, στην οποία εξετάζεται, εάν τηρούνται οι χρηματοοικονομικές προϋποθέσεις της περ. α) της παρ. 2.

4. Η διαδικασία εξέτασης της αίτησης εκκινεί, εφόσον ο φάκελος είναι πλήρης ως προς τα απαιτούμενα δικαι- ολογητικά. Αν υποβάλλονται περισσότερες της μιας αιτήσεις για ίδρυση Ε.Π. στην ίδια περιοχή ή σε περιοχές με επικαλυπτόμενα τμήματα, εξετάζεται η αίτηση που έχει υποβληθεί νωρίτερα.

Άρθρο 8

Διασφάλιση έκτασης Επιχειρηματικού Πάρκου

1. Η Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) έχει την πλήρη κυριότητα του συνόλου της αιτούμενης έκτασης όπου ιδρύεται το Επιχειρηματικό Πάρκο (Ε.Π.). Οι ιδιοκτήτες γης εντός της αιτούμενης έκτασης δύνανται να συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο της Ε.Α.Δ.Ε.Π, εισφέροντας ως συμμετοχή τους την ιδιοκτησία γης τους και λαμβάνοντας τον αριθμό μετοχών που αντιστοιχεί στην αξία της ιδιοκτησίας τους, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4548/2018 (Α' 104).

2. Εφόσον πρόκειται για δημόσια ή δημοτικά κτήματα ή ακίνητα εταιρειών στις οποίες συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα το ελληνικό δημόσιο, η Ε.Α.Δ.Ε.Π. αρκεί να έχει εξασφαλίσει τα δικαιώματα κατοχής επ' αυτών με παραχώρηση σύμφωνα με τον ν. 4413/2016 (Α' 148) ή με παραχώρηση της χρήσης ή με μίσθωση ή σύσταση δικαιώματος επιφανείας υπέρ αυτής.

3. Εξαιρετικά, αν η Ε.Α.Δ.Ε.Π. έχει εξασφαλίσει τα δικαιώματα, κατά τις παρ. 1 και 2, του ογδόντα τοις εκατό (80%) της συνολικά αιτούμενης έκτασης και δεν μπορεί να διασφαλίσει το υπολειπόμενο είκοσι τοις εκατό (20%) αυτής, τότε:

- α) το είκοσι τοις εκατό (20%) θεωρείται ότι έχει διασφαλιστεί από την Ε.Α.Δ.Ε.Π., όταν υπάρχει συναίνεση των ιδιοκτητών γης που κατέχουν το είκοσι τοις εκατό (20%), η οποία αποδεικνύεται με δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου, στην οποία ο ιδιοκτήτης δηλώνει ότι συναινεί στη δημιουργία του Ε.Π., γνωρίζει και συμφωνεί στην απόδοση της προβλεπόμενης εισφοράς σε γη και σε χρήμα ή
- β) για την απόκτηση του είκοσι τοις εκατό (20%) από την Ε.Α.Δ.Ε.Π. μπορεί να εφαρμόζεται, μετά την έκδοση της απόφασης του άρθρου 10, η διαδικασία των αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, σύμφωνα με τον ν. 2882/2001 (Α' 17), υπέρ και με δαπάνες της Ε.Α.Δ.Ε.Π., για λόγους δημόσιας ωφέλειας, υπό την προϋπόθεση ότι έχει προηγηθεί διαπραγμάτευση δύο (2) τουλάχιστον μηνών με τους ιδιοκτήτες γης που κατέχουν το είκοσι τοις εκατό (20%), προκειμένου να διασφαλισθεί η έγγραφη συναίνεσή τους κατά την περ. α), και αυτή έχει αποβεί ατελέσφορη. Για τη συντέλεση της διαπραγμάτευσης η Ε.Α.Δ.Ε.Π. υποχρεούται να απευθύνει δημόσια πρόσκληση στους προαναφερόμενους ιδιοκτήτες γης, η οποία αναρτάται στο δημοτικό κατάστημα της περιοχής και στην ιστοσελίδα του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού. Η πρόσκληση για διαπραγμάτευση μπορεί να απευθύνεται και με εξώδικο της Ε.Α.Δ.Ε.Π. προς τους προαναφερόμενους ιδιοκτήτες γης.

4. Στην περίπτωση εκτάσεων της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 998/1979 (Α' 289) είναι δυνατή η οργάνωση Ε.Π., σύμφωνα με την παρ. 3 του ως άνω άρθρου. Ως προς τη δυνατότητα επέμβασης απαιτείται γνωμοδότηση των αρμοδίων δασικών υπηρεσιών. Στις περιπτώσεις αυτές, η διασφάλιση της έκτασης τεκμηριώνεται από τη θετική γνωμοδότηση της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας, καθώς και την προβλεπόμενη στην περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241) προέγκριση, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 9 του παρόντος.

Άρθρο 9

Χωροθέτηση Επιχειρηματικού Πάρκου

1. Τα Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) χωροθετούνται σε εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως έκταση ή περιοχή που προορίζεται για την υποδοχή των δραστηριοτήτων του άρθρου 5, σύμφωνα με:

- α) τις κατευθύνσεις των Περιφερειακών, Γενικών ή Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων ή Τοπικών ή Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων του ν. 4447/2016 (Α' 241),
- β) ή τις, κατά περίπτωση, ρυθμίσεις των ρυθμιστικών σχεδίων, Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων και Σχεδίων Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης ή ρυθμίσεων χρήσεων γης.

Όπου στις εν λόγω εκτάσεις ή περιοχές επιτρέπονται οι δραστηριότητες των άρθρων 5, 6 και 7 του από 23.2/6.3.1987 π.δ. (Δ' 166), καθώς και των άρθρων 8, 9, 10, 11, 12 και 13 του π.δ. 59/2018 (Α' 114), με την έκδοση της απόφασης έγκρισης του άρθρου 10, μπορεί να αναπτύσσεται το σύνολο των δραστηριοτήτων του άρθρου 5, οι οποίες περιλαμβάνονται στις ειδικές χρήσεις των παραπάνω άρθρων των ως άνω προεδρικών διαταγμάτων.

2. Τα Ε.Π. αποτελούν Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016, τα οποία εγκρίνονται με την απόφαση του άρθρου 10 του παρόντος.

3. Αν, σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο της Ε.Α.Δ.Ε.Π. για την εγκατάσταση του Ε.Π., δεν υπάρχει ειδική χωρικά καθορισμένη υπόδειξη, σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 ή πρόβλεψη, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 ή στην έκταση ανάπτυξης του Ε.Π. περιλαμβάνονται δασικές εκτάσεις ή δάση, απαιτείται προέγκριση με τη διαδικασία της περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016, τηρουμένης της παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 998/1979 (Α' 289). Στη συνέχεια ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 7 για την υποβολή αίτησης ίδρυσης Ε.Π..

4. Η οργάνωση Ε.Π. σε περιοχές προστασίας και περιοχές με ειδικό νομικό καθεστώς, κατά την έννοια της περ. γ) της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 4447/2016, ενεργείται μόνον εφόσον επιτρέπεται από τη νομοθεσία που τις διέπει και υπόκειται στους περιορισμούς που θέτουν οι σχετικές διατάξεις. Ειδικότερα, σε περιοχές του δικτύου ΦΥΣΗ (NATURA) 2000, στις οποίες περιλαμβάνονται οι Ζώνες Ειδικής Προστασίας (Ζ.Ε.Π.) της ορνιθοπανίδας της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, περί διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (L 103) και οι οποίες βρίσκονται εντός δασικών εκτάσεων, η οργάνωση Ε.Π. ενεργείται σύμφωνα με την παρ. 15 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289).

5. Η έκταση στην οποία δημιουργείται το Ε.Π. μπορεί να τέμνεται από υδατορέματα, κάθε κατηγορίας οδικά δίκτυα, φυσικά εμπόδια, σιδηροδρομικά δίκτυα και τεχνικά έργα, εφόσον πληρούνται η λειτουργική συνέχεια της έκτασης και η ασφάλεια της κυκλοφορίας, χωρίς αυτά να συνιστούν

κατάτμηση του Ε.Π.. Η ευθύνη συντήρησης των οδικών δικτύων παραμένει στον οικείο φορέα. Για τη διατήρηση του ενιαίου της έκτασης εξασφαλίζεται η δυνατότητα λειτουργικής ενοποίησης των οικοπέδων μέσω γεφύρωσης των υδατορεμάτων ή των οδικών και σιδηροδρομικών δικτύων ή ενοποίησης των οικοπέδων με κατάλληλο τεχνικό έργο. Τα έργα λειτουργικής ενοποίησης πραγματοποιούνται με δαπάνη της Ε.Α.Δ.Ε.Π., μετά από έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας. Δημοτικοί, κοινοτικοί και αγροτικοί δρόμοι, εφόσον κρίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ότι η διατήρησή τους δεν είναι αναγκαία για την εξυπηρέτηση του κοινού μπορούν να καταργούνται και να ενσωματώνονται στην έκταση του Ε.Π..

6. Για δομημένα οικοπέδα που διαθέτουν οικοδομική άδεια και βρίσκονται ή πρόκειται να ενταχθούν εντός των ορίων Ε.Π. και έχουν πρόσωπο αρτιότητας (ρυμοτομική γραμμή), επί επαρχιακής ή εθνικής οδού, η οποία ταυτίζεται πλέον με το όριο του Ε.Π., είναι δυνατή η ενσωμάτωση των τμημάτων των οδών αυτών εντός των ορίων του Ε.Π., χωρίς να υπολογίζεται το αντίστοιχο εμβαδόν τους στην έκταση του πάρκου, με σκοπό να εξασφαλίζεται το πρόσωπό τους και συνάμα η αρτιότητά τους.

7. Κατά τις διαδικασίες εκπόνησης, τροποποίησης ή αναθεώρησης των Τοπικών και Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων του ν. 4447/2016, ενσωματώνονται τα όρια, οι χρήσεις γης, οι όροι δόμησης και οι λοιπές ειδικές πο-λεοδομικές ρυθμίσεις που διέπουν την οργάνωση και ανάπτυξη των Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.). Τα ανωτέρω όρια, χρήσεις γης, όροι δόμησης και ειδικές πολεοδομικές ρυθμίσεις των υποδοχέων, δεν μπορούν να τροποποιηθούν στο πλαίσιο των ως άνω διαδικασιών πολεοδομικού σχεδιασμού, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του φορέα ανάπτυξης ή διαχείρισης του Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και των αρμόδιων υπηρεσιών που ενέκριναν την ανάπτυξή του.

8. Κατά τη θεσμοθέτηση των Τοπικών και Ειδικών Πο-λεοδομικών Σχεδίων του ν. 4447/2016 λαμβάνεται ειδική μέριμνα, προκειμένου, εφόσον υπάρχει η σχετική δυνατότητα και απαιτείται, να καθορίζονται ειδικές ζώνες περιμετρικά των Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., στις οποίες μπορεί να καθορίζονται ειδικοί όροι ανάπτυξης και οργάνωσης και εν γένει ειδικές ρυθμίσεις σε σχέση με το πλαίσιο άσκησης δραστηριοτήτων και λειτουργιών και να διασφαλίζονται μελλοντικές αναγκαίες επεκτάσεις του υποδοχέα, σύμφωνα με τα ιδιαίτερα τοπικά χαρακτηριστικά.

Άρθρο 10

Έγκριση ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου

1. Η ανάπτυξη του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων υπουργών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η απόφαση εκδίδεται ύστερα από γνωμοδότηση:

α. του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) του άρθρου 24 του ν. 4495/2017 (Α' 167), σύμφωνα με το άρθρο εικοστό του ν. 4787/2021 (Α' 44), περί των αρμοδιοτήτων και της συγκρότησής του για Ε.Π. που χωροθετούνται εντός της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας,

β. του κατά τόπον αρμόδιου Περιφερειακού Συμβουλίου του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης β' βαθμού. Κατά το στάδιο γνωμοδότησης εκ μέρους του Περιφερειακού Συμβουλίου, διεξάγεται η διαδικασία δημοσιοποίησης και διαβούλευσης της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, τα αποτελέσματα της οποίας υποβάλλονται μαζί με τη γνωμοδότηση.

3. Η προθεσμία για τις γνωμοδοτήσεις της παρ. 2 είναι τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από τη λήψη επί αποδείξει του σχετικού φακέλου. Η παράλειψη των οργάνων της παρ. 2 να γνωμοδοτήσουν δεν κωλύει την πρόοδο της διοικητικής διαδικασίας για την έκδοση της απόφασης έγκρισης της παρ. 1.

4. Για την έγκριση ανάπτυξης Ε.Π. λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες Διευθύνσεις των Υπουργείων της παρ. 1:

α) η τήρηση των προϋποθέσεων των άρθρων 6, 7, 8 και 9,

β) η σκοπιμότητα και βιωσιμότητα του έργου, ιδιαίτερα ως προς την τεκμηρίωση των προοπτικών προσέλκυσης επιχειρήσεων και τη συμβολή του στην τοπική και εθνική οικονομία,

γ) το ύψος του κόστους ανάπτυξης, ο βαθμός τεκμηρίωσης αυτού, οι τεχνικές δυσχέρειες για την έγκαιρη ολοκλήρωση των απαιτούμενων πρόσθετων εξωτερικών υποδομών και η ικανότητα της Ε.Α.Δ.Ε.Π. και των μετόχων της να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της ανάπτυξης του Ε.Π..

5. Μετά την υποβολή της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ως μέρος του Επιχειρηματικού Σχεδίου, ακολουθείται άμεσα η διαδικασία της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4014/2011 (Α' 209), πλην των υπο- περ. εε) και στστ) της περ. β) της ως άνω παρ. 2 ως προς τη σύνταξη και έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή απόφασης απόρριψης, καθώς και η διαδικασία της παρ. 3 του ως άνω άρθρου. Η απόφαση έγκρισης ανάπτυξης του Ε.Π. συνιστά και την Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για το Ε.Π., κατά τον ν. 4014/2011.

6. Η απόφαση έγκρισης ανάπτυξης του Ε.Π. εκδίδεται μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών από τη λήψη των γνωμοδοτήσεων της παρ. 2, άλλως από την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 3.

7. Η απόφαση έγκρισης ανάπτυξης Ε.Π. περιλαμβάνει: α) το περιεχόμενο και συνοπτική περιγραφή του επιχειρηματικού σχεδίου,

β) τον ορισμό της Εταιρείας Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.),

γ) τη θέση, την έκταση και τα όρια του Ε.Π. με αναφορά σε τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:5.000 και 1:10.000 με συντεταγμένες κορυφών, βασιζόμενες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ 87,

δ) τον τύπο του Ε.Π. και τις κατηγορίες επιχειρήσεων και δραστηριοτήτων που επιτρέπεται να εγκατασταθούν εντός αυτού,

ε) τα έργα υποδομής για τους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους, τα απαιτούμενα έργα εξωτερικής υποδομής και τον εκτιμώμενο προϋπολογισμό τους,

στ) το χρονοδιάγραμμα οργάνωσης και έναρξης λειτουργίας του Ε.Π.,

ζ) τους όρους και τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος από την ανάπτυξη και λειτουργία του Ε.Π..

8. Είναι δυνατή η τμηματική ολοκλήρωση των έργων υποδομής και η υλοποίηση και λειτουργία του Ε.Π. σε επιμέρους φάσεις, εφόσον αυτό έχει ήδη προβλεφθεί στο εγκριθέν επιχειρηματικό σχέδιο.

9. Σε περίπτωση ύπαρξης ρεμάτων, εντός της έκτασης που προορίζεται για την ανάπτυξη του Ε.Π., δεν εμποδίζεται η έκδοση της απόφασης έγκρισης ανάπτυξης του Ε.Π., εφόσον καθοριστούν οι γραμμές πλημμύρας και προταθούν οι οριογραμμές. Η επικύρωση των οριογραμμών των εν λόγω ρεμάτων, εγκρίνεται εκ των υστέρων σύμφωνα με την περ. 5 της παρ. Α του άρθρου 3 του ν. 4258/2014 (Α' 94) μαζί με την απόφαση έγκρισης του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής, σύμφωνα με το άρθρο 11 του παρόντος ή

με ανεξάρτητη πράξη, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4258/2014. Αν από την υδραυλική μελέτη του φακέλου οριοθέτησης προβλέπονται έργα διευθέτησης και αντιπλημμυρικά έργα, εφαρμόζεται η διαδικασία της παρ. Β του άρθρου 3 του ν. 4258/2014. Οι περιβαλλοντικοί όροι ενσωματώνονται στην απόφαση έγκρισης του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής και, εφόσον απαιτείται, τροποποιείται σχετικά και η κοινή απόφαση για την έγκριση ανάπτυξης του Ε.Π..

10. Στις περιπτώσεις που στην έκταση ανάπτυξης του Ε.Π. περιλαμβάνονται εκτάσεις της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 998/1979 (Α' 289), με την απόφαση της παρ. 1 του παρόντος εγκρίνεται η επέμβαση στις εκτάσεις αυτές. Στις εκτάσεις του πρώτου εδαφίου δύναται να συστήνεται δικαίωμα επιφάνειας σύμφωνα με τα άρθρα 36 έως 44 του παρόντος, υπέρ της Ε.Α.Δ.Ε.Π., μετά από την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής του άρθρου 11, κατόπιν αιτήματος της Ε.Α.Δ.Ε.Π. στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Το δικαίωμα επιφάνειας συστήνεται στα επιχειρηματικά οικόπεδα που αποδίδονται στο ελληνικό δημόσιο μετά από την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας εγκρίνεται η σύσταση δικαιώματος επιφανείας υπέρ της Ε.Α.Δ.Ε.Π.. Για τη σύσταση και μεταβίβαση του δικαιώματος επιφανείας εκδίδεται παραχωρητήριο υπέρ της Ε.Α.Δ.Ε.Π.. Το ως άνω παραχωρητήριο μεταγράφεται στα βιβλία μεταγραφών του οικείου υποθηκοφυλακείου και καταχωρίζεται στα κτηματολογικά φύλλα του αρμόδιου κτηματολογικού γραφείου. Με τη μεταγραφή ή καταχώριση επέρχεται και η περιγραφόμενη σε αυτό γεωμετρική μεταβολή, εφόσον πληρούνται οι σχετικές τεχνικές προϋποθέσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Άρθρο 11

Πολεοδόμηση του Επιχειρηματικού Πάρκου

1. Μετά από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης έγκρισης ανάπτυξης του άρθρου 10, το Επιχειρηματικό Πάρκο (Ε.Π.) πολεοδομείται. Για την πολεοδόμησή του καταρτίζεται από την Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής με βάση οριζοντιογραφία και υψομετρικό τοπογραφικό και

κτηματογραφικό διάγραμμα. Το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 4447/2016 (Α' 241), περιλαμβάνει:

- α) το ρυμοτομικό σχέδιο,
- β) τον πολεοδομικό κανονισμό,
- γ) την έκθεση που περιγράφει και αιτιολογεί τις προτεινόμενες ρυθμίσεις,
- δ) τους όρους δόμησης,
- ε) τις χρήσεις γης και τους σχετικούς περιορισμούς ή απαγορεύσεις ή υποχρεώσεις και κάθε άλλη ρύθμιση που επιβάλλεται από πολεοδομικούς λόγους, καθώς και στ) την πράξη εφαρμογής, όπου απαιτείται.

Στο ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής περιλαμβάνεται σχέδιο τυπικής κατάτμησης των επιχειρηματικών οικοπέδων. Αν στην έκταση του Ε.Π. περιλαμβάνονται δασικές εκτάσεις, για τις οποίες έχει εγκριθεί η επέμβαση, προκειμένου επ' αυτών να συσταθεί δικαίωμα επιφανείας, δύναται στην πράξη εφαρμογής αυτές να τακτοποιούνται με το ίδιο εμβαδόν, προκειμένου να αποκτούν κανονικό σχήμα με βάση το ρυμοτομικό σχέδιο, με τη συμπερίληψη τμημάτων δάσους, κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 998/1979 (Α' 289).

2. Ως προς τους όρους δόμησης εντός του Ε.Π., τηρούνται τα κάτωθι όρια:

- α) ποσοστό κάλυψης μέχρι εβδομήντα τοις εκατό (70%),
- β) συντελεστής δόμησης μέχρι δύο (2) για τις βιοτεχνικές και βιομηχανικές χρήσεις και τα επαγγελματικά εργαστήρια, ένα κόμμα έξι (1,6) για τις χρήσεις εφοδιαστικής και ένα κόμμα τέσσερα (1,4) για τις υπόλοιπες χρήσεις, γ) η επιτρεπόμενη κατ' όγκο εκμετάλλευση των οικοπέδων στα Ε.Π. προκύπτει από την ακόλουθη σχέση:

(σ.ο.) = 7,00 x (σ.δ.), όπου (σ.δ.) ο αντίστοιχος συντελεστής δόμησης του οικοπέδου κατά περίπτωση, ο οποίος αφορά σε κτίρια, ανεξάρτητα από το ύψος τους,

- δ) ελάχιστο ποσοστό κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), υπολογιζόμενο επί της συνολικής επιφάνειας του Ε.Π.. Στο ποσοστό αυτό προσμετρώνται χώροι με ήδη διαμορφωμένη τέτοια χρήση, όπως κάθε κατηγορίας οδοί, εξαιρουμένων των κλειστών αυτοκινητοδρόμων, κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι που περιλαμβάνονται σε ζώνη κατά μήκος του Ενεργού Δικτύου της Εθνικής Σιδηροδρομικής Υποδομής, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 9 του ν.

3891/2010 (Α' 188) και για τη χρήση που προβλέπεται στην περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 6α του ιδίου νόμου. Οι χώροι υψηλού πρασίνου περιμετρικά του Ε.Π. ορίζονται κατ' ελάχιστον σε έξι τοις εκατό (6%) επί της συνολικής επιφάνειας για Ε.Π. τύπου «Α1» και σε πέντε τοις εκατό (5%) επί της συνολικής επιφάνειας για Ε.Π. τύπου «Α2». Οι χώροι υψηλού πρασίνου περιμετρικά του Ε.Π. συνυπολογίζονται στην έκταση των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων του Ε.Π.. Οι χώροι κοινωφελών εγκαταστάσεων και κτιρίων ανέρχονται κατά ανώτατο όριο σε τρία τοις εκατό (3%) της συνολικής επιφάνειας του Ε.Π.. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον το επιβάλλουν αντικειμενικοί πολεοδομικοί λόγοι που τεκμηριώνονται από το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής και ύστερα από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, δύναται να μην υπάρχει υποχρέωση φύτευσης περιμετρικού πρασίνου στην περιοχή της οριογραμμής του Ε.Π. που βρίσκεται επί εθνικής, επαρχιακής ή δημοτικής οδού ή επί της γραμμής αιγιαλού και παραλίας ή όπου αλλού καθίσταται αδύνατο λόγω ήδη διαμορφωμένων πολεοδομικών καταστάσεων,

- ε) όταν στο ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής προβλέπεται η δημιουργία υπαίθριων ή στεγασμένων χώρων στάθμευσης σε κοινόχρηστους ή κοινωφελείς χώρους στάθμευσης του Ε.Π., η χωρητικότητά τους υπολογίζεται με βάση τις διαστάσεις και τα μεγέθη των υπαίθριων ή στεγασμένων σταθμών αυτοκινήτων, που προβλέπονται στο π.δ. 455/1976 (Α' 169). Στα κτίρια που ανεγείρονται σε Ε.Π., όπου προβλέπεται η ύπαρξη κοινοχρήστων χώρων στάθμευσης, ο αριθμός των θέσεων στάθμευσης, που επιβάλλεται να κατασκευαστεί για τις ανάγκες του κάθε κτιρίου, υπολογίζεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, αφού προηγουμένως αφαιρεθεί ο αναλογών αριθμός κοινόχρηστων θέσεων στάθμευσης. Η αναλογία αυτή αντιστοιχεί στο κλάσμα της επιφάνειας του οικοπέδου που κατασκευάζεται το κτίριο, δια της συνολικής επιφάνειας των οικοπέδων που προκύπτει από την πολεοδομική μελέτη, μετά από την αφαίρεση των κοινόχρηστων και κοινωφελών επιφανειών,
- στ) κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η καθ' ύψος υπέρβαση για την ανέγερση αποθηκών κατακόρυφου τύπου συ-ναρμολογούμενων (βιδωτών), ειδικών τύπων αποθηκών, βιομηχανικών κτιρίων λόγω μηχανημάτων τεχνολογίας αιχμής, δεξαμενών υγρών καυσίμων, καθώς και καμινάδων βιομηχανικών εγκαταστάσεων, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. ή του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ. ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) του άρθρου 24 του ν. 4495/2017 (Α'

167) για την Περιφέρεια Αττικής και Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Το ύψος αυτό δεν δύναται να υπερβαίνει τα τριάντα δύο (32) μέτρα,

- ζ) κατ' εξαίρεση, για την ανέγερση βιομηχανικών κτιρίων και Κέντρων Αποθήκευσης και Διανομής (Κ.Α.Δ.), καθώς και εγκαταστάσεων εφοδιαστικής, είναι δυνατή, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.:
- ζα) η υπέρβαση της επιτρεπόμενης κατ' όγκο εκμετάλλευσης του οικοπέδου σ.ο., με ανώτατη την τιμή που προκύπτει από την εφαρμογή της σχέσης (σ.ο.) = 7,50 x (σ.δ.), όπου (σ.δ.) ο αντίστοιχος συντελεστής δόμησης του οικοπέδου, κατά περίπτωση, και
- ζβ) η καθ' ύψος υπέρβαση, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τα τριάντα δύο (32) μέτρα, εκτός αν είναι αναγκαία για την τοποθέτηση ή για τη διέξοδο υψηλών μηχανημάτων. Επίσης είναι δυνατή, χωρίς να απαιτείται γνώμη του αρμόδιου ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α., η καθ' ύψος υπέρβαση και πέραν των τριάντα δύο (32) μέτρων, εφόσον στην Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του Ε.Π. επιβάλλεται συγκεκριμένο ύψος ως όρος για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος,
- η) κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η τροποποίηση της φυσικής στάθμης του εδάφους των ακάλυπτων χώρων του Επιχειρηματικού Οικοπέδου για την προσαρμογή του κτιρίου σε αυτό χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής, ακόμη και αν υπερβαίνει τα όρια της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 4067/2012 (Α' 79) περί Νέου Οικοδομικού Κανονισμού, θ) κατ' εξαίρεση δεν ισχύει η υποχρέωση φύτευσης των δύο τρίτων (2/3) του ακάλυπτου Επιχειρηματικού Οικοπέδου που προβλέπεται στην περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4067/2012.

3. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται ο ν. 4067/2012.

4. Το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής καταρτίζεται και υποβάλλεται προς έγκριση εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από την έκδοση της απόφασης έγκρισης του Ε.Π.. Παράταση της προθεσμίας αυτής χορηγείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας για χρονικό διάστημα που δεν ξεπερνά τα δύο (2) έτη. Το ρυμοτομικό σχέδιο εγκρίνεται με απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης ύστερα από γνώμη του αρμόδιου ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. ή, προκειμένου για Ε.Π. στην Περιφέρεια Αττικής και στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ύστερα από γνώμη του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α..

5. Αν η Ε.Α.Δ.Ε.Π. είναι κυρία του εκατό τοις εκατό (100%) της έκτασης του Ε.Π., ή, σε περίπτωση δημοσίων ή δημοτικών ακινήτων ή ακινήτων εταιρειών στις οποίες συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο, εάν κατέχει την έκταση

με παραχώρηση, σύμφωνα με τον ν. 4413/2016 (Α' 148) ή με παραχώρηση της χρήσης ή με μίσθωση ή με σύσταση δικαιώματος επιφανείας, το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής μπορεί να κατατίθεται στη Διεύθυνση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και να εγκρίνεται με την απόφαση του άρθρου 10. Στην περίπτωση αυτή, η διαδικασία γνωμοδοτήσεων του αρμόδιου ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. και του οικείου δήμου για την πολεοδόμηση διενεργείται και ολοκληρώνεται παράλληλα με τη διαδικασία γνωμοδοτήσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού και του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.. Οι γνωμοδοτήσεις αυτές αποστέλλονται στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας για τις περαιτέρω ενέργειες. Η τελική εισήγηση προς τους αρμόδιους υπουργούς για την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής με την απόφαση έγκρισης του άρθρου 10, γίνεται σε αυτήν την περίπτωση από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

6. Μόλις η Ε.Α.Δ.Ε.Π. καταρτίσει το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής, έχει υποχρέωση να το δημοσιοποιήσει. Ενστάσεις κατά του υπό έγκριση ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής υποβάλλονται στο αρμόδιο όργανο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, το οποίο αποφασίζει επ' αυτών πριν από την έγκριση.

7. Η διαδικασία των παρ. 4 και 6 ακολουθείται και για την τροποποίηση ή αναθεώρηση του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής.

8. Μετά από την έκδοση της απόφασης έγκρισης του Ε.Π. και μέχρι την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής, της υψομετρικής μελέτης και της διάνοιξης των αντίστοιχων δρόμων, αναστέλλονται η έκδοση οικοδομικών αδειών και η εκτέλεση οικοδομικών εργασιών μέσα στα όρια του Ε.Π., πλην εκείνων που απαιτούνται για την κατασκευή των έργων υποδομής που προβλέπονται στην απόφαση έγκρισης. Κατ' εξαίρεση εντός των ορίων του Ε.Π. και μέχρι την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής, επιτρέπονται η έκδοση οικοδομικών αδειών με τους ισχύοντες όρους και περιορισμούς δόμησης κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης έγκρισης ανάπτυξης του Ε.Π., η συνέχιση της εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών, καθώς και η εγκατάσταση και λειτουργία νέων επιχειρήσεων, ύστερα από γραπτή έγκριση της Ε.Α.Δ.Ε.Π. που αποστέλλεται στις αρμόδιες υπηρεσίες. Κατ' εξαίρεση, ύστερα από γραπτή έγκριση της Ε.Α.Δ.Ε.Π., επιτρέπεται επίσης:

α) για τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις εντός του Ε.Π. πριν από την έγκρισή του, κατά τη σχετική κείμενη νομοθεσία να εκδίδονται οικοδομικές άδειες ή να συνεχίζεται η εκτέλεση των οικοδομικών εργασιών,

- β) η εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 40 του ν. 4759/2020 (Α' 245) περί της δυνατότητας οικοδόμησης, χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία πολεοδόμησης για τους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) του ν. 4458/1965 (Α' 33) και του ν. 2545/1997 (Α' 254),
- γ) η εφαρμογή του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241) περί της κατάρτισης Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου, υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 40 του ν. 4759/2020.

9. Η καθαίρεση περιφράξεων, περιτοιχίσεων και επικείμενων κατασκευών σε ρυμοτομούμενα τμήματα του Ε.Π. και η κατασκευή νέων περιφράξεων και περιτοιχίσεων, σε θέσεις ρυμοτομικών γραμμών που υποδεικνύονται από το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής, απαλλάσσονται από την υποχρέωση έκδοσης άδειας δόμησης. Οι παραπάνω κατασκευές θεωρούνται έργα υποδομής και κατασκευάζονται από και υπό την ευθύνη της Ε.Α.Δ.Ε.Π., μετά την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής, εντός των προθεσμιών της παρ. 2 του άρθρου 16.

10. Το παρόν άρθρο καταλαμβάνει και εφαρμόζεται σε όλους τους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. που πολεοδομούνται.

11. Το παρόν άρθρο καταλαμβάνει και εφαρμόζεται στο Επιχειρηματικό/Εμπορευματικό Πάρκο Εφοδιαστικής Εθνικής Εμβέλειας του άρθρου 14 του ν. 4302/2014 (Α' 225). Η περ. γ) της παρ. 3 του ως άνω άρθρου ως προς το μέγιστο ύψος οικοδομής διατηρείται σε ισχύ.

Άρθρο 12

Θέματα κυριότητας χώρων και υποδομών

1. Οι εκτάσεις που ορίζονται στο ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής ως κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι εντός Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.), και δεν ανήκουν κατά κυριότητα στην Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.), μεταβιβάζονται υποχρεωτικά σε αυτήν μετά από την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής χωρίς αντάλλαγμα, τηρου- μένης της σχετικής διαδικασίας μεταγραφής ή καταχώρισης στα κτηματολογικά βιβλία, κατά περίπτωση, εάν το ακίνητο υπάγεται στη χωρική αρμοδιότητα κτηματολο- γικού γραφείου. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται αν η Ε.Α.Δ.Ε.Π. έχει εξασφαλίσει τα δικαιώματα κατοχής επί των ανωτέρω εκτάσεων σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8, καθώς και για τις εκτάσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 9.

2. Η χρήση των κτιρίων για την εγκατάσταση δημόσιων υπηρεσιών προς τον σκοπό εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων του Ε.Π. παρέχεται από την Ε.Α.Δ.Ε.Π., δωρεάν, για όσες υπηρεσίες προκύπτουν ως υποχρεωτικές από την κείμενη νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση, οι εγκατεστημένες δημόσιες υπηρεσίες δεν απαλλάσσονται από τις δαπάνες που προβλέπονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Ε.Π..

Άρθρο 13

Εισφορά σε γη και σε χρήμα

1. Οι ιδιοκτήτες των ακινήτων που βρίσκονται εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) και εντάσσονται στο ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής συμμετέχουν στις δαπάνες για τη δημιουργία των κοινόχρηστων χώρων και των έργων υποδομής με εισφορές σε γη και σε χρήμα.

2. Η εισφορά σε γη αποτελείται από ποσοστό επιφάνειας κάθε ιδιοκτησίας πριν από την πολεοδόμησή της, το οποίο ανέρχεται σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της αρχικής έκτασης της ιδιοκτησίας.

Σε περίπτωση συγκυριότητας εξ αδιαιρέτου, τα ποσοστά εισφοράς σε γη εφαρμόζονται στο εμβαδόν που αντιστοιχεί στο ιδανικό μερίδιο κάθε συνιδιοκτήτη, όπως έχει διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης έγκρισης ανάπτυξης του Ε.Π.. Ως εμβαδόν ιδιοκτησίας για τον υπολογισμό της εισφοράς σε γη θεωρούνται τα εμβαδά που έχουν οι ιδιοκτησίες κατά την ημερομηνία έκδοσης της εγκριτικής απόφασης. Σε εισφορά σε γη υποχρεούνται και οι ιδιοκτησίες που ανήκουν στο Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.

3. Οι κοινόχρηστοι χώροι, που υφίστανται μέσα στα Ε.Π. κατά την ημερομηνία έκδοσης της εγκριτικής απόφασης του άρθρου 10, συνυπολογίζονται για τον προσδιορισμό της εισφοράς σε γη των ιδιοκτητών, η οποία μειώνεται κατά αντίστοιχο ποσοστό, με εξαίρεση τις εκτάσεις γης που ανήκουν στο Δημόσιο ή τους Ο.Τ.Α. και μπορούν να αξιοποιηθούν από την πολεοδομική μελέτη για τις δραστηριότητες του άρθρου 5. Τα εδαφικά τμήματα που προέρχονται από εισφορά σε γη διατίθενται για τη δημιουργία άλλων κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων μέσα στα Ε.Π. και για τη δημιουργία νέων οικοπέδων προς αποκατάσταση ρυμοτομούμενων ιδιοκτησιών.

4. Η εισφορά σε χρήμα υπολογίζεται στο εμβαδόν της ιδιοκτησίας, όπως αυτή διαμορφώνεται με το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής και ανέρχεται στο

δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αξίας που έχει αυτή, κατά τον χρόνο της έγκρισης του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής. Η εισφορά σε χρήμα υπολογίζεται βάσει της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου και το σύνολο των εισφορών σε χρήμα από το σύνολο των ιδιοκτητών δεν μπορεί να υπερβαίνει τον προϋπολογισμό των έργων υποδομής του Ε.Π.. Σε περιοχές όπου δεν εφαρμόζεται το αντικειμενικό σύστημα αξιών, η αξία της έκτασης προσδιορίζεται από την οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.).

5. Η εισφορά σε χρήμα βεβαιώνεται με ατομική διοικητική πράξη από την αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και καταβάλλεται, μετά την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής, σε ειδικό λογαριασμό της Ε.Α.Δ.Ε.Π. που τηρείται για τον σκοπό αυτόν, σε έξι (6) ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις για την υλοποίηση των κοινόχρηστων χώρων και των έργων υποδομής. Με την ίδια πράξη καθορίζονται και τα σχετικά διαστήματα καταβολής των δόσεων. Οι δόσεις καταβάλλονται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από τις προβλεπόμενες ημερομηνίες καταβολής. Η Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) ενημερώνει την Αποκεντρωμένη Διοίκηση για τις εισπράξεις που έχουν πραγματοποιηθεί, σε τακτά χρονικά διαστήματα ανά υπόχρεο και χρέος.

Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής δόσης, η οφειλή καθίσταται ληξιπρόθεσμη και με ευθύνη της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ενημερώνεται η αρμόδια, για την έκδοση του αποδεικτικού ενημερότητας, Δ.Ο.Υ. του οφειλέτη, για τη δέσμευση αυτής, με ανάλογη εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α' 170). Η δέσμευση της χορήγησης του αποδεικτικού ενημερότητας αίρεται αν εξοφληθούν ολικά οι βεβαιωμένες οφειλές προς την Ε.Α.Δ.Ε.Π..

6. Σε περίπτωση αδυναμίας εισφοράς σε χρήμα, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται σε αντίστοιχη εισφορά γης. Αν τα οικόπεδα που προέρχονται από μετατροπή χρηματικής εισφοράς σε εισφορά σε γη πλεονάζουν, η Ε.Α.Δ.Ε.Π. μπορεί να χρησιμοποιεί τη γη αυτή για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων ή έργων υποδομής στο Ε.Π. ή μπορεί να την εκποιεί ή να παραχωρεί τη χρήση της, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος επιφανείας, για την κάλυψη του κόστους ανάπτυξης του Ε.Π., σύμφωνα με τη χρηματοοικονομική ανάλυση του εγκεκριμένου Επιχειρηματικού Σχεδίου. Επίσης, αν κριθεί από την αρμόδια υπηρεσία ότι η εισφορά σε γη πρέπει να ληφθεί από μη ρυμοτομούμενο τμήμα ιδιοκτησίας, πλην όμως το τμήμα αυτό δεν είναι αξιοποιήσιμο πολεοδομικά ή δεν προβλέπεται από την πολεοδομική μελέτη ή η αφαίρεσή του είναι φανερά επιζήμια για την ιδιοκτησία, μπορεί να μετατρέπεται σε ισάξια εισφορά σε

χρήμα που διατίθεται αποκλειστικά για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων ή έργων υποδομής στο Ε.Π..

7. Κατά τα λοιπά, για την εισφορά σε γη και την εισφορά σε χρήμα εφαρμόζεται το άρθρο 8 του ν. 1337/1983 (Α' 33).

Άρθρο 14

Χρήση αιγιαλού και παραλίας και Ελεύθερες Ζώνες - Ζώνες Αποθηκών

1. Για την πραγματοποίηση των σκοπών του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) επιτρέπεται η παραχώρηση στην Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) της χρήσης αιγιαλού και παραλίας και του δικαιώματος εκτέλεσης, χρήσης και εκμετάλλευσης λιμενικών έργων ή επέκτασης, ήδη υφιστάμενων στην περιοχή, λιμενικών εγκαταστάσεων. Η παραχώρηση γίνεται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και με καταβολή εύλογου ανταλλάγματος, σύμφωνα με το άρθρο 16Α του ν. 2971/2001 (Α' 285), πλην των περιπτώσεων που η διαχείριση του αιγιαλού ανήκει σε άλλους φορείς πλην του Υπουργείου Οικονομικών, όπως στα Λιμενικά Ταμεία, τους Οργανισμούς Λιμένων και την Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.). Αν το Ε.Π. ή τμήμα αυτού αναπτύσσεται στην περιοχή αρμοδιότητας Οργανισμού Λιμένος Α.Ε., η σύμβαση παραχώρησης του οποίου έχει κυρωθεί με το άρθρο 1 του ν. 4597/2019 (Α' 35), ή στην περιοχή λιμένος, το δικαίωμα παραχώρησης του οποίου έχει περιέλθει στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ), για την παραχώρηση απαιτείται προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του ΤΑΙΠΕΔ, υπό την επιφύλαξη του ν. 3986/2011 (Α' 152) και του ν. 4597/2019. Αν η διαχείριση του αιγιαλού ανήκει σε άλλους φορείς πλην του Υπουργείου Οικονομικών, ακολουθείται η εσωτερική διαδικασία των φορέων αυτών. Για την εκτέλεση των έργων στον αιγιαλό ή στην παραλία τηρείται η διαδικασία που ορίζεται στον ν. 2971/2001, καθώς και οι συναφείς ρυθμίσεις του Γενικού και των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων και των αντίστοιχων Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία, ο τρόπος και τα όργανα προσδιορισμού του ανταλλάγματος, η κατ' εξαίρεση καθ' οιονδήποτε τρόπο δυνατότητα χρήσης από τρίτους της παραχωρούμενης έκτασης και κάθε σχετικό θέμα.

2. Η Ε.Α.Δ.Ε.Π., με εξαίρεση τις περιπτώσεις υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος, εθνικής άμυνας, δημόσιας τάξης, ασφάλειας, προστασίας

αρχαιοτήτων, υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος, έχει το δικαίωμα της, με αντάλλαγμα, χρήσης της ζώνης αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού που της παραχωρείται με την ως άνω διαδικασία για την κατασκευή λιμενικών έργων, που εκτελεί ύστερα από άδεια των αρμόδιων αρχών. Αν τα λιμενικά έργα εμπεριέχουν πρόσχωση θαλάσσιου χώρου, μετά από την ολοκλήρωσή τους, κινείται η διαδικασία επανακαθορισμού των οριογραμμών αιγιαλού - παραλίας.

3. Στα Ε.Π. ή σε τμήματα αυτών μπορεί, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών, να συστήνονται Ελεύθερες Ζώνες ή να αναγνωρίζονται Ελεύθερες Αποθήκες ή Τελωνιακές Αποθήκες ή Χώροι Προσωρινής Αποθήκευσης, η ίδρυση και λειτουργία των οποίων διέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 15

Εξωτερικές υποδομές

1. Οι εξωτερικές υποδομές που απαιτούνται, σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο, για την απρόσκοπτη λειτουργία του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.), καταγράφονται στην απόφαση έγκρισης ανάπτυξής του.

2. Τα έργα που αφορούν στις εξωτερικές υποδομές και η αρμοδιότητα κατασκευής τους ανήκει σε δημόσιους φορείς ή οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, εντάσσονται κατά προτεραιότητα στα προγράμματα των αντίστοιχων φορέων, υλοποιούνται εντός του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης των έργων του Ε.Π. και διασφαλίζουν την πρόσβαση στα άτομα με αναπηρία. Τα έργα της παρούσας δύνανται να χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

3. Μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης ανάπτυξης του Ε.Π., εκδίδεται κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, εντός δύο (2) μηνών από την αίτηση της Εταιρείας Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.), στην οποία περιλαμβάνονται το σύνολο των έργων που πρόκειται να εκτελεσθούν στις εξωτερικές υποδομές του Ε.Π., το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους, το οποίο είναι δεσμευτικό για τις αρμόδιες υπηρεσίες και οι αρμόδιες υπηρεσίες υλοποίησης των έργων, με εξειδίκευση των διαδικασιών, αποφάσεων και εγκρίσεων που απαιτούνται για κάθε ένα από τα ανωτέρω έργα υποδομών.

4. Τα έργα που αφορούν στις εξωτερικές υποδομές, εφόσον έχουν συσταθεί οι σχετικές δουλείες ή έχει αποκτηθεί η κυριότητα επί της γης στην οποία

πρόκειται να πραγματοποιηθούν, μπορεί να εκτελούνται και από την Ε.Α.Δ.Ε.Π.. Η Ε.Α.Δ.Ε.Π. δύναται να αναλάβει και το κόστος κατασκευής εξωτερικών υποδομών, εφόσον η έλλειψη πόρων για την υλοποίησή τους από τις αρμόδιους φορείς ή οργανισμούς καθυστερεί την εκτέλεση της ανάπτυξης του Ε.Π..

5. Υφιστάμενες εξωτερικές υποδομές, ιδιωτικές ή δημόσιες, δύνανται, με τη σύμφωνη γνώμη της Ε.Α.Δ.Ε.Π., να χρησιμοποιούνται από τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις σε ένα Ε.Π., δυνάμει σύμβασης που συνάπτεται με τον διαχειριστή των εξωτερικών υποδομών. Οι διευκολύνσεις που απαιτούνται, όπως τροποποίηση της άδειας λειτουργίας της υποδομής και τεχνικές μεταβολές των εγκαταστάσεων της υποδομής, γίνονται με πρωτοβουλία και δαπάνες της Ε.Α.Δ.Ε.Π..

Άρθρο 16

Ολοκλήρωση των έργων υποδομής

1. Μετά από την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής, με μέριμνα της Εταιρείας Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) συντάσσονται οι απαιτούμενες τεχνικές μελέτες των έργων ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.), οι οποίες υποβάλλονται υποχρεωτικά στη Διεύθυνση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων μαζί με εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης των έργων. Αν με την απόφαση του άρθρου 10 έχει εγκριθεί η υλοποίηση των έργων υποδομής σε φάσεις, η εγγυητική επιστολή υπολογίζεται με βάση τον προϋπολογισμό των έργων της κάθε φάσης. Ο τύπος και το ύψος της εγγυητικής επιστολής, η διαδικασία υποβολής της, το περιεχόμενό της, οι όροι και οι προϋποθέσεις κατάπτωσης ή επιστροφής της και κάθε άλλο σχετικό θέμα ρυθμίζονται στην απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 46.

2. Τα έργα υποδομής των Ε.Π. ολοκληρώνονται μέσα σε τρία (3) έτη από την έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής. Είναι δυνατή η χορήγηση παράτασης έως δυο (2) ετών ακόμη με αίτημα της Ε.Α.Δ.Ε.Π. και αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Νέα παράταση μπορεί να χορηγείται σε περίπτωση ανωτέρας βίας. Αναστολή των ως άνω προθεσμιών μπορεί να χορηγηθεί εφόσον δεν έχουν ολοκληρωθεί οι εξωτερικές υποδομές χωρίς υπαιτιότητα της Ε.Α.Δ.Ε.Π. και για τον λόγο αυτόν καθυστερεί η ολοκλήρωση των έργων υποδομής του Ε.Π.. Στις περιπτώσεις παραχώρησης του ν. 4413/2016 (Α' 148) ή παραχώρησης της

χρήσης ή μίσθωσης δημοσίων ή δημοτικών ακινήτων ή ακινήτων εταιρειών που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στο Δημόσιο, οι προθεσμίες ισχύουν ως τίθενται στην οικεία σύμβαση παραχώρησης σύμφωνα με τον ν. 4413/2016 ή παραχώρησης της χρήσης ή μίσθωσης.

3. Η διαπίστωση ολοκλήρωσης των έργων υποδομής συντελείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων που δημοσιεύεται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», ύστερα από επιτόπιο έλεγχο και σύνταξη της σχετικής έκθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 32. Με την έκδοση της απόφασης του πρώτου εδαφίου επιτρέπεται η λειτουργία του Ε.Π.. Αν η υλοποίηση του Ε.Π. γίνεται σε διακριτές φάσεις, επιτρέπεται η διαπίστωση τμηματικής ολοκλήρωσης των έργων υποδομής. Η πρώτη φάση του επιχειρηματικού σχεδίου υλοποιείται εντός των προθεσμιών της παρ. 2.

4. Στις υποδομές του Ε.Π., στους κοινωφελείς χώρους και εν γένει στις εγκαταστάσεις απαιτείται να διασφαλίζεται η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία.

Άρθρο 17

Μεταβολές και επέκταση του Επιχειρηματικού Πάρκου

1. Η μεταβολή των ορίων του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.), καθώς και των λοιπών δεδομένων ίδρυσης και λειτουργίας του, μετά από την έγκριση ανάπτυξής του, επιτρέπεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, με την προϋπόθεση ότι οι υφιστάμενες χρήσεις γης δεν απαγορεύουν την επέκταση ή μεταβολή της έκτασης του Ε.Π.. Στην περίπτωση αυτή, τα ποσοστά για τη διασφάλιση της έκτασης υπολογίζονται επί της τελικής συνολικής έκτασης, μετά από την έγκριση της μεταβολής των ορίων του Ε.Π..

2. Για μεταβολές που αφορούν συνολικά σε έκταση γης μικρότερη από το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αρχικής έκτασης και για ήσσονος σημασίας μεταβολές των λοιπών δεδομένων ίδρυσης και λειτουργίας των Ε.Π., δεν απαιτείται η εκ νέου προσκόμιση των μελετών και στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 7, αλλά μόνο η τοπογραφική αποτύπωση της έκτασης και η τεκμηρίωση, με τα αντίστοιχα στοιχεία και δικαιολογητικά, ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος και ότι η χρήση γης είναι συμβατή με την ανάπτυξη του Ε.Π.. Η ρύθμιση αυτή ισχύει για μια μόνο φορά σε χρονική περίοδο δεκαετίας από την αρχική ίδρυση ή την τελευταία μεταβολή. Σε περίπτωση νέας αύξησης της συνολικής έκτασης του Ε.Π. εντός της

δεκαετίας, έστω και αν αυτή είναι πάλι μικρότερη του δεκαπέντε τοις εκατό (15%), ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 7.

3. Το παρόν εφαρμόζεται σε όλους τους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων.

Άρθρο 18

Ανάπτυξη Επιχειρηματικού Πάρκου

με Σύμπραξη Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα

Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων μπορεί να γίνει με Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του ν. 3389/2005 (Α' 232) ή με παραχώρηση σύμφωνα με τον ν. 4413/2016 (Α' 148) ή με παραχώρηση της χρήσης ή μίσθωση δημοσίων ή δημοτικών ακινήτων ή ακινήτων εταιρειών που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στο Δημόσιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Άρθρο 19

Επιχειρηματικό Πάρκο

Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας

1. Για την ίδρυση Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (Ε.Π.Μ.Μ.Μ.), η μεμονωμένη μεγάλη μονάδα (Μ.Μ.Μ.) έχει έκταση τουλάχιστον εκατόν πενήντα (150) στρέμματα για δραστηριότητες της κατηγορίας «Α1» και εκατό (100) στρέμματα για δραστηριότητες της κατηγορίας «Α2» της περιβαλλοντικής κατάταξης της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209).

2. Για τη χωροθέτηση του Ε.Π.Μ.Μ.Μ. απαιτείται τουλάχιστον μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η εξάρτηση της Μ.Μ.Μ. από πρώτες ύλες και μεταφορικές υποδομές,
- β) η τεκμηριωμένη αδυναμία εγκατάστασης της Μ.Μ.Μ. σε υφιστάμενο Επιχειρηματικό Πάρκο (Ε.Π.) εντός της ίδιας Περιφερειακής Ενότητας και εντός θεσμοθετημένων βιομηχανικών χρήσεων γης, όπως

Βιομηχανικά Πάρκα (ΒΙ.ΠΑ.), Βιοτεχνικά Πάρκα (ΒΙΟ.ΠΑ.) και Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), γ) η άμεση πρόσβαση σε υφιστάμενες υποδομές συνδυασμένης μεταφοράς, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4302/2014 (Α' 225), για Μ.Μ.Μ. στην οποία αναπτύσσονται οι δραστηριότητες της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 5.

3. Για τη δημιουργία του Ε.Π.Μ.Μ.Μ. προβλέπονται ειδικοί όροι, προσαρμοσμένοι στα χαρακτηριστικά του, οι οποίοι στοχεύουν κυρίως στη βελτιστοποίηση της σχέσης του με τον περιβάλλοντα ευρύτερο χώρο, δηλαδή τη μείωση των επιπτώσεων, ιδίως της περιβαλλοντικού ή άλλου χαρακτήρα όχλησης από τη λειτουργία της μονάδας. Οι όροι δόμησης του Ε.Π.Μ.Μ.Μ. καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση έγκρισης της ανάπτυξής του, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 11 του παρόντος. Ειδικά για τις περιπτώσεις που το Ε.Π.Μ.Μ.Μ. δεν πολεοδομείται:

- α) ο Συντελεστής Δόμησης μπορεί να ορίζεται μέχρι μηδέν κόμμα εννέα (0,9) για τις βιοτεχνικές και βιομηχανικές χρήσεις, μέχρι μηδέν κόμμα οχτώ (0,8) για τα επαγγελματικά εργαστήρια και τις χρήσεις εφοδιαστικής και μέχρι μηδέν κόμμα έξι (0,6) για τις υπόλοιπες χρήσεις,
- β) το ποσοστό κάλυψης μπορεί να ορίζεται μέχρι πενήντα τοις εκατό (50%), και
- γ) ο συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης ορίζεται τέσσερα (4),
- δ) ειδικά για το Ε.Π.Μ.Μ.Μ. στο οποίο αναπτύσσονται οι δραστηριότητες της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 5, ορίζονται τα εξής:
  - δα) μέγιστος συντελεστής κατ' όγκον εκμετάλλευσης ορίζεται οχτώ (8),
  - δβ) μέγιστο ύψος κτιρίου ορίζεται όχι μεγαλύτερο των δεκαπέντε (15) μέτρων,
  - δγ) παρέκκλιση επιτρέπεται ως προς το ύψος του κτιρίου, μέχρι είκοσι πέντε (25) μέτρα και ως προς τον συντελεστή όγκου στη βάση τεκμηρίωσης. Η παρέκκλιση χορηγείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεο- δομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.).

Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 4 του από 24.5.1985 π.δ. (Δ' 270).

4. Ως Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) για την ανάπτυξη και διαχείριση του Ε.Π.Μ.Μ.Μ. νοείται ο φορέας

άσκησης της δραστηριότητας της Μ.Μ.Μ. με την προϋπόθεση ότι είναι ανώνυμη εταιρεία.

5. Σε περίπτωση υφιστάμενης Μ.Μ.Μ., η οποία διαθέτει Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων σε ισχύ, δεν απαιτείται υποβολή νέας Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και οι περιβαλλοντικοί όροι συμπεριλαμβάνονται στην απόφαση έγκρισης του άρθρου 10.

6. Σε περίπτωση ίδρυσης Ε.Π.Μ.Μ.Μ. από νέα Μ.Μ.Μ. που δεν πολεοδομείται, επιτρέπεται άμεσα μετά από την έκδοση της απόφασης έγκρισης της παρ. 1 του άρθρου 10, η έκδοση οικοδομικών αδειών και η εκτέλεση οικοδομικών εργασιών για την κατασκευή των έργων υποδομής και την εγκατάσταση της Μ.Μ.Μ..

7. Με την κοινή απόφαση έγκρισης της ανάπτυξης του Ε.Π.Μ.Μ.Μ. δύναται να προβλέπεται και η δημιουργία υπαίθριων ή στεγασμένων χώρων στάθμευσης εντός του Ε.Π.Μ.Μ.Μ., οι θέσεις στάθμευσης εντός των οποίων υπολογίζονται κατόπιν τεκμηρίωσης από τον φορέα της άσκησης της δραστηριότητας της Μ.Μ.Μ. και αναλόγως με τις ανάγκες αυτής. Για τον υπολογισμό της χωρητικότητας των ως άνω χώρων στάθμευσης εφαρμόζεται το π.δ. 455/1976 (Α' 169).

Άρθρο 20

Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης

1. Το Επιχειρηματικό Πάρκο Εξυγίανσης (Ε.Π.Ε.) ιδρύεται και αναπτύσσεται στις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Άτυπες Βιομηχανικές Συγκεντρώσεις (Α.Β.Σ.), είτε με αίτηση της ενδιαφερόμενης Εταιρείας Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.), είτε με δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την ίδρυση, ανάπτυξη και λειτουργία του, από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

2. Ο χαρακτηρισμός μιας περιοχής ως Α.Β.Σ. πραγματοποιείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για τον χαρακτηρισμό αυτό προηγείται υποβολή μελέτης στη Διεύθυνση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, η οποία τεκμηριώνει την αναγκαιότητα περιβαλλοντικής ή λειτουργικής εξυγίανσης της περιοχής και τα προτεινόμενα έργα και όρια. Η μελέτη συντάσσεται είτε από ιδιώτη, είτε από τον οικείο Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' ή β' βαθμού, είτε από τα Επιμελητήρια, τα οποία είναι αρμόδια για τις ασκούμενες

στην εν λόγω περιοχή δραστηριότητες, είτε από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, είτε από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

3. Για την ίδρυση, ανάπτυξη και λειτουργία του Ε.Π.Ε. απαιτείται:

- α) στις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως Α.Β.Σ., να διαπιστώνονται λειτουργικά και περιβαλλοντικά προβλήματα, όπως αρνητικές εκθέσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επιβολή προστίμων, προβλήματα με τον υδροφόρο ορίζοντα, κυκλοφοριακή συμφόρηση, έλλειψη δικτύων αποχέτευσης όμβριων ή ακάθαρτων υδάτων (λυμάτων) ή δικτύων οδοποιίας,
- β) το άθροισμα των επιφανειών κάλυψης των οικοπέδων να υπερβαίνει το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της συνολικής χαρακτηρισμένης ως Α.Β.Σ. έκτασης. Για την εκπλήρωση της ως άνω προϋπόθεσης, προσμετρώνται οι επιφάνειες όλων των υφισταμένων κτιριακών υποδομών και εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν δραστηριότητες του άρθρου 5,
- γ) η αιτούμενη συνολική προς οριοθέτηση έκταση να έχει εμβαδόν άνω των εκατό (100) στρεμμάτων,
- δ) η Ε.Α.Δ.Ε.Π. για την ίδρυση του Ε.Π.Ε. να έχει διασφαλίσει, είτε με πλήρη κυριότητα, είτε με παραχώρηση ή σύσταση δικαιώματος επιφανείας ή με τη συναίνεση των ιδιοκτητών γης, τουλάχιστον το πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) της έκτασης που καταλαμβάνει το Ε.Π.Ε., κατά παρέκκλιση της παρ. 1 του άρθρου 8. Η συναίνεση των ιδιοκτητών διασφαλίζεται με δήλωση ενώπιον συμβολαιογράφου, στην οποία ο ιδιοκτήτης δηλώνει ότι συναινεί στη δημιουργία του Ε.Π.Ε., γνωρίζει και συμφωνεί στην απόδοση της προβλεπόμενης εισφοράς σε γη και σε χρήμα για τη δημιουργία του.

Στην περίπτωση ίδρυσης Ε.Π.Ε. με δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, δεν απαιτείται η Ε.Α.Δ.Ε.Π. να έχει διασφαλίσει το ελάχιστο ποσοστό έκτασης της Α.Β.Σ. της παρούσας. Οι δαπάνες για απαλλοτριώσεις κατά την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης θεωρούνται επιλέξιμες και είναι δυνατόν να επιχορηγούνται.

4. Για την ίδρυση, ανάπτυξη και λειτουργία του Ε.Π.Ε. ισχύουν κατά παρέκκλιση οι ακόλουθες ρυθμίσεις:

- α) η εισφορά σε γη υπολογίζεται σε ποσοστό επιφανείας κάθε ιδιοκτησίας πριν από την πολεοδόμησή της, το οποίο ανέρχεται στο δέκα πέντε τοις εκατό (15%) της αρχικής έκτασης γης ιδιοκτησίας. Αν η εισφορά σε γη δεν μπορεί, για αντικειμενικούς πολεοδομικούς λόγους, όπως σε πυκνοδομημένες περιοχές άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων, να

- ανέλθει στο ως άνω ποσοστό, ύστερα από σχετική προς τούτο βεβαίωση του αρμόδιου Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η εισφορά σε γη περιορίζεται μέχρι το δέκα τοις εκατό (10%),
- β) το ελάχιστο ποσοστό κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων ορίζεται σε ποσοστό δέκα πέντε τοις εκατό (15%) υπολογιζόμενο επί της συνολικής επιφάνειας του Ε.Π.Ε.. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το ελάχιστο ποσοστό των χώρων αυτών περιορίζεται μέχρι το δέκα τοις εκατό (10%) εφόσον το επιβάλλουν αντικειμενικοί πολεοδομικοί λόγοι που τεκμηριώνονται από την πολεοδομική μελέτη και ύστερα από σχετική προς τούτο βεβαίωση του αρμόδιου Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Στις ως άνω περιπτώσεις, όπου η οριογραμμή του Ε.Π.Ε. τοποθετείται επί εθνικής, επαρχιακής ή δημοτικής οδού, δεν υπάρχει υποχρέωση φύτευσης περιμετρικού πρασίνου προς το μέρος της οδού,
- γ) η εισφορά σε χρήμα καταβάλλεται από τους ιδιοκτήτες γης ανάλογα με το εμβαδόν της αρχικής έκτασης της ιδιοκτησίας τους, ως είχε κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της έγκρισης ανάπτυξης του Ε.Π.Ε.. Τυχόν μετατροπή εισφοράς σε χρήμα σε (πρόσθετη) εισφορά σε γη πραγματοποιείται με βάση την αρχική αξία γης κατά την ως άνω ημερομηνία.

Άρθρο 21

Επιχειρηματικό Πάρκο οριοθετημένο σε διακριτές γεωγραφικές περιοχές

Επιτρέπεται η έγκριση ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) σε δυο (2) ή περισσότερες διακριτές περιοχές, όταν αυτές αποτελούν οργανικά ολοκληρωμένο σύνολο με λειτουργική ενότητα, εντός της ίδιας ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής, αν μόνο η μια εξ αυτών πολεοδομείται και οργανώνεται, για να λειτουργήσει ως χώρος υποδοχής επιχειρήσεων, ενώ οι υπόλοιπες λειτουργούν ως περιοχές προσωρινής εναπόθεσης και διαχείρισης φορτίων και πρώτων υλών. Η ανάπτυξη Ε.Π. του παρόντος είναι δυνατή και σε λιμένες της ελληνικής επικράτειας, η διαχείριση και η αξιοποίηση των οποίων έχει παραχωρηθεί δυνάμει σχετικών συμβάσεων, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στη σχετική σύμβαση παραχώρησης ή υποπαραχώρησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Άρθρο 22

Διοίκηση και διαχείριση του Επιχειρηματικού Πάρκου

- 1.** Η διοίκηση και διαχείριση του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) περιλαμβάνει την εκτέλεση και υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου και τη λειτουργία του Ε.Π..
- 2.** Η διοίκηση και διαχείριση του Ε.Π. γίνεται από την Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.).
- 3.** Για τις ανάγκες διαχείρισης του Ε.Π. οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις συνεισφέρουν ετησίως για τον σχηματισμό αποθεματικού κεφαλαίου, το οποίο διαχειρίζεται η Ε.Α.Δ.Ε.Π.. Το ποσό της εισφοράς με το οποίο βαρύνεται κάθε επιχείρηση που είναι εγκατεστημένη εντός του Ε.Π. καθορίζεται σε ετήσια βάση, δυνάμει του Κανονισμού Λειτουργίας του άρθρου 23. Ειδικότερες εισφορές μπορεί να προβλέπονται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων λειτουργιών, οι οποίες επιβάλλονται σε μέρος μόνο των επιχειρήσεων και σύμφωνα με τη σύμβαση εγκατάστασης.
- 4.** Η Ε.Α.Δ.Ε.Π. υποχρεούται να:
  - α) συνάπτει τις συμβάσεις εγκατάστασης με τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις βάσει του Κανονισμού Λειτουργίας,
  - β) διασφαλίζει το δικαίωμα χρήσης όλων των κοινόχρηστων υποδομών του Ε.Π. σε όλες τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις,
  - γ) εκτελεί τις εργασίες λειτουργίας, συντήρησης και επισκευής των υποδομών και να φροντίζει, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή και αδιάταρακτη λειτουργία του Ε.Π., δ) συνάπτει εμπορικές συμβάσεις με τους κύριους προμηθευτές Υπηρεσιών Κοινής Ωφέλειας (Υ.Κ.Ω.) που εξυπηρετούν τις ανάγκες του Ε.Π.,
  - ε) επεξεργάζεται τη στρατηγική οργάνωσης και λειτουργίας του Ε.Π., επικαιροποιώντας ανά πέντε (5) έτη το επιχειρηματικό σχέδιο του Ε.Π.,
  - στ) διαχειρίζεται τα οικονομικά κεφάλαια από τις δραστηριότητες της διαχείρισης, σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο και τον Κανονισμό Λειτουργίας,

ζ) προσελκύει πηγές χρηματοδότησης από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για σκοπούς συντήρησης και επισκευής των υποδομών σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο και τον Κανονισμό Λειτουργίας,

η) αναβαθμίζει τις υφιστάμενες υποδομές του Ε.Π..

5. Η Ε.Α.Δ.Ε.Π.:

α) τιμολογεί και εισπράττει από τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις τις κοινόχρηστες δαπάνες, καθώς και άλλα χρηματικά ποσά, όπως προβλέπονται στον Κανονισμό Λειτουργίας και τη σύμβαση εγκατάστασης,

β) εκδίδει και επικαιροποιεί τον Κανονισμό Λειτουργίας του Ε.Π., σύμφωνα με το άρθρο 23,

γ) δικαιούται να εγκαθιστά δίκτυα και να διανέμει στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις μέσω των δικτύων του Ε.Π. τις αναγκαίες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας.

6. Η έκταση κάθε Ε.Π. και οι υποδομές του προορίζονται, αποκλειστικά, για την εξυπηρέτηση των σκοπών ανάπτυξης του και απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται χωρίς την άδεια της Ε.Α.Δ.Ε.Π.. Για τον σκοπό αυτόν η Ε.Α.Δ.Ε.Π.:

α) υποχρεούται να τοποθετεί στις εισόδους της οριο- θετημένης περιοχής του Ε.Π. διακριτή σήμανση, που να υποδηλώνει την ύπαρξη υποδοχέα,

β) δύναται, κατά την κρίση της, να εγκαθιστά κατάλληλα συστήματα ελέγχου της εισόδου στο Ε.Π. και της χρήσης των υποδομών του και να αποτρέπει, εφόσον απαιτείται, τη μη αδειοδοτημένη ή αντισυμβατική χρήση τους.

Σε περιοχές για τις οποίες δεν έχει τηρηθεί η διαδικασία ίδρυσης και οργάνωσης υποδοχέα σύμφωνα με τον παρόντα, απαγορεύονται η χρήση του όρου «Επιχειρηματικό Πάρκο» ή οποιασδήποτε ξενόγλωσσης απόδοσής του και η τοποθέτηση της ως άνω διακριτικής σήμανσης με αυτό το περιεχόμενο.

Άρθρο 23

Κανονισμός Λειτουργίας

1. Η διαχείριση και η λειτουργία του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) ρυθμίζονται με τον Κανονισμό Λειτουργίας που καταρτίζεται από την Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.).

2. Ο Κανονισμός Λειτουργίας αποτελεί ιδιωτική σύμβαση που συνάπτεται με έγγραφο και προσχωρούν σε αυτόν οι επιχειρήσεις που εγκαθίστανται στο Ε.Π.. Αν υπάρχουν προεγκατεστημένες επιχειρήσεις στην έκταση του Ε.Π., ο Κανονισμός Λειτουργίας καταρτίζεται μεταξύ της Ε.Α.Δ.Ε.Π. και αυτών.

3. Με τον Κανονισμό Λειτουργίας Ε.Π. ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη διοίκηση, διαχείριση και λειτουργία του Ε.Π. και ιδίως:

- α) τα ειδικότερα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εγκατεστημένων επιχειρήσεων και της Ε.Α.Δ.Ε.Π., οι ειδικότεροι περιορισμοί που μπορεί να τίθενται προς όφελος της λειτουργίας του Ε.Π., καθώς και των λοιπών εγκατεστημένων επιχειρήσεων,
- β) ο τρόπος διαχείρισης των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων εντός του Ε.Π., καθώς και τα ειδικότερα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις επ' αυτών,
- γ) οι όροι λειτουργίας και χρήσης των υποδομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών του Ε.Π.,
- δ) τα ζητήματα που αφορούν στη διοίκηση και διαχείριση του Ε.Π.,
- ε) η αμοιβή της Ε.Α.Δ.Ε.Π. για τις παρεχόμενες από αυτήν υπηρεσίες,
- στ) οι απαιτούμενες για τη λειτουργία του Ε.Π. δαπάνες και ο τρόπος καθορισμού, γνωστοποίησης, έγκρισης, είσπραξης και κατανομής τους στους ιδιοκτήτες γης και στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις,
- ζ) οι διαδικασίες για την ανάθεση έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε τρίτους παρόχους για τη μελέτη, κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση, και την επέκταση των έργων υποδομής του Ε.Π., με τη δυνατότητα ενσωμάτωσης Κανονισμού Σύναψης και Εκτέλεσης Συμβάσεων Έργων και Προμηθειών, οι οποίες διέπονται από τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αμεροληψίας και της διαφάνειας, η) η διαδικασία ελέγχου τήρησης του Κανονισμού Λειτουργίας τόσο από τις επιχειρήσεις όσο και από την Ε.Α.Δ.Ε.Π.,
- θ) η διάρκεια της πρώτης διαχειριστικής περιόδου και κάθε διαχειριστικής περιόδου,
- ι) το ποσό ετήσιας εισφοράς για τον σχηματισμό απο- θεματικού κεφαλαίου,
- ια) η διαδικασία πρόσβασης της Ε.Α.Δ.Ε.Π. στα στοιχεία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (Η.Μ.Α.) του άρθρου 42 του ν. 4042/2012 (Α' 24) που εισάγουν οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις εντός του Ε.Π., και

ιβ) οι όροι, προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησής του, εντός του πλαισίου της παρ. 6 του παρόντος.

4. Στον Κανονισμό Λειτουργίας του Ε.Π. καταγράφονται οι όροι και οι περιορισμοί που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με την απόφαση έγκρισης ανάπτυξης του Ε.Π., τους οποίους τηρούν οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις. Εφόσον το Ε.Π. εξυπηρετείται από Μονάδα Καθαρισμού Αποβλήτων, στον Κανονισμό Λειτουργίας περιλαμβάνονται και οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη διάθεση των υγρών αποβλήτων στο δίκτυο ακαθάρτων και στη Μονάδα.

5. Ειδικότερα ως προς τα Ε.Π. τα οποία αναπτύσσονται στο πλαίσιο συμβάσεων παραχώρησης κατά την έννοια του ν. 4413/2016 (Α' 148) ή Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, κατά την έννοια του ν. 3389/2005 (Α' 232), ή με παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση δημοσίων ή δημοτικών ακινήτων ή ακινήτων εταιρειών που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στο ελληνικό δημόσιο, ο Κανονισμός Λειτουργίας διέπεται από τους όρους των οικείων συμβάσεων.

6. Ο Κανονισμός Λειτουργίας δύναται να αναθεωρείται με την τήρηση της διαδικασίας της παρούσας, είτε με πρωτοβουλία της Ε.Α.Δ.Ε.Π. είτε κατόπιν συγκεκριμένου αιτήματος που υποβάλλουν προς την Ε.Α.Δ.Ε.Π. ενήμεροι ιδιοκτήτες γης που εκπροσωπούν ποσοστό τουλάχιστον πενήντα ένα τοις εκατό (51%) της συνολικής έκτασης του Ε.Π.. Για τις ανάγκες της παρούσας ως ενήμεροι ιδιοκτήτες γης θεωρούνται εκείνοι που τόσο οι ίδιοι, όσο και οι επιχειρήσεις οι οποίες είναι ή ήταν εγκατεστημένες στα οικοπέδά τους, είναι ενήμεροι ως προς τη συμμόρφωσή τους σχετικά με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Κανονισμό Λειτουργίας.

Εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου, η Ε.Α.Δ.Ε.Π. αναρτά στον ιστότοπό της, σχετική πρόσκληση για διαβούλευση. Στην πρόσκληση καθορίζονται με σαφήνεια οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας, καθώς και η διάρκεια της διαβούλευσης, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών.

Εντός πέντε (5) ημερών από την ολοκλήρωση της δι-αβούλευσης, η Ε.Α.Δ.Ε.Π. και οι κατά τον χρόνο έναρξης της διαβούλευσης ενήμεροι ιδιοκτήτες γης, δηλώνουν ηλεκτρονικά στον ιστότοπο της Ε.Α.Δ.Ε.Π., εάν αποδέχονται ή όχι τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του Κανονισμού Λειτουργίας. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις θεωρούνται εγκεκριμένες, εκτός εάν, εντός της ως άνω προθεσμίας, δηλώσουν ότι δεν τις αποδέχονται: α) η Ε.Α.Δ.Ε.Π. ή

β) οι ενήμεροι ιδιοκτήτες γης που εκπροσωπούν κατ' ελάχιστον ποσοστό πενήντα ένα τοις εκατό (51%) της συνολικής έκτασης του Ε.Π..

Οι εγκεκριμένες τροποποιήσεις του Κανονισμού Λειτουργίας ενσωματώνονται με πράξη της Ε.Α.Δ.Ε.Π. στον Κανονισμό Λειτουργίας και τίθενται σε ισχύ από την επομένη της ανάρτησης στον ιστότοπο της Ε.Α.Δ.Ε.Π. της εν λόγω πράξης.

Άρθρο 24

Σύμβαση εγκατάστασης

1. Προκειμένου να εγκατασταθεί και να λειτουργεί επιχείρηση εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.), απαιτείται να συνάψει σύμβαση εγκατάστασης με την Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.). Σύμβαση εγκατάστασης απαιτείται κάθε φορά που επέρχεται μεταβολή στο πρόσωπο που έχει δικαιώματα επί του επιχειρηματικού οικοπέδου.

2. Σύμβαση εγκατάστασης είναι η σύμβαση μεταξύ της Ε.Α.Δ.Ε.Π. και της προς εγκατάσταση επιχείρησης, προκειμένου η τελευταία να μπορεί να εγκατασταθεί σε Επιχειρηματικό Οικόπεδο εντός του Ε.Π. και στην οποία εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα της εγκατεστημένης επιχείρησης προς την Ε.Α.Δ.Ε.Π. και αντίστοιχα, της Ε.Α.Δ.Ε.Π. προς την τελευταία.

3. Ως ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης εγκατάστασης ορίζονται η εξειδίκευση των ρυθμίσεων του Κανονισμού Λειτουργίας και η ανάληψη της υποχρέωσης συμμόρφωσης με τις προβλέψεις του. Η σύμβαση εγκατάστασης δύναται να περιέχει και κάθε άλλη συμφωνία ή όρο σχετικά με επιπρόσθετες υποχρεώσεις ή δικαιώματα, χωρίς οι συμφωνίες αυτές να μπορούν να μεταβάλλουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την απόφαση έγκρισης της ανάπτυξης του Ε.Π. ή με οποιονδήποτε τρόπο να τροποποιούν τον Κανονισμό Λειτουργίας.

4. Οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις δικαιούνται να χρησιμοποιούν όλες τις κοινόχρηστες υποδομές σύμφωνα με τον προορισμό τους. Επίσης απολαμβάνουν δικαίωμα προτίμησης στην περίπτωση πώλησης μισθωμένων σε αυτές ακινήτων.

Άρθρο 25

Παροχή υπηρεσιών

1. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού υποχρεούνται να υπολογίζουν διακριτά το κόστος παροχής των υπηρεσιών για το Επιχειρηματικό Πάρκο (Ε.Π.) σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 1080/1980 (Α' 246), και να επιβάλλουν τα ανταποδοτικά τέλη στους φορείς των βαρυνόμενων επιφανειών εντός του Ε.Π..

2. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η παροχή των υπηρεσιών της παρ. 1 στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις από την Ε.Α.Δ.Ε.Π. και όχι από τον εκ του νόμου αρμόδιο Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Ειδικότερα η Ε.Α.Δ.Ε.Π. για να αναλάβει την παροχή, υποβάλλει έγγραφη δήλωση στον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού, το αργότερο έως την 30ή Νοεμβρίου εκά- στου έτους, για την επόμενη οικονομική ή τις επόμενες οικονομικές χρήσεις. Η έγγραφη δήλωση συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα έγγραφα της διαγωνιστικής διαδικασίας από την οποία αναδείχθηκαν οι πάροχοι των σχετικών υπηρεσιών ή, εφόσον την παροχή των υπηρεσιών αναλαμβάνει η ίδια η Ε.Α.Δ.Ε.Π., από τα έγγραφα που αποδεικνύουν την ικανότητα αυτής ή του προσωπικού της για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.

3. Αν η Ε.Α.Δ.Ε.Π. ασκήσει το εν λόγω δικαίωμα και για τις διαχειριστικές χρήσεις στις οποίες αφορά η δήλωση: α) ο Ο.Τ.Α. α' βαθμού απέχει από την παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών στα όρια του Ε.Π. και, αντίστοιχα, από την επιβολή των ανταποδοτικών τελών,

β) ο συντελεστής χρέωσης των ανταποδοτικών τελών στις επιχειρήσεις του Ε.Π. δεν υπερβαίνει τον συντελεστή που ο Ο.Τ.Α. εφαρμόζει στις ίδιες επιφάνειες κατά την υποβολή της δήλωσης της παρ. 2,

γ) η Ε.Α.Δ.Ε.Π. εισπράττει τα ανταποδοτικά τέλη:

γα) είτε απευθείας από τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις, μαζί με την τιμολόγηση των λοιπών κοινοχρήστων δαπανών. Σε αυτήν την περίπτωση η Ε.Α.Δ.Ε.Π. τιμολογεί και ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) επί του ποσού των τελών το οποίο, εφόσον εισπράττει, αποδίδει στον οικείο Ο.Τ.Α.,

γβ) είτε μέσω των λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων και διαδικασιών που εφαρμόζονται για τους Ο.Τ.Α.. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον το ποσό που αντιστοιχεί στο ογδόντα τοις εκατό (80%) των καταβαλλόμενων τελών επαρκεί για να καλύψει το κόστος της παροχής των ανταποδοτικών υπηρεσιών από

την Ε.Α.Δ.Ε.Π., το υπόλοιπο είκοσι τοις εκατό (20%) των καταβαλλόμενων τελών αποδίδεται στον οικείο Ο.Τ.Α..

Και στις δύο προαναφερόμενες υποπεριπτώσεις είσπραξης των ανταποδοτικών τελών, το ποσό που αποδίδει η Ε.Α.Δ.Ε.Π. στον Ο.Τ.Α. λογίζεται ως αντισταθμιστικό όφελος του Ο.Τ.Α. για τη λειτουργία του Ε.Π. εντός των διοικητικών του ορίων,

δ) στην περίπτωση είσπραξης ανταποδοτικών τελών μέσω λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, τα ανταποδοτικά τέλη αποδίδονται απευθείας από τον πάροχο ηλεκτρικής ενέργειας με κατάθεσή του στον ειδικό τραπεζικό λογαριασμό της Ε.Α.Δ.Ε.Π. που έχει γνωστοποιηθεί με τη δήλωση της παρ. 2.

4. Για τον υπολογισμό του Τέλους Ακίνητης Περιουσίας, που οφείλεται στον οικείο Ο.Τ.Α. α' βαθμού, σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 2130/1993 (Α' 62), για τα ακίνητα στα Ε.Π. ή στις Άτυπες Βιομηχανικές Συγκεντρώσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί η απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 20, λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά η επιφάνεια των κτισμάτων.

5. Η σύνδεση των εγκατεστημένων επιχειρήσεων με δίκτυα παροχής υπηρεσιών τρίτων παρόχων, ιδίως ηλε- κτροδότησης, φυσικού αερίου, τηλεπικοινωνιών, πραγματοποιείται με ελεύθερη επιλογή παρόχου, με εξαίρεση τα δίκτυα υδροδότησης και αποχέτευσης της Ε.Α.Δ.Ε.Π., η σύνδεση με τα οποία είναι υποχρεωτική. Η Ε.Α.Δ.Ε.Π. διευκολύνει τη διενέργεια των απαραίτητων εργασιών εντός των κοινόχρηστων χώρων του Ε.Π. για την πραγματοποίηση της σύνδεσης της εγκατεστημένης επιχείρησης με τον πάροχο του πρώτου εδαφίου, λαμβανομένων υπόψη των δικαιωμάτων διέλευσης και της εξασφάλισης της αποκατάστασης των κοινόχρηστων υποδομών μετά από την εκτέλεση των έργων. Οι υπηρεσίες του πρώτου εδαφίου μπορούν να παρέχονται και από την Ε.Α.Δ.Ε.Π. στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις, σύμφωνα με τους κανόνες της ελεύθερης αγοράς.

6. Η Ε.Α.Δ.Ε.Π. δύναται, κατόπιν έγγραφης ενημέρωσης, η οποία κατατίθεται έως την 30ή Νοεμβρίου εκάστου έτους προς τον δήμο στα διοικητικά όρια του οποίου εμπίπτει το Ε.Π., να εκτελεί από την επόμενη οικονομική χρήση, αντί του εκάστοτε αρμόδιου φορέα τις ενέργειες συλλογής και διαχείρισης αδέσποτων ζώων συντροφιάς εντός του Ε.Π., αναλαμβάνοντας τις υποχρεώσεις του ν. 4830/2021 (Α' 169), ιδίως ως προς τη θέση σε εφαρμογή ολοκληρωμένου επιχειρησιακού σχεδίου διαχείρισης των αδέσποτων ζώων που περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, την ηλεκτρονική σήμανση, την καταγραφή, τη στείρωση, την κτηνιατρική εξέταση, την παροχή κτηνιατρικής

περίθαλψης, την εύρεση αναδόχου και την υιοθεσία των ζώων, με ανάλογη εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4830/2021 και την ενημέρωση του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς για όλες τις μεταβολές, και ως προς τις αρμοδιότητες εποπτείας των ανωτέρω δράσεων από το Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών. Επιπλέον η Ε.Α.Δ.Ε.Π. οφείλει να ιδρύσει και λειτουργήσει πρότυπα μικρά καταφύγια αδέσποτων ζώων συντροφιάς, με ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 28 και 29 του ν. 4830/2021 με σκοπό τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς και τη μείωσή τους μέσω προγραμμάτων υιοθεσίας με απαρέγκλιτη τήρηση των κανόνων ευζωίας.

7. Η Ε.Α.Δ.Ε.Π. έχει πρόσβαση στα στοιχεία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων του άρθρου 42 του ν. 4042/2012 (Α' 24) που αφορούν στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις των Ε.Π. ευθύνης της.

8. Το παρόν άρθρο καταλαμβάνει και εφαρμόζεται σε όλους τους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων.

Άρθρο 26

Διαμεσολάβηση

Κάθε διαφορά από τη σύμβαση εγκατάστασης του άρθρου 24 ή ευρύτερα από τον παρόντα, δύναται να υπάγεται σε διαμεσολάβηση, με ανάλογη εφαρμογή του ν. 4640/2019 (Α' 190).

Άρθρο 27

Υποκατάσταση της Εταιρείας Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου

1. Η διοίκηση και διαχείριση ενός Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) μπορεί να μεταβιβασθεί, στη φάση της λειτουργίας του, από την Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) σε νέο οικονομικό φορέα, υπό την προϋπόθεση ότι ο φορέας αυτός είναι ανώνυμη εταιρεία και τεκμηριώνει την αξιοπιστία, φερεγγυότητα και χρηματοπιστωτική ικανότητά του και των μετόχων του, τη διοικητική και οργανωτική δομή με την οποία πρόκειται να ασκήσει τη δραστηριότητα που μεταβιβάζεται, καθώς και το χρηματοδοτικό σχήμα με το οποίο πρόκειται να υποστηρίξει τη διαχείριση του Ε.Π..

2. Η μεταβίβαση εγκρίνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία εκδίδεται κατόπιν αίτησης και των δυο μερών. Η αίτηση συνοδεύεται από το τελικό σχέδιο της σύμβασης μεταβίβασης, καθώς και όλα τα απαραίτητα έγγραφα από τα οποία προκύπτουν η αξιοπιστία, φερεγγυότητα και χρηματοπιστωτική ικανότητα του νέου φορέα, καθώς και το χρηματοδοτικό σχήμα και η διοικητική και οργανωτική δομή, με τα οποία υποστηρίζεται η διαχείριση του Ε.Π..

3. Η μεταβίβαση ολοκληρώνεται με την κατάρτιση της σύμβασης μεταβίβασης, η οποία κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά από την κοινοποίηση της οποίας ο νέος φορέας υπεισέρχεται σε όλες τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα της Ε.Α.Δ.Ε.Π., όπως περιγράφονται στο επιχειρηματικό σχέδιο και τον Κανονισμό Λειτουργίας και πραγματοποιεί όλες τις περιγραφόμενες σε αυτό επενδύσεις, και νοείται εφεξής ως Ε.Α.Δ.Ε.Π. του Ε.Π..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΚΙΝΗΤΡΑ ΙΔΡΥΣΗΣ, ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ - ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΚΤΑΣΗΣ ΕΝΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Άρθρο 28

Κίνητρα για την ίδρυση Επιχειρηματικού Πάρκου

1. Η σύσταση της Εταιρείας Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) απαλλάσσεται από τον φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου. Αν η Ε.Α.Δ.Ε.Π. ενταχθεί σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα κρατικών ενισχύσεων, το ποσό της απαλλαγής συνυπολογίζεται στο ποσό της δημόσιας επιχορήγησης.

2. Κάθε σύμβαση αγοραπωλησίας, δωρεάς έκτασης, σύστασης δικαιώματος επιφανείας, αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, εισφοράς ακινήτων προς την Ε.Α.Δ.Ε.Π. για τον σκοπό της διασφάλισης έκτασης, από την Ε.Α.Δ.Ε.Π. ή από και προς επιχείρηση που έχει εγκατασταθεί, πρόκειται να εγκατασταθεί ή να μετεγκατασταθεί εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.), απαλλάσσεται από τον φόρο μεταβίβασης και τον φόρο δωρεάς, αντιστοίχως. Η επιχείρηση που ωφελείται αυτού του κινήτρου, για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης, δεν διαθέτει σε τρίτο την εν λόγω έκταση.

3. Τα δικαιώματα συμβολαιογράφου και άμισθου ή έμμισθου υποθηκοφύλακα ή προϊσταμένου κτηματο- λογικού γραφείου για τη σύναψη ή μεταγραφή των

παραπάνω δικαιπραξιών, καθώς και το σύνολο των τελών για την εγγραφή τους στα κατά νόμο δημόσια βιβλία δεν μπορεί να υπερβούν τις οκτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ για τον συμβολαιογράφο και τις τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ για τον υποθηκοφύλακα ή για το Ελληνικό Κτηματολόγιο, όταν η εγγραφή διενεργείται σε κτηματολο- γικό γραφείο ή υποκατάστημα αρμοδιότητάς του που λειτουργεί κατά τον ν. 4512/2018 (Α' 5), ανεξαρτήτως της αξίας της συναλλαγής. Τα ανωτέρω ποσά μπορεί να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

4. Για τις Ε.Α.Δ.Ε.Π., ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) αποτελεί μέρος του κόστους του έργου, καθώς και επιλέξιμη δαπάνη προς επιχορήγηση, αν δεν ασκούν δραστηριότητα μέσω της οποίας μπορούν να τον συμψηφίσουν.

5. Το ποσό της εισφοράς σε χρήμα, με το οποίο συμμετέχει έκαστος ιδιοκτήτης πλην της Ε.Α.Δ.Ε.Π., στις δαπάνες για τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων και έργων υποδομής, αποτελεί παραγωγική δαπάνη και εντάσσεται στις εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες, εφόσον πληρούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 22 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 170).

6. Οι ρυθμίσεις του παρόντος καταλαμβάνουν όλους τους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και εφαρμόζονται σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Άρθρο 29

Κίνητρα αδειοδότησης

1. Για τις δραστηριότητες που αναπτύσσονται εντός των Επιχειρηματικών Πάρκων (Ε.Π.) δεν απαιτείται έγκριση ή γνωστοποίηση εγκατάστασης. Προϋπόθεση της εγκατάστασης επιχειρήσεων στο Ε.Π. αποτελεί η χορήγηση από την Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Α.Δ.Ε.Π.) βεβαίωσης συμβατότητας της δραστηριότητας, ανάλογα με τον τύπο του Ε.Π. και με τους όρους που το διέπουν, σύμφωνα με την απόφαση έγκρισης ανάπτυξής του και το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής. Όμοια βεβαίωση απαιτείται σε περίπτωση εκσυγχρονισμού του παραγωγικού εξοπλισμού και επέκτασης των δραστηριοτήτων των εγκατεστημένων επιχειρήσεων εντός Ε.Π..

2. Για την έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) δραστηριότητας, η οποία εγκαθίσταται στο Ε.Π., δεν απαιτούνται οι γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών που προβλέπονται στα άρθρα 3 και

4 του ν. 4014/2011 (Α' 209) και το Παράρτημα Β' της υπ' αρ. 1649/45/2014 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 45), εφόσον καλύπτονται από τις γνωμοδοτήσεις που δόθηκαν κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση του Ε.Π.. Από την απαλλαγή εξαιρούνται οι γνωμοδοτήσεις για την αξιοποίηση παραγόμενης ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, τη διαχείριση στερεών αποβλήτων, την καταλληλότητα των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται και τα παραγόμενα προϊόντα, εφόσον αυτές απαιτούνται. Η διαδικασία της δημοσιοποίησης και διαβούλευσης της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σύμφωνα με την ως άνω κοινή απόφαση, εξακολουθεί να απαιτείται. Οι εγκατεστημένες επιχειρήσεις κοινοποιούν στην Ε.Α.Δ.Ε.Π. την Α.Ε.Π.Ο. της δραστηριότητάς τους, καθώς και τις τροποποιήσεις και ανανεώσεις αυτής.

3. Οι επιχειρήσεις με οικονομική δραστηριότητα που ασκείται υπό καθεστώς έγκρισης λειτουργίας του ν. 4442/2016 (Α' 230), οι οποίες εγκαθίστανται εντός Ε.Π., απαλλάσσονται από την υποχρέωση λήψης έγκρισης λειτουργίας και υπόκεινται σε καθεστώς γνωστοποίησης λειτουργίας του άρθρου 5 του ν. 4442/2016. Η απαλλαγή του πρώτου εδαφίου δεν ισχύει για τις δραστηριότητες που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της υπ' αρ. 172058/11.2.2016 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας, Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 354), περί του καθορισμού κανόνων για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών, καθώς και τις δραστηριότητες του ν. 4409/2016 (Α' 36). Η έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας κοινοποιείται στην Ε.Α.Δ.Ε.Π..

4. Επιτρέπεται η μεταφορά υπολοίπου συντελεστή δόμησης μεταξύ ακινήτων του ιδίου ιδιοκτήτη εντός Ε.Π., υπό την προϋπόθεση της μη υπέρβασης του ποσοστού κάλυψης του ογδόντα τοις εκατό (80%).

5. Για γήπεδα ή οικόπεδα, εντός Ε.Π., που ανήκουν στον ίδιο ιδιοκτήτη ή έχουν μισθωθεί με μακροχρόνια μίσθωση τουλάχιστον δέκα (10) ετών από τον ίδιο μισθωτή και τέμνονται από δημοτικό ή επαρχιακό δρόμο, δύναται να εφαρμόζεται η παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 4067/2012 (Α' 79) περί υπέργειας ή υπόγειας ζεύξης κτιρίων.

6. Οι ρυθμίσεις του παρόντος καταλαμβάνουν όλους τους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων.

Άρθρο 30

Κίνητρα για την εγκατάσταση εντός Επιχειρηματικού Πάρκου

- 1.** Επιτρέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία των μεταποιητικών και συναφών δραστηριοτήτων οι οποίες εμπίπτουν στην κατηγορία «Α2» της περιβαλλοντικής κατάταξης της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209) στα Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εντός της Περιφέρειας Αττικής για τα οποία έχει διαπιστωθεί η ολοκλήρωση των έργων υποδομής τους.
- 2.** Για τις δραστηριότητες που είναι εγκατεστημένες σε περιοχή, όπου σύμφωνα με τις πολεοδομικές διατάξεις έχει επέλθει μεταβολή της χρήσης γης ή, για οποιονδήποτε λόγο, επιβάλλεται η απομάκρυνσή τους, οι δαπάνες μετεγκατάστασης αυτών σε Ε.Π. δύναται να καταστούν επιλέξιμες στη βάση αναπτυξιακών προγραμμάτων, με εθνικούς ή συγχρηματοδοτούμενους πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων μέχρι το ανώτατο επιτρεπόμενο ποσοστό, σύμφωνα με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται το κόστος ανέγερσης νέου κτιρίου, κτιριακού εκσυγχρονισμού υφιστάμενου κτιρίου, εγκατάστασης στο νέο κτίριο, αντικατάστασης του μηχανολογικού εξοπλισμού λόγω βλάβης που οφείλεται στη μετεγκατάσταση και το κόστος αποσυναρμολόγησης και συναρμολόγησης αυτού.
- 3.** Οι επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται σε Ε.Π., απαλλάσσονται από την καταβολή φόρου εισοδήματος για την υπεραξία που προκύπτει από την εκποίηση των ακινήτων και των λοιπών εγκαταστάσεών τους, κατά το μέρος που αντιστοιχεί στο κόστος μετεγκατάστασής τους. Αν, μέσα σε πέντε (5) έτη από τη μετεγκατάσταση, η επιχείρηση παύσει να ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα μέσα στο Ε.Π., υποχρεούται σε επιστροφή του ποσού της φοροαπαλλαγής με τις νόμιμες προσαυξήσεις. Το ποσό που αποτελεί αντικείμενο απαλλαγής συνυπολογίζεται στο ποσό της δημόσιας επιχορήγησης, εφόσον η επιχείρηση ενταχθεί σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα κρατικών ενισχύσεων.
- 4.** Τα κίνητρα του εκάστοτε ισχύοντος αναπτυξιακού νόμου ισχύουν και για επιχειρήσεις που έχουν εγκατασταθεί, πρόκειται να εγκατασταθούν ή να μετεγκατασταθούν εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.).
- 5.** Οι ρυθμίσεις του παρόντος καταλαμβάνουν όλους τους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. και εφαρμόζονται σύμφωνα με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων.

Άρθρο 31

Αξιοποίηση έκτασης εντός Επιχειρηματικού Πάρκου

- 1.** Προορισμός των επιχειρηματικών οικοπέδων είναι η εγκατάσταση, μετεγκατάσταση και λειτουργία επ' αυτών των δραστηριοτήτων που προβλέπονται να ασκούνται εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.), αναλόγως της κατηγορίας του.
- 2.** Όσοι διαθέτουν ή αποκτούν επιχειρηματικό οικόπεδο εντός του Ε.Π., εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) ετών είτε από την έναρξη λειτουργίας του Ε.Π. είτε από την απόκτησή του, αν έπεται αυτής, προβαίνουν σε αποδεδειγμένη έναρξη άσκησης της εγκατεστημένης δραστηριότητας ή διάθεσή του προς αξιοποίηση.
- 3.** Μη αξιοποίηση των επιχειρηματικών οικοπέδων, σύμφωνα με τον ως άνω προορισμό τους απαγορεύεται. Ως μη αξιοποίηση νοείται για τους σκοπούς του παρόντος:
  - α) η μη έγκαιρη ανέγερση των απαιτούμενων κτιριακών ή άλλων εγκαταστάσεων επί των επιχειρηματικών οικοπέδων,
  - β) η μη έναρξη της νόμιμης λειτουργίας της δραστηριότητας, είτε από τους ιδιοκτήτες των επιχειρηματικών οικοπέδων, είτε από τρίτους στους οποίους αυτοί έχουν παραχωρήσει δικαίωμα νόμιμης λειτουργίας,
  - γ) η προσωρινή διακοπή, τυπική ή άτυπη, ή η οριστική διακοπή, τυπική ή άτυπη, της λειτουργίας εγκαταστάσεων, που υφίστανται εντός Ε.Π. για χρονικό διάστημα πέραν των τριών (3) συναπτών ετών.
- 4.** Εφόσον δεν έχει αξιοποιηθεί το ακίνητο ή έχει παύσει η λειτουργία της εγκατεστημένης επιχείρησης για διάστημα πάνω από πέντε (5) έτη, εντός των έξι (6) πρώτων ετών από την απόκτησή του, οι ιδιοκτήτες δύναται να το διαθέσουν, χωρίς να καταγράφουν λογιστικές ζημίες που προκύπτουν από την αξιοποίησή του.
- 5.** Με το πέρας της προθεσμίας της παρ. 2, τα μη αξιοποιηθέντα κατά τα ανωτέρω επιχειρηματικά οικόπεδα με τα συστατικά τους, μπορεί να απαλλοτριώνονται αναγκαστικά υπέρ και με δαπάνες της Εταιρείας Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.), με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά από αίτηση της Ε.Α.Δ.Ε.Π., η οποία συνοδεύεται από όλο το απαραίτητο υλικό τεκμηρίωσης. Αν η μη αξιοποίηση γίνεται από μη κύριο, στον οποίο έχει χορηγηθεί τέτοια εξουσία, ο κύριος ή επικαρπωτής του ακινήτου αποκτά νόμιμο έρεισμα για την άμεση καταγγελία και λύση της σύμβασης με τον μη

κύριο. Μετά από τη λύση της σύμβασης εκκινεί ισόχρονη προθεσμία αξιοποίησης για τον κύριο ή επικαρπωτή, μετά από την άπρακτη πάροδο της οποίας δύναται να απαλλοτριωθεί το ακίνητο κατά τα ανωτέρω.

6. Ως προς τη διαδικασία απαλλοτρίωσης της παρ. 5 εφαρμόζεται ο ν. 2882/2001 (Α' 17). Οφειλές του δικαιούχου της αποζημίωσης λόγω απαλλοτρίωσης προς την Ε.Α.Δ.Ε.Π., από οποιαδήποτε αιτία, συμψηφίζονται με την οφειλόμενη αποζημίωση. Με τη συντέλεση της απαλλοτρίωσης αποσβέννυται κάθε εμπράγματο δικαίωμα τρίτων επί του επιχειρηματικού οικοπέδου και λύεται για την Ε.Α.Δ.Ε.Π. κάθε ενοχική σχέση που συνδέεται με το επιχειρηματικό οικόπεδο που απαλλοτριώνεται.

7. Η υποχρέωση των ιδιοκτητών αδόμητων επιχειρηματικών οικοπέδων για την καταβολή των εξόδων διοίκησης και διαχείρισης περιορίζεται σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των εξόδων που θα αντιστοιχούσαν σε αυτούς, αν το οικόπεδο είχε δομηθεί, με εξάντληση του συντελεστή δόμησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Άρθρο 32

Εποπτεία Επιχειρηματικών Πάρκων

1. Η εποπτεία της ανάπτυξης και λειτουργίας των Επιχειρηματικών Πάρκων (Ε.Π.) ασκείται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

2. Η εποπτεία συνίσταται στη διενέργεια τακτικών και έκτακτων ελέγχων επί των Ε.Π., των Εταιρειών Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) και των εγκατεστημένων επιχειρήσεων για τη διαπίστωση της τήρησης του παρόντος, των όρων της απόφασης έγκρισης ανάπτυξης, της ανάπτυξης του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής και της εύρυθμης λειτουργίας, διαχείρισης και συντήρησης των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων.

3. Οι έλεγχοι διενεργούνται από Επιτροπές Ελέγχου. Οι τακτικοί έλεγχοι διενεργούνται ανά διετία, τόσο κατά την ανάπτυξη, όσο και κατά τη λειτουργία του Ε.Π., από Επιτροπή Ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται μετά από τη σύνταξη και κατάθεση από την Ε.Α.Δ.Ε.Π. της έκθεσης της παρ. 6. Κατά την ανάπτυξη του Ε.Π., οι έλεγχοι διενεργούνται μόνο επί τη βάσει εγγράφων (διοικητικός έλεγχος), πλην του

ελέγχου για την έκδοση της απόφασης του άρθρου 16. Κατά τη λειτουργία του Ε.Π., δύνανται να πραγματοποιούνται και επιτόπιοι έλεγχοι. Οι έκτακτοι έλεγχοι διενεργούνται είτε μετά από αναφορά της Ε.Α.Δ.Ε.Π. είτε κατά την κρίση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας οποτεδήποτε και χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση.

4. Οι Επιτροπές Ελέγχου είναι τριμελείς και συνιστώνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας. Ως μέλη των Επιτροπών Ελέγχου ορίζονται υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, των συναρμοδίων Υπουργείων και της οικείας Περιφέρειας.

5. Μετά από τη διενέργεια ελέγχου, η Επιτροπή Ελέγχου συντάσσει έκθεση αυτοψίας, η οποία κοινοποιείται στην Ε.Α.Δ.Ε.Π. για να εκθέσει τις απόψεις της. Εφόσον με την έκθεση αυτή διαπιστώνεται παράβαση, επιβάλλονται οι κυρώσεις του άρθρου 33.

6. Οι Ε.Α.Δ.Ε.Π. υποβάλλουν, εντός του πρώτου τριμήνου κάθε έτους, στη Διεύθυνση Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εκθέσεις στις οποίες αναφέρονται:

- α) η πρόοδος και η κατάσταση των έργων υποδομής, β) η εκτέλεση εργασιών συντήρησης σύμφωνα με τις ανάγκες λειτουργίας του Ε.Π.,
- γ) παραβάσεις του παρόντος νόμου και της απόφασης έγκρισης του Ε.Π. από μεμονωμένες εγκατεστημένες επιχειρήσεις, καθώς και επιπτώσεις στη λειτουργία των υποδομών,
- δ) στατιστικά στοιχεία ως προς τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις και τις ασκούμενες δραστηριότητες για τη λειτουργία του Ε.Π.,
- ε) η τήρηση των όρων λειτουργίας του Ε.Π..

Άρθρο 33

Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση άπρακτης παρόδου της προθεσμίας της παρ. 4 του άρθρου 11 για την υποβολή προς έγκριση του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής και της προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 16 για την ολοκλήρωση των έργων υποδομής, με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, ανακαλείται η απόφαση έγκρισης ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.), η έκτασή του

αποχαρακτηρίζεται, το ρυμοτομικό σχέδιο εφαρμογής παύει να ισχύει, οι δασικού χαρακτήρα εκτάσεις αποκαθίστανται, σύμφωνα με την αρμοδίως θεωρημένη και εγκεκριμένη φυτοτεχνική μελέτη αποκατάστασης του διαταραχθέντος δασικού περιβάλλοντος, εφαρμοζομένης και της παρ. 12 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289) και προβλέπονται οι αναγκαίες επεμβάσεις για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Με όμοια απόφαση μπορεί να ανατίθεται η ανάπτυξη του Ε.Π. σε άλλη Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.), η οποία υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ε.Α.Δ.Ε.Π., που έχει εκπέσει. Για τις απαλλοτριωθείσες ιδιοκτησίες εφαρμόζεται το άρθρο 12 του ν. 2882/2001 (Α' 17).

2. Σε περίπτωση παραβάσεων του παρόντος νόμου ως προς την υλοποίηση του Επιχειρηματικού Σχεδίου σύμφωνα με την απόφαση έγκρισης του άρθρου 10, την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, την ακριβή ανάπτυξη του ρυμοτομικού σχεδίου εφαρμογής, τη χορήγηση της βεβαίωσης συμβατότητας της παρ. 1 του άρθρου 29, την ορθή διαχείριση των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων και την εν γένει χρηστή διοίκηση και διαχείριση του Ε.Π., επιβάλλεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας σύσταση και τίθεται προθεσμία δύο (2) μηνών προς συμμόρφωση. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης εντός της τασσόμενης προθεσμίας, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, επιβάλλεται πρόστιμο από δύο χιλιάδες (2.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, το οποίο, ανάλογα με τη βαρύτητα και τη συχνότητα της παράβασης, δύναται να προσαυξάνεται μέχρι το ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ. Τα πρόστιμα βεβαιώνονται και εισπράττονται, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) υπέρ του ελληνικού δημοσίου.

3. Κατά της απόφασης της παρ. 2, χωρεί ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία ασκείται από όποιον έχει έννομο συμφέρον σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση στον ενδιαφερόμενο της σχετικής απόφασης.

4. Όποιος με πρόθεση παραβαίνει την παρ. 6 του άρθρου 22 τιμωρείται με ποινή φυλάκισης έως δώδεκα (12) μηνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Θ '

ΘΕΣΜΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

Άρθρο 34

Ψηφιακά εργαλεία

- 1.** Η έγκριση ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) διεκπεραιώνεται μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων (Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε.) του άρθρου 14 του ν. 4442/2016 (Α' 230). Το Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε. είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr ΕΨΠ) και του Ελληνικού Κέντρου Ενιαίας Εξυπηρέτησης (eu.go.gov.gr).
- 2.** Η υπηρεσία που διαχειρίζεται το Ο.Π.Σ. - Α.Δ.Ε. υλοποιεί τις απαιτούμενες προσαρμογές στο πληροφοριακό σύστημα, ώστε κάθε ενέργεια που αφορά σε έγκριση ή γνωστοποίηση λειτουργίας οικονομικής δραστηριότητας εντός του Ε.Π. να κοινοποιείται μέσω του συστήματος στην Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) και να λαμβάνεται με τον ίδιο τρόπο η βεβαίωση περί συμβατότητας αυτών με τους όρους ανάπτυξης και λειτουργίας του Ε.Π..
- 3.** Στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας συστήνεται ηλεκτρονικό Μητρώο Αδρανών Βιομηχανικών Κτιρίων, στο οποίο καταγράφονται οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, οι οποίες έχουν παύσει τη λειτουργία τους για πέντε (5) τουλάχιστον έτη από την έναρξη λειτουργίας τους.
- 4.** Η βάση δεδομένων επικαιροποιείται με τη μορφή γεωγραφικού συστήματος πληροφοριών (GIS) των χρήσεων γης και όρων δόμησης που αφορούν στις μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες σε όλη την ελληνική επικράτεια, λαμβανομένων υπόψη και των προτάσεων και αποτελεσμάτων του επιχειρησιακού σχεδίου του άρθρου 35.
- 5.** Συστήνονται διαδικτυακά οργανωμένα πεδία διαλόγου για την περιφερειακή βιομηχανική ανάπτυξη ανά περιφέρεια, όπου τα ενδιαφερόμενα μέρη συμμετέχουν σε συζητήσεις μεταξύ τους με σκοπό την εκκίνηση πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη Ε.Π..

Άρθρο 35

Επιχειρησιακό Σχέδιο

- 1.** Το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων δια της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας μεριμνά για την εκπόνηση, εφαρμογή και επικαιροποίηση

επιχειρησιακού σχεδίου για την ανάπτυξη Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) στην ελληνική επικράτεια. Σκοπός του επιχειρησιακού σχεδίου είναι:

- α) ο προσδιορισμός των Περιφερειακών Ενοτήτων της Επικράτειας, όπου καθίσταται σκόπιμη η κατά προτεραιότητα ανάπτυξη Ε.Π., και του αριθμού, της έκτασης και του τύπου των Ε.Π.,
- β) ο εντοπισμός στην επικράτεια των Άτυπων Βιομηχανικών Συγκεντρώσεων, έκτασης άνω των εκατό (100) στρεμμάτων, των οποίων καθίσταται σκόπιμη η κατά προτεραιότητα οργάνωση.

2. Το Επιχειρησιακό Σχέδιο επικαιροποιείται με μέριμνα της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και τα στοιχεία του λαμβάνονται υπόψη κατά την αναμόρφωση του ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αιεφόρου ανάπτυξης για τη βιομηχανία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

,

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ ΕΝΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Άρθρο 36

Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται στα οικόπεδα που βρίσκονται εντός των Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων.

Άρθρο 37

Σύσταση δικαιώματος επιφανείας εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων

1. Κατά παρέκκλιση των άρθρων 953 και 954 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) και κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, επιτρέπεται η σύσταση δικαιώματος επιφανείας επί εδάφους οικοπέδων, εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.). Το δικαίωμα επιφανείας περιλαμβάνεται στην ακίνητη περιουσία κατά την έννοια του άρθρου 949 του Α.Κ..

2. Η επιφάνεια συστήνεται για ορισμένο χρόνο με έγγραφη σύμβαση που περιβάλλεται τον συμβολαιογραφικό τύπο και μεταγράφεται αρμοδίως. Η σύσταση του δικαιώματος επιφανείας γίνεται με την ίδια συμβολαιογραφική πράξη, με την οποία αυτό μεταβιβάζεται. Οι διατάξεις για τη μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτων με συμφωνία εφαρμόζονται αναλόγως και για τη μεταβίβαση του δικαιώματος επιφανείας.

3. Η επιφάνεια δεν μπορεί να συσταθεί για χρόνο μεγαλύτερο των ενενήντα εννέα (99) ετών και μικρότερο των πέντε (5) ετών. Επιφάνεια που συστήθηκε για χρόνο μεγαλύτερο των ενενήντα εννέα (99) ετών ή μικρότερο των πέντε (5) ετών, ισχύει για ενενήντα εννέα (99) ή πέντε (5) έτη, αντιστοίχως. Τα μέρη μπορούν με σύμβαση να παρατείνουν τη διάρκεια, υποχρέωση, όμως, παράτασης που αναλαμβάνεται εκ των προτέρων δεν δεσμεύει. Η παράταση συμφωνείται με συμβολαιογραφικό έγγραφο που υποβάλλεται σε μεταγραφή.

4. Σύσταση δικαιώματος επιφανείας με χρησικτησία δεν επιτρέπεται.

5. Κτίσμα ή κτίσματα, που αποτελούν αντικείμενο δικαιώματος επιφανείας, μπορεί να υπαχθούν στο καθεστώς διηρημένης ιδιοκτησίας από τον επιφανειού-χο, κατ' ανάλογη εφαρμογή των άρθρων 1002 και 1117 του Α.Κ., του ν. 3741/1929 (Α' 4) και του ν.δ. 1024/1971 (Α' 232). Η σχετική συμβολαιογραφική πράξη σύστασης ή τροποποίησης διηρημένων ιδιοκτησιών, στην οποία προσαρτάται, επί ποινή ακυρότητας, έγγραφη συναίνεση του κυρίου, μεταγράφεται στα βιβλία μεταγραφών του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου ή καταχωρίζεται στο κτηματολογικό βιβλίο, εάν το ακίνητο υπάγεται στη χωρική αρμοδιότητα κτηματολογικού γραφείου, σύμφωνα με τις διατάξεις περί μεταγραφής ή καταχώρισης, αντίστοιχα, της συμβολαιογραφικής πράξης σύστασης διηρημένων ιδιοκτησιών. Στην περίπτωση αυτή, οι επιμέρους οριζόντιες ή κάθετες ιδιοκτησίες δεν έχουν ποσοστά συγκυριότητας στο έδαφος, αλλά ποσοστά εξ αδιαιρέτου στο δικαίωμα επιφανείας.

6. Η σύσταση του δικαιώματος επιφανείας γίνεται είτε αντί ορισμένου τμήματος, που καταβάλλεται ολόκληρο κατά τη σύσταση ή πιστώνεται ολικά ή μερικά είτε αντί καταβολής εδαφονομίου περιοδικώς είτε με συνδυασμό των δύο.

7. Τα σχετικά με το αντάλλαγμα ζητήματα καθορίζονται κατά τη σύσταση και μεταβίβαση της επιφανείας ή με μεταγενέστερη συμφωνία. Τα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν ότι το εδαφονόμιο προκαταβάλλεται για μέρος ή το σύνολο της διάρκειας της επιφανείας με μείωση του ποσού του, που λαμβάνει χώρα με την εφαρμογή συμφωνούμενου συντελεστή προεξόφλησης.

Άρθρο 38

Σύσταση και μεταβίβαση δικαιώματος επιφανείας σε τμήμα οικοπέδου εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων

- 1.** Το δικαίωμα επιφανείας επιτρέπεται να συστήνεται σε τμήμα ευρύτερου οικοπέδου και στη συνέχεια με την ίδια πράξη να μεταβιβάζεται, με αναλογική εφαρμογή, ως προς τη μεταβίβαση, των όρων και των προϋποθέσεων που ισχύουν για την κυριότητα. Ως προς τα δικαιώματα τρίτων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για την κυριότητα.
- 2.** Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης επιτρέπεται, ειδικώς για τα οικόπεδα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, η σύσταση δικαιώματος επιφανείας σε έκταση που αποτελεί τμήμα ευρύτερου οικοπέδου, η οποία συνιστά τη νόμιμη αιτία κατάτμησης του ευρύτερου οικοπέδου, τηρουμένων των χωροταξικών και πολεοδομικών όρων και προϋποθέσεων που διέπουν τα οικόπεδα εντός Οργανωμένου Υποδοχέα Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.). Η κατάτμηση του οικοπέδου σε δύο ή πλείονα αυτοτελή οικόπεδα, υπό τις προϋποθέσεις ότι έκαστο εξ αυτών έχει νομική αυτοτέλεια, είναι άρτιο και οικοδομήσιμο, καθώς και το εναπομείναν τμήμα του είναι άρτιο και οικοδομήσιμο, συντελείται ταυτοχρόνως και με την ίδια συμβολαιογραφική πράξη, με την οποία συστήνεται και μεταβιβάζεται προς τρίτο το δικαίωμα επιφανείας επί του τμήματος του οικοπέδου. Η κατάτμηση ολοκληρώνεται με τη μεταγραφή της σχετικής πράξης στα βιβλία μεταγραφών του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου ή με την καταχώριση αυτής στο κτηματολογικό βιβλίο, εάν το ακίνητο υπάγεται στη χωρική αρμοδιότητα κτηματολογικού γραφείου. Επιτρέπεται η κατά τα ανωτέρω σύσταση δικαιώματος επιφανείας επί περισσότερων ξεχωριστών τμημάτων του ιδίου οικοπέδου.
- 3.** Η κατάτμηση οικοπέδου που έλαβε χώρα σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 συνεχίζει να ισχύει και μετά από τη λήξη της διάρκειας του συσταθέντος δικαιώματος επιφανείας επί του διαμορφωθέντος αυτοτελούς ακινήτου, πρώην τμήματος του ευρύτερου οικοπέδου, ή μετά από την κατάργηση ή απόσβεσή της, επιτρεπομένης, αυτοτελώς, της περαιτέρω μεταβίβασης της κυριότητας ή της σύστασης επ' αυτού και μεταβίβασης νέου δικαιώματος επιφανείας.

Άρθρο 39

Περιεχόμενο του δικαιώματος επιφανείας

1. Στο περιεχόμενο του δικαιώματος της επιφανείας είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται όροι που αναφέρονται ιδίως:

- α) στην ανέγερση, συντήρηση και χρησιμοποίηση του κτίσματος,
- β) στη χρήση του εδάφους επί του οποίου έχει συσταθεί η επιφάνεια,
- γ) στην άσκηση της δραστηριότητας της επιχείρησης του επιφανειούχου,
- δ) στη συμμόρφωσή της προς τον Κανονισμό Λειτουργίας του Οργανωμένου Υποδοχέα Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) και γενικά στη διασφάλιση της κανονικής λειτουργίας και βιωσιμότητας του Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.,
- ε) στην ασφάλιση του κτίσματος και την ανοικοδόμησή του σε περίπτωση καταστροφής του, μέχρι επαρκούς ποσού και στην ασφάλιση της αστικής ευθύνης έναντι γειτόνων ή τρίτων για υλικές ζημιές σε ακίνητα και κινητά πράγματα και για ζημιές κατά της ζωής και της υγείας τους, βάσει των διατρεχόμενων κινδύνων. Ως κίνδυνοι νοούνται, ιδίως, ζημιές που προέρχονται από πυρκαγιά, περιλαμβανομένης της πυρκαγιάς που προέρχεται από δάσος, λιβάδι, θάμνους, βοσκοτόπους ή εκχέρσωση εδάφους, από πυρκαγιά ή έκρηξη λόγω βραχυκυκλώματος μηχανημάτων ή άλλων ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, από έκρηξη, ανεξάρτητα εάν προκληθεί πυρκαγιά, από πλημμύρα, συμπεριλαμβανομένης αυτής που προκαλείται από δυσλειτουργία των εγκαταστάσεων πυρασφάλειας, από καθίζηση ή κατολίσθηση εδάφους, από κίνδυνο πρόκλησης περιβαλλοντικής καταστροφής, από τρομοκρατικές ενέργειες και βανδαλισμούς,
- στ) στην κατανομή των κάθε φύσης βαρών ή οικονομικών υποχρεώσεων οποιασδήποτε φύσης που έχουν σχέση με το κτίσμα ή το έδαφος επί του οποίου το κτίσμα οικοδομείται ή έχει ήδη οικοδομηθεί,
- ζ) στην υποχρέωση του επιφανειούχου να μεταβιβάσει το δικαίωμά του στον κύριο ή σε τρίτο που υποδεικνύεται από τον κύριο,
- η) στην απαιτούμενη συναίνεση του κυρίου για τη μεταβίβαση του δικαιώματος επιφανείας με δικαιοπραξία εν ζωή ή αιτία θανάτου ή για την επιβάρυνση αυτού με προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη για την εξασφάλιση απαίτησης τρίτου,

- θ) σε όρο διαλυτικής αίρεσης υπό την οποία τελεί η σύσταση του δικαιώματος υπέρ του κυρίου, ιδίως σε σχέση με τον χρόνο ανέγερσης του κτίσματος, με τη σκοπούμενη δραστηριότητα, με την τήρηση των όρων καταβολής του ανταλλάγματος εκ μέρους του επιφανειούχου και την τήρηση των λοιπών όρων της σύμβασης,
- ι) στην τύχη του κτίσματος μετά την απόσβεση της επιφανείας,
- ια) στα δικαιώματα του κυρίου να απαιτήσει καταβολή ποινικής ρήτρας, αν ο επιφανειούχος δεν συμμορφώνεται στις υποχρεώσεις του,
- ιβ) στους όρους άσκησης του δικαιώματος παραίτησης του επιφανειούχου από την επιφάνεια, που μπορούν να περιλαμβάνουν και παραίτηση του επιφανειούχου από αυτό,
- ιγ) στην καταβολή χρηματικής εγγύησης (εγγυοδοσίας) για τη διασφάλιση του κυρίου ότι ο επιφανειούχος τηρεί τους όρους της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων και των υποχρεώσεων μετά από τη λήξη ή απόσβεση του δικαιώματος.

2. Οι ως άνω όροι, καθώς και όσοι άλλοι περιλαμβάνονται στη σύμβαση σύστασης και μεταβίβασης της επιφανείας ενεργούν υπέρ και κατά του κυρίου και του επιφανειούχου, καθώς και των διαδόχων τους.

Άρθρο 40

Μεταβίβαση και επιβάρυνση

του δικαιώματος επιφανείας - Βάρη επί του κτίσματος

1. Με την επιφύλαξη της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 39, η επιφάνεια είναι μεταβιβάσιμη, εν όλω ή εν μέρει, εν ζωή ή αιτία θανάτου και δύναται να αποτελέσει αντικείμενο εισφοράς σε είδος σε εταιρεία προς κάλυψη του εταιρικού της κεφαλαίου.

2. Η μεταβίβαση της επιφανείας γίνεται όπως και η μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτου.

3. Όταν στη σύμβαση σύστασης της επιφάνειας έχει συνομολογηθεί, σύμφωνα με την περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 39, απαίτηση λήψης συναίνεσης του κυρίου για τη μεταβίβαση ή την επιβάρυνση του δικαιώματος, η συναίνεση παρέχεται με μονομερή δήλωση του κυρίου απευθυντέα στον επιφανειούχο, η οποία περιβάλλεται τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου και υπόκειται σε εγγραφή στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή σε καταχώριση στο αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο. Η έλλειψη της συναίνεσης καθιστά τη

μεταβίβαση ή την επιβάρυνση ανίσχυρη. Συναίνεση του κυρίου δεν απαιτείται στις περιπτώσεις μη συναινετικής εγγραφής προσημείωσης υποθήκης και μεταβίβασης στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης.

4. Με την επιφύλαξη αντίθετης συμφωνίας, σύμφωνα με την περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 39, ο επιφανειούχος υποχρεούται να φέρει κατά τη διάρκεια της επιφανείας τα οποιασδήποτε φύσης βάρη που έχουν σχέση με το κτίσμα ή το έδαφος, επί του οποίου υφίσταται το δικαίωμα επιφανείας.

5. Προγενέστερα εμπράγματα δικαιώματα επί του ακινήτου εξακολουθούν να βαρύνουν το ακίνητο, εκτός αν ο δικαιούχος συναινέσει στον περιορισμό τους επί του εδάφους ή του κτίσματος.

Άρθρο 41

Λήξη και απόσβεση επιφανείας - Αποτελέσματα

1. Η επιφάνεια λήγει αυτοδικαίως με την παρέλευση του χρόνου διάρκειάς της. Η λήξη μπορεί να διαπιστώνεται με μονομερή συμβολαιογραφική πράξη κατόπιν αίτησης του κυρίου. Η πράξη έχει διαπιστωτικό χαρακτήρα και η έλλειψή της δεν παρατείνει την επιφάνεια.

2. Η επιφάνεια αποσβέννυται, αν ενωθεί με την κυριότητα του οικοπέδου στο ίδιο πρόσωπο.

3. Η επιφάνεια δύναται να αποσβέννυται πριν από τη λήξη της διάρκειάς της με μονομερή δήλωση του κυρίου:

α) Σε περίπτωση παραβίασης από τον επιφανειούχο των όρων του δικαιώματος, όπως αυτοί έχουν συνομολογηθεί στη σύμβαση σύστασης και μεταβίβασης του δικαιώματος. Για να γίνει δεκτή προς εγγραφή ή καταχώριση η δήλωση, αποδεικνύεται ότι έχει κοινοποιηθεί στον επιφανειούχο δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες, πριν από την υποβολή της αίτησης εγγραφής ή καταχώρισης.

β) Εάν ο επιφανειούχος είναι φυσικό πρόσωπο, σε περίπτωση που πτωχεύσει ή αποβιώσει με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 40.

γ) Εάν ο επιφανειούχος είναι νομικό πρόσωπο, σε περίπτωση που παύσει να υφίσταται στην έννομη τάξη ή πτωχεύσει ή τεθεί σε ειδική ή αναγκαστική διαχείριση.

4. Με την επιφύλαξη της περ. ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 39, η επιφάνεια δύναται να αποσβέννυται πριν από τη λήξη της διάρκειάς της με δήλωση του επιφανειούχου προς τον κύριο ότι παραιτείται από αυτήν.

5. Οι πράξεις και δηλώσεις των παρ. 1, 2 και 4, με τις οποίες διαπιστώνεται η λήξη ή επέρχεται η απόσβεση της επιφάνειας, περιβάλλονται τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου και εγγράφονται στα βιβλία μεταγραφών του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου ή καταχωρίζονται στα κτηματολογικά φύλλα του αρμόδιου κτηματολογικού γραφείου. Στις περιπτώσεις αυτές, η λήξη ή η απόσβεση της επιφάνειας επέρχεται κατά τον χρόνο της εγγραφής ή καταχώρισης των δηλώσεων.

6. Αν έχει συσταθεί εμπράγματο δικαίωμα τρίτου επί του δικαιώματος επιφάνειας, για την απόσβεση του δικαιώματος είτε με τη δήλωση παραίτησης της παρ. 4 είτε λόγω μεταβίβασης στον κύριο κατά την παρ. 2, με εξαίρεση την περίπτωση που ο κύριος αναδεικνύεται υπερθεματιστής σε αναγκαστικό πλειστηριασμό της επιφάνειας, απαιτείται και η συναίνεση του δικαιούχου του εμπραγμάτου δικαιώματος, διαφορετικά η παραίτηση ή η μεταβίβαση είναι άκυρη. Η συναίνεση του προηγούμενου εδαφίου παρέχεται με μονομερή δήλωση του δικαιούχου του εμπραγμάτου δικαιώματος, που περιβάλλεται τον συμβολαιογραφικό τύπο και σημειώνεται στα βιβλία μεταγραφών ή στα κτηματο- λογικά βιβλία.

7. Η καταστροφή του κτίσματος δεν επάγεται απόσβεση της επιφάνειας.

8. Αν δεν ορίζεται άλλως στη συμβολαιογραφική πράξη σύστασης και μεταβίβασης της επιφάνειας, κατά την περ. ι) της παρ. 1 του άρθρου 39, όταν το δικαίωμα επιφάνειας λήξει ή αποσβεσθεί, ο επιφανειούχος υποχρεούται, εντός ενός (1) μηνός από τη λήξη ή απόσβεση, τηρώντας όλες τις προβλέψεις της πολεοδομικής, περιβαλλοντικής και εργατικής νομοθεσίας, να καθαίρει με δική του ευθύνη και δαπάνες όλα τα κτίσματα που έχουν ανεγερθεί, καθώς και να διαχειριστεί και απομακρύνει τα προϊόντα της καθαίρεσης. Σε περίπτωση παραβίασης της εν λόγω υποχρέωσης του επιφανειούχου, ο κύριος δικαιούται κατ' επιλογή του:

- α) είτε να αξιώσει από τον επιφανειούχο την προκαταβολή των δαπανών για να εκτελέσει ο ίδιος τις εργασίες καθαίρεσης και απομάκρυνσης. Την αξίωση αυτή ο κύριος μπορεί να την εγείρει εντός αποσβεστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη συμπλήρωση της προθεσμίας του ενός (1) μηνός,
- β) είτε να αιτηθεί να περιέλθουν κατά κυριότητα στον ίδιο όλα τα κτίσματα και οι εγκαταστάσεις επί του ακινήτου, χωρίς οποιοδήποτε αντάλλαγμα ή αποζημίωση του επιφανειούχου. Στην περίπτωση αυτή, ο επιφανειούχος υποχρεούται να αποδώσει στον κύριο το σύνολο των εξόδων στα οποία έχει υποβληθεί για την τακτοποίηση τυχόν παραβάσεων, την απομάκρυνση άχρηστων υλικών, επικίνδυνων ή μη, και γενικά για κάθε

έξοδο το οποίο σχετίζεται με τη λειτουργική αποκατάσταση των κτισμάτων. Τεκμαίρεται ότι ο κύριος έχει επιλέξει να περιέλθει στον ίδιο η κυριότητα των κτισμάτων εάν η αξίωση της περ. (α) υποπέσει στην αποσβεστική προθεσμία. Ο κύριος μπορεί να ασκήσει το δικαίωμα για την περιέλευση σε αυτόν της κυριότητας των κτισμάτων και πριν τη λήξη ή την απόσβεση του δικαιώματος. Από την περιέλευση στον ίδιο της σχετικής δήλωσης του κυρίου, ο επιφανειούχος υποχρεούται να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια καθαίρεσης ή απομάκρυνσης νόμιμων κτισμάτων.

9. Η λήξη ή η απόσβεση του δικαιώματος επιφανείας επιφέρει την απόσβεση των εμπραγμάτων δικαιωμάτων τρίτων επί του δικαιώματος επιφανείας.

10. Ο επιφανειούχος υποχρεούται σε άρση της χαρακτηρισμένης επικινδυνότητας κτίσματος της επιφανείας, πριν από τη λήξη ή απόσβεση του δικαιώματος, με αποκλειστικά δικές του δαπάνες. Μέχρι την επέλευση της άρσης, ακόμα και αν αυτή επέλθει μετά από τη λήξη ή απόσβεση του δικαιώματος της επιφανείας, ο επιφανειούχος είναι αποκλειστικά ποινικά, διοικητικά και αστικά υπεύθυνος.

11. Μετά από τη λήξη ή απόσβεση του δικαιώματος της επιφανείας και για τις ανάγκες και μόνο άρσης της επικινδυνότητας, ο επιφανειούχος νομιμοποιείται να προβεί σε κάθε ενέργεια για την πραγματοποίηση των απαραίτητων εργασιών. Αν απαιτείται η πραγματοποίηση των εργασιών της παρούσας, ο κύριος του κτίσματος παρέχει στον υπόχρεο προς άρση επιφανειούχο ή στον υποδεικνυόμενο από αυτόν τρίτο την αναγκαία πρόσβαση στο επικίνδυνο κτίσμα. Ο επιφανειούχος και οι εξ αυτού έλκοντες δικαίωμα χρήσης του κτίσματος ευθύνονται αποκλειστικά, σύμφωνα με το άρθρο 925 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164), για όσο διάστημα ισχύει το δικαίωμα της επιφανείας, απαλλασσομένου του κυρίου από κάθε ευθύνη.

12. Η μεταγραφή, εγγραφή ή καταχώριση στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή κτηματολογικό γραφείο των πράξεων, οι οποίες ορίζονται ως μεταγραπτές ή εγγραπτές, δεν βαρύνεται με αναλογικά τέλη ή τέλη υπέρ τρίτων.

Άρθρο 42

Συνέπειες της λήξης της επιφανείας για τις ενοχικές συμβάσεις

Αν δεν υπάρχει συναίνεση του κυρίου, η λήξη του δικαιώματος της επιφανείας επιφέρει τη λύση των ενοχικών συμβάσεων που έχει συνάψει ο επιφανειούχος με τρίτο, με αντικείμενο το κτίσμα ή το έδαφος, χωρίς ευθύνη του κυρίου

έναντι του τρίτου. Το ίδιο ισχύει και επί απόσβεσης του δικαιώματος επιφανείας που επέρχεται λόγω παραίτησης του επιφανειούχου από το δικαίωμα υπέρ του κυρίου ή λόγω μεταβίβασης του προς αυτόν, όταν το δικαίωμα επιφανείας δεν βαρύνεται με εμπράγματα δικαιώματα τρίτων, καθώς και όταν αυτό βαρύνεται και η απόσβεση επέρχεται με τη συναίνεση του δικαιούχου του εμπραγμάτου δικαιώματος, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 41.

Άρθρο 43

Προστασία επιφανειούχου

Σε περίπτωση προσβολής του δικαιώματος του επιφανειούχου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για την προστασία της κυριότητας.

Άρθρο 44

Φορολογική μεταχείριση - Διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης

- 1.** Για την εφαρμογή της φορολογικής εν γένει νομοθεσίας σε σχέση με το εμπράγματο δικαίωμα της επιφανείας και τη δυνατότητα τιτλοποίησης αυτού εφαρμόζονται οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 26 του ν. 3986/2011 (Α' 152) περί της εξομοίωσης του δικαιώματος με εκείνο της επικαρπίας.
- 2.** Οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ., π.δ. 503/1985, Α' 182) για την κατάσχεση ακινήτου εφαρμόζονται και για την κατάσχεση του δικαιώματος της επιφάνειας.
- 3.** Σε περίπτωση πλειστηριασμού του δικαιώματος επιφάνειας οι γεγενημένες απαιτήσεις του κυρίου έναντι του επιφανειούχου για την καταβολή του ανταλλάγματος του άρθρου 37 ικανοποιούνται, κατά προτεραιότητα μετά την αφαίρεση των εξόδων εκτέλεσης και πριν από τη διαίρεση του πλειστηριάσματος σε ποσοστά κατά τα άρθρα 977 και 1007 Κ.Πολ.Δ.. Ομοίως, ικανοποιούνται οι απαιτήσεις αυτές και σε περίπτωση πτώχευσης ή ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 68 του ν. 4307/2014 (Α' 246), μετά από την αφαίρεση των δικαστικών εξόδων, των εξόδων διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας, στα οποία περιλαμβάνεται και η προσωρινή και οριστική αντιμισθία του συνδίκου και των ομαδικών πιστωμάτων ή αντίστοιχα των εξόδων εκκαθάρισης, στα οποία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες λειτουργίας της επιχείρησης κατά την εκκαθάριση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Α'

ΤΕΛΙΚΕΣ, ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 45

Τελικές διατάξεις

1. Όπου στον παρόντα προβλέπεται η έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων και συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του ν. 4622/2019 (Α' 133), η αρμοδιότητα τελικής υπογραφής καθορίζεται κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού.

2. Σε περίπτωση ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.) σε δημόσιο ή δημοτικό κτήμα ή σε ακίνητο εταιρείας που ανήκει άμεσα ή έμμεσα στο ελληνικό δημόσιο στο πλαίσιο υφιστάμενων κατά τη δημοσίευση του παρόντος συμβάσεων παραχώρησης του ν. 4413/2016 (Α' 148) ή Σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του ν. 3389/2005 (Α' 232) ή με παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση, ειδικές υποχρεώσεις του παραχωρησιούχου ή του αντισυμβαλλόμενου μέρους των οικείων συμβάσεων, όπως, υποχρέωση κατασκευής συγκεκριμένων υποδομών ή υποχρέωση μίσθωσης ή υποπαραχώρησης συγκεκριμένων τμημάτων του Ε.Π. δεν θίγονται από τις διατάξεις του παρόντος ή των αποφάσεων που εκδίδονται δυνάμει των παρ. 2, 9 και 10 του άρθρου 46. Ομοίως, η εποπτεία της ανάπτυξης και λειτουργίας και η μεταβίβαση της διοίκησης και διαχείρισης της Εταιρείας Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) σε νέο οικονομικό φορέα διέπονται αποκλειστικά από τους όρους των οικείων συμβάσεων.

3. Στο άρθρο 4 του ν. 4061/2012 (Α' 66), περί παραχωρήσεων ακινήτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προστίθεται παρ. 11 ως εξής:

«11. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να παραχωρούνται κατά χρήση, έναντι τιμήματος, ακίνητα της περ. α) της παρ. 1, ανεξαρτήτως έκτασης, εφόσον εμπίπτουν εντός εγκεκριμένων Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, με σκοπό την αναβάθμιση και εξυγίανσή τους, χωρίς δημοπρασία, μετά από αίτηση του αρμόδιου φορέα διαχείρισης του υποδοχέα, στην οποία περιγράφεται το ακίνητο, κατά εμβαδόν, θέση και

συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς. Η χρονική διάρκεια της παραχώρησης ορίζεται στην απόφαση του πρώτου εδαφίου, κατά ανώτατο όριο σαράντα (40) έτη, με δυνατότητα παράτασης για επιπλέον είκοσι (20) έτη, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου. Στην απόφαση του πρώτου εδαφίου αναγράφονται επίσης οι όροι και οι προϋποθέσεις της παραχώρησης, ιδίως η χρονική διάρκειά της, το τίμημα, ο τρόπος και η έναρξη καταβολής του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Ο φορέας διαχείρισης του υποδοχέα δύναται να υπεκμισθώνει είτε κατά τμήματα, είτε στο σύνολό τους τα ακίνητα που του παραχωρήθηκαν με το τίμημα της παραχώρησης να ανέρχεται σε ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%), επί του εισπραττόμενου μισθώματος, εφαρμοζόμενου αναλογικά του άρθρου 9. Ο φορέας διαχείρισης οφείλει, εντός προθεσμίας τριών (3) ετών από την παραχώρηση, να προβεί σε κάθε εργασία διαμόρφωσης των ακινήτων και εντός προθεσμίας επιπλέον τριών (3) ετών να έχει εκμισθώσει τα παραχωρούμενα ακίνητα κατά τα άνω αναφερόμενα. Επίσης, οφείλει, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός, να ενημερώσει το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που εξέδωσε την απόφαση της παραχώρησης, τόσο για την ολοκλήρωση των εργασιών διαμόρφωσης των ακινήτων, όσο για την εκμίσθωσή τους. Σε διαφορετική περίπτωση ανακαλείται η παραχώρηση.».

Άρθρο 46

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

- 1.** Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τα κριτήρια και οι προδιαγραφές για τον χαρακτηρισμό ενός Ε.Π. ως οικολογικού, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 4.
- 2.** Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζονται ο τύπος της αίτησης του άρθρου 7, το ειδικότερο περιεχόμενο των μελετών σκοπιμότητας - βιωσιμότητας και τεχνικής οργάνωσης και τα δικαιολογητικά που τις συνοδεύουν, τα ελάχιστα έργα υποδομής που απαιτούνται για να λειτουργήσει το Επιχειρηματικό Πάρκο (Ε.Π.) και οι προδιαγραφές που αυτά πληρούν, τα απαιτούμενα παράβολα, η διαδικασία εξέτασης της αίτησης και του σχετικού φακέλου, τα ειδικότερα κριτήρια και ο τρόπος αξιολόγησής τους, οι σχετικές προθεσμίες, οι προδιαγραφές, ο τύπος και το περιεχόμενο των πολεοδομικών και εν γένει τεχνικών μελετών και τα έγγραφα που τις συνοδεύουν, το ύψος της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης των έργων του άρθρου 16, η

διαδικασία υποβολής της, το περιεχόμενό της, οι όροι και οι προϋποθέσεις κατάπτωσης ή επιστροφής της και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνεται η κατά το άρθρο 10 ανάπτυξη Ε.Π..

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εγκρίνεται η κατά το άρθρο 10 σύσταση του δικαιώματος επιφανείας υπέρ της Ε.Α.Δ.Ε.Π..

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 11, παρατείνεται έως δύο (2) έτη.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δύναται να καθορίζονται η διαδικασία είσπραξης των εισφορών σε χρήμα του άρθρου 13, δέσμευσης χορήγησης του αποδεικτικού ενημερότητας και άρσης αυτής, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών, στα Ε.Π. ή σε τμήματα αυτών, μπορεί να συστήνονται Ελεύθερες Ζώνες ή να αναγνωρίζονται Ελεύθερες Αποθήκες ή Τελωνειακές Αποθήκες ή Χώροι Προσωρινής Αποθήκευσης, της παρ. 3 του άρθρου 14.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ορίζεται το σύνολο των έργων που πρόκειται να εκτελεσθούν στις εξωτερικές υποδομές των Ε.Π., το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους, οι αρμόδιες υπηρεσίες υλοποίησης των έργων, με εξειδίκευση των διαδικασιών, αποφάσεων και εγκρίσεων που απαιτούνται για κάθε έργο, κατά την παρ. 3 του άρθρου 15.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, επιτρέπεται η μεταβολή των ορίων των Ε.Π., καθώς και των λοιπών δεδομένων ίδρυσης και λειτουργίας τους, κατά την παρ. 1 του άρθρου 17.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας προβλέπονται η διαδικασία καθορισμού, οριοθέτησης και οργάνωσης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι όροι δόμησης, καθώς και ο τρόπος λειτουργίας και διαχείρισης των Επιχειρηματικών Πάρκων Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας του άρθρου 19.

10. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ρυθμίζεται ο τρόπος οργάνωσης και οι ελάχιστες υποδομές των Ε.Π.Ε., ο τύπος και οι προδιαγραφές των μελετών της παρ. 1 του άρθρου 20 και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την ανάπτυξη και λειτουργία των Ε.Π.Ε..

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης μπορούν να αναπροσαρμόζονται τα ποσά της παρ. 3 του άρθρου 28.

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται η διαδικασία χορήγησης των κινήτρων του άρθρου 28 και 30, οι συνέπειες παραβίασης των όρων χορήγησης της απαλλαγής, εξειδικεύεται η κατάλληλη νομική βάση χορήγησης αυτών, τηρουμένων των κανόνων κρατικών ενισχύσεων, και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

13. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της βεβαίωσης συμβατότητας της παρ. 1 του άρθρου 29.

14. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να καθορίζεται η διαδικασία εφαρμογής της παρ. 5 του άρθρου 31 ως προς τη δυνατότητα απαλλοτρίωσης των μη αξιοποιηθέντων επιχειρηματικών οικοπέδων με τα συστατικά τους.

15. α) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εξειδικεύονται η εποπτεία και οι έλεγχοι που διενεργούνται κατά το άρθρο 32, η κλιμάκωση και τα κριτήρια επιμέτρησης των κυρώσεων που επιβάλλονται σε παραβάσεις του παρόντος νόμου και της απόφασης έγκρισης ανάπτυξης του Ε.Π., η διαδικασία επιβολής τους κατά το άρθρο 33, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών καθορίζεται αποζημίωση των μελών των Επιτροπών Ελέγχου για τη διενέργεια των ελέγχων.

16. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα για τη σύσταση του Μητρώου Αδρανών Βιομηχανικών Κτιρίων, την πρόσβαση των ιδιοκτητών των κτιρίων σε αυτό, τον τρόπο δήλωσής τους κατά το άρθρο 34 και κάθε τεχνικό ή άλλο σχετικό θέμα.

17. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται τα ειδικότερα ζητήματα για την επέκταση και λειτουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος

Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων, τη διασύνδεση της βάσης δεδομένων της παρ. 4 του άρθρου 34, τη σύσταση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της παρ. 5 του ίδιου άρθρου, τον τρόπο λειτουργίας της βάσης δεδομένων και κάθε τεχνικό ή άλλο σχετικό θέμα.

18. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται οι βασικές αρχές του Επιχειρησιακού Σχεδίου του άρθρου 35, τα κριτήρια αξιολόγησης των Περιφερειακών Ενοτήτων και ο τρόπος βαθμολόγησής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα, συμπεριλαμβανομένων και αυτών της επικαιροποίησης του επιχειρησιακού σχεδίου για την ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων που εκπονήθηκε σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 42 του ν. 3982/2011 (Α' 143) και της συνέχισης ή επικαιροποίησης των αναληφθεισών δράσεων, όπως εγκρίθηκαν με την υπ' αρ. 82/25.5.2018 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής (Β' 2231).

19. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να προσδιορισθεί το περιεχόμενο του φακέλου ανά Οργανωμένο Υποδοχέα Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.), που σχηματίζει η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας εντός έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, για την υποχρεωτική υπαγωγή των υφιστάμενων Επιχειρηματικών Πάρκων και Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. στον παρόντα εντός πέντε (5) ετών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 47.

Άρθρο 47

Μεταβατικές διατάξεις

1. Νομίμως λειτουργούσες δραστηριότητες, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος και υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος σε εδαφικές εκτάσεις που καθορίζονται να αναπτυχθούν ως Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.), επιτρέπεται να λειτουργούν εντός του Ε.Π, οφείλουν όμως να συμμορφώνονται, το αργότερο μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 16, με τους όρους του κανονισμού λειτουργίας του Ε.Π., όπως καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 23. Κατ' εξαίρεση, νομίμως λειτουργούσες επιχειρήσεις οι οποίες εμπίπτουν στην κατηγορία περιβαλλοντικής κατάταξης «Α1» της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), επιτρέπεται να συμπεριληφθούν εντός του Ε.Π., εφόσον αυτό είναι τύπου «Α2» και οφείλουν να συμμορφώνονται κατά τα λοιπά με τους όρους του κανονιστικού πλαισίου και του Κανονισμού Λειτουργίας του Ε.Π. μέσα στην ανωτέρω προθεσμία.

2. Υφιστάμενα κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, Ε.Π. που θεσμοθετήθηκαν με τον ν. 3982/2011 (Α' 143) ή εντάχθηκαν σε αυτόν ολοκληρώνουν τις υποδομές τους και τα υπόλοιπα έργα σύμφωνα με τον ν. 3982/2011.

3. Αιτήσεις για ανάπτυξη ή μεταβολή των ορίων και των λοιπών δεδομένων ίδρυσης και λειτουργίας του Ε.Π. που υποβλήθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, σύμφωνα με το Μέρος Γ' του ν. 3982/2011, για τις οποίες δεν έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες καθορισμού, αξιολογούνται και εξετάζονται, σύμφωνα με τον παρόντα, πλην των προϋποθέσεων που αφορούν στη διασφάλιση της έκτασης. Η πληρότητα των δικαι-ολογητικών εξετάζεται σύμφωνα με την υπό στοιχεία Φ/Α.15/3/2226/170/2012 κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Β' 583), χωρίς να απαιτείται η υποβολή σχεδίου Κανονισμού Λειτουργίας. Εφόσον οι αιτήσεις για τη μεταβολή, αφορούν Ε.Π. που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 3982/2011, σε συνδυασμό με την παρ. 1 του άρθρου 63 του ως άνω νόμου και συντρέχει η προϋπόθεση της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 20 ως προς το άθροισμα των επιφανειών κάλυψης, εφαρμόζονται οι περ. α) και β) της παρ. 4 του άρθρου 20, ως προς τα ποσοστά της εισφοράς σε γη και της εισφοράς σε χρήμα.

4. Εκκρεμείς αιτήσεις υπαγωγής υφιστάμενων Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) του Γ' Μέρους του ν. 3982/2011 αξιολογούνται και ολοκληρώνονται κατ' εφαρμογή του ιδίου νόμου, χωρίς να απαιτείται η υποβολή σχεδίου Κανονισμού Λειτουργίας.

5. Στους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. για τους οποίους έως σήμερα δεν έχει εκδοθεί απόφαση διαπίστωσης ολοκλήρωσης έργων ή εκκρεμούν η έγκριση της πολεοδομικής μελέτης και της πράξης εφαρμογής ή η ολοκλήρωση επιμέρους υποδομών τους και η εκτέλεση λοιπών υποχρεώσεων από τους φορείς ανάπτυξης και διαχείρισης, για την ολοκλήρωση των ως άνω εφαρμόζονται οι προθεσμίες του παρόντος, οι οποίες εκκινούν εκ νέου από την έναρξη ισχύος του, χωρίς την απαίτηση πιστοποίησης ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου.

6. Στους υφιστάμενους κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., για τους οποίους δεν έχουν συστα-θεί φορείς διαχείρισης, η κυριότητα των κοινόχρηστων - κοινωφελών χώρων παραμένει στον φορέα ανάπτυξης και ο υφιστάμενος Κανονισμός Λειτουργίας εξακολουθεί να διέπει τη λειτουργία του υποδοχέα.

7. Για τη διασφάλιση του εκατό τοις εκατό (100%) της έκτασης του Ε.Π. κατά την επέκταση ήδη εγκεκριμένων Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., κατά παρέκκλιση του άρθρου 8, η Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) μπορεί να θεωρηθεί ότι διασφαλίζει το ογδόντα τοις εκατό (80%) της αιτούμενης προς επέκταση έκτασης του Ε.Π. και με τη ρητή συναίνεση των ιδιοκτητών γης σε αυτή. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, το υπόλοιπο είκοσι τοις εκατό (20%) μπορεί να αποκτηθεί με απαλλοτρίωση.

8. Σε υφιστάμενους Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., των οποίων η ανάπτυξη έχει εγκριθεί και οργανωθεί σε περισσότερες της μίας φάσεις υλοποίησης, δεν προβλέπεται πλέον προθεσμία για την εκκίνηση της υλοποίησης της επόμενης φάσης.

9. Με τη συμπλήρωση πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος οι Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. που διέπονται από τους νόμους 4458/1965 (Α' 33), 2545/1997 (Α' 254) και 3982/2011 υπάγονται υποχρεωτικά στις διατάξεις του παρόντος με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με την οποία: α) ο Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. μετονομάζεται σε «Επιχειρηματικό Πάρκο», συνοδευόμενο από τον γεωγραφικό προσδιορισμό του, και β) ορίζονται οι ειδικότεροι όροι λειτουργίας ή ανάπτυξης του, βάσει του παρόντος. Για τον σκοπό αυτό η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων σχηματίζει σχετικό φάκελο ανά Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. εντός ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η υπαγωγή μπορεί να γίνει και πριν από τη συμπλήρωση πέντε (5) ετών με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ιδίως όταν η κατασκευή νέων ή η αναβάθμιση υφιστάμενων έργων υποδομής έχει ενταχθεί σε καθεστώς κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν αίτησης του Φορέα που συνοδεύεται από τα στοιχεία που καθορίζονται στην απόφαση της παρ. 19 του άρθρου 46.

10. Μέχρι την υπαγωγή της παρ. 9, οι υφιστάμενες Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.) του ν. 4458/1965, οι Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.) του ν. 2545/1997, και τα επιχειρηματικά πάρκα του ν. 3982/2011, εξακολουθούν να διέπονται από τους νόμους αυτούς, τις κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση αυτών, καθώς και από τα άρθρα 5, 6, 9, 11, 17, 25, 28, 29, 30, 36 έως 44 του παρόντος. Όπου στις προαναφερόμενες διατάξεις αναφέρεται η Ε.Α.Δ.Ε.Π. νοείται κατά περίπτωση: α) για τις ΒΙ.ΠΕ. που διέπονται από τον ν. 4458/1965, ο φορέας οργάνωσης και εκμετάλλευσης, β) για τις ΒΕ.ΠΕ. του ν. 2545/1997, ο φορέας ίδρυσης ή ο φορέας διοίκησης και διαχείρισης, αν έχουν μεταβιβαστεί η διοίκηση και η διαχείριση, γ) για τα Ε.Π. του ν. 3982/2011, η Ε.ΑΝ.Ε.Π. ή η Εταιρεία Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Δ.Ε.Π.), αν έχουν μεταβιβαστεί η διοίκηση και η διαχείριση.

11. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας υπαγωγής της παρ. 9, οι Κανονισμοί Λειτουργίας που είχαν εγκριθεί με κανονιστικές αποφάσεις των νόμων 4458/1965, 2545/1997 και 3982/2011 αποβάλλουν τον χαρακτήρα της κανονιστικής απόφασης και εφεξής ισχύουν και δύναται να τροποποιούνται ως Κανονισμοί Λειτουργίας του άρθρου 23. Η τήρηση και εφαρμογή των ως άνω Κανονισμών είναι υποχρεωτική από τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις και από τους ειδικούς ή καθολικούς διαδόχους αυτών.

12. Για τους ήδη λειτουργούντες Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. η προθεσμία των έξι (6) ετών της παρ. 2 του άρθρου 31 για την αξιοποίηση των επιχειρηματικών οικοπέδων εκκινεί από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

13. Μέχρι την ενεργοποίηση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων, κατά το μέρος που αφορά στην ανάπτυξη Ε.Π., η αίτηση υποβάλλεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή στην αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, σύμφωνα με το άρθρο 7.

14. Κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, όλες οι ήδη συνταχθείσες, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, συμβολαιογραφικές πράξεις σύστασης και μεταβίβασης δικαιώματος επιφανείας επί των Ο.Υ.Μ.Ε.Δ., δια των οποίων προβλέπεται διαίρεση και κατάτμηση οικοπέδου και οι οποίες δεν έχουν ακόμη μεταγραφεί στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή δεν έχουν καταχωρηθεί στο αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο, θεωρούνται εξ υπαρχής έγκυρες και ισχυρές και μεταγράφονται στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή καταχωρίζονται στο αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο νομίμως, σύμφωνα με τα άρθρα 36 έως 44, άλλως επιτρέπεται η επανακατάθεσή τους για καταχώριση στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή κτηματολογικό γραφείο, χωρίς μεσολάβηση άλλης συμβολαιογραφικής ή διοικητικής πράξης. Με την καταχώριση ή την επανακαταχώρισή τους στο αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο επέρχεται και η γεωμετρική μεταβολή που περιγράφεται σε αυτά, εφόσον πληρούνται οι σχετικές τεχνικές προϋποθέσεις. Η επανακαταχώριση των ανωτέρω συμβολαιογραφικών πράξεων δεν βαρύνεται με αναλογικά τέλη ή τέλη υπέρ τρίτων. Σε κάθε περίπτωση, τα άρθρα 36 έως 44 καταλαμβάνουν και τα έως σήμερα οικόπεδα εντός Ο.Υ.Μ.Ε.Δ. επί των οποίων συστήθηκε και μεταβιβάσθηκε δικαίωμα επιφανείας βάσει του ν. 4635/2019 (Α' 167) και του ν. 4738/2020 (Α' 207).

15. Μέχρι την έκδοση νέου Επιχειρησιακού Σχεδίου του άρθρου 35, λαμβάνεται υπόψη το επιχειρησιακό σχέδιο που εκπονήθηκε κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 42 του ν. 3982/2011 και της υπό στοιχεία Φ/Α.15/3/15056/1115 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και

Ανταγωνιστικότητας (Β' 3437), περί ορισμού των βασικών αρχών εκπόνησης του επιχειρησιακού σχεδίου για την ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων στην ελληνική επικράτεια, καθώς και η επικαιροποίησή του.

16. Για την ίδρυση, τον καθορισμό και τη λειτουργία του Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης (Ε.Π.Ε.) στην περιοχή Οινοφύτων της Περιφερειακής Ενότητας Βοιωτίας εφαρμόζονται τα άρθρα 56Α και 56Β του ν. 3982/2011 και κατά τα λοιπά οι διατάξεις του παρόντος.

17. Για την εγκατάσταση και τη διαχείριση Επιχειρηματικών/Εμπορευματικών Πάρκων Εφοδιαστικής Εθνικής Εμβέλειας του άρθρου 14 του ν. 4302/2014 (Α' 225) εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος.

18. Η υπό στοιχεία Φ/Α.15/3/2226/170/2012 κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Β' 583), ως προς τον καθορισμό του τύπου και του περιεχομένου της αίτησης, των απαιτούμενων δικαιολογητικών, των ελάχιστων έργων υποδομής και των προδιαγραφών τους, των κριτηρίων και της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης, διατηρείται σε ισχύ μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 46. Αιτήσεις για ανάπτυξη Ε.Π. που υποβάλλονται από την έναρξη ισχύος του παρόντος μέχρι την δημοσίευση της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 46 αξιολογούνται και εξετάζονται, σύμφωνα με τον παρόντα, πλην των προϋποθέσεων που αφορούν στη διασφάλιση της έκτασης. Η πληρότητα των δικαιολογητικών εξετάζεται σύμφωνα με την υπό στοιχεία Φ/Α.15/3/2226/170/2012 ως άνω κοινή απόφαση, χωρίς να απαιτείται η υποβολή σχεδίου Κανονισμού Λειτουργίας. Μετά τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 46, ο παρών εφαρμόζεται πλήρως.

19. Η υπό στοιχεία Φ/Α.15/3/οικ.55483/673/2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1722) ως προς τον καθορισμό των ειδικότερων λεπτομερειών για τον προσδιορισμό, τη διαδικασία είσπραξης και απόδοσης της εισφοράς σε χρήμα, διατηρείται σε ισχύ μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 46.

20. Η υπό στοιχεία Φ/Α.15/3/925/76/2012 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Β' 355) κατά το μέρος που αφορά τον τύπο και το περιεχόμενο της βεβαίωσης συμβατότητας, διατηρείται σε ισχύ μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 13 του άρθρου 46.

21. Μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 46 για το Επιχειρηματικό Πάρκο Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας (Ε.Π.Μ.Μ.Μ.) εφαρμόζεται το άρθρο 19 και συμπληρωματικά διατηρείται σε ισχύ η υπό στοιχεία Φ/Α.15/3/οικ.112239/1270/23.10.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4863) αναφορικά με τη διαδικασία καθορισμού, οριοθέτησης και οργάνωσης, των απαιτούμενων δικαιολογητικών και του τρόπου λειτουργίας και διαχείρισης του Επιχειρηματικού Πάρκου Μεμονωμένης Μεγάλης Μονάδας.

22. Η υπό στοιχεία Φ/Α.15/3/11261/821/2013 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 2495) ως προς την ανάπτυξη Ε.Π.Ε., διατηρείται σε ισχύ μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 10 του άρθρου 46.

23. Η υπό στοιχεία ΠΟΛ1092/2012 κοινή απόφαση των Αναπληρωτών Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Β' 1131), ως προς τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία χορήγησης των κινήτρων και τις συνέπειες παραβίασης των όρων χορήγησής τους, διατηρείται σε ισχύ μέχρι τη δημοσίευση της απόφασης της παρ. 12 του άρθρου 46.

24. Για την έγκριση της μεταβολής των ορίων και των λοιπών δεδομένων ίδρυσης και λειτουργίας Ε.Π., το οποίο εγκρίθηκε σύμφωνα με το άρθρο 63 του ν. 3982/2011 και της απόφασης έγκρισης της παρ. 1 του άρθρου 17, προηγείται η ολοκλήρωση των διαδικασιών ενημέρωσης και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού, επί της Μελέτης Περιβαλλοντικής Επιπτώσεως του έργου, κατά τον ν. 4014/2011 (Α' 209).

Άρθρο 48

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: α) Το άρθρο 11 του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί των επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων εντός των Οργανω- μένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων,

β) η περ. γ' της παρ. 6 του άρθρου 67 του ν. 4605/2019 (Α' 52), περί των προϋποθέσεων ένταξης των Βιομηχανικών Περιοχών (ΒΙ.ΠΕ.) του ν. 4458/1965 (Α' 33) και των Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.) του ν. 2545/1997 (Α' 254), στον ν. 3982/2011 (Α' 143), περί Επιχειρηματικών Πάρκων (Ε.Π.),

- γ) οι εξουσιοδοτήσεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 59 του ν. 3982/2011, περί της διαδικασίας τροποποίησης των υφιστάμενων Κανονισμών Λειτουργίας,
- δ) οι παρ. 3, 8, 9, 10, 12 και 14 του άρθρου 56B του ν. 3982/2011, περί διαχείρισης του Επιχειρηματικού Πάρκου Εξυγίανσης στην περιοχή Οινοφύτων Βοιωτίας.
2. Τα άρθρα 41 έως 56 και 57 έως 63 του ν. 3982/2011 παύουν να ισχύουν για αιτήσεις ίδρυσης Ε.Π. που υποβάλλονται μετά τη δημοσίευση της κανονιστικής πράξης, η οποία εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 46.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΝΝΑΒΗ

Άρθρο 49

Δυνατότητα διάθεσης τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης από φαρμακευτικές εταιρείες - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 2Α ν. 4139/2013

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 2Α του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί έγκρισης για την παραγωγή προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης, προστίθεται εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2 . Η έγκριση της παρ. 1 δεν μεταβιβάζεται. Η ανάθεση και παραχώρηση σε τρίτους οποιασδήποτε δραστηριότητας της παρ. 1 απαγορεύεται. Η συνεργασία μεταξύ φαρμακευτικών εταιρειών για τη διάθεση των τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης, επιτρέπεται σύμφωνα με την υπ' αρ. 50510/2014 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας (Β' 1478), περί των όρων συνεργασίας μεταξύ φαρμακευτικών εταιρειών για τα φαρμακευτικά προϊόντα, η οποία εφαρμόζεται αναλόγως.»

Άρθρο 50

Άδεια παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης - Τροποποίηση τίτλου και παρ. 1 άρθρου 21Α ν. 4139/2013

Ο τίτλος και το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21Α του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί άδειας παραγωγής για εξαγωγή τελικών παραγόμενων προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης, αποσαφηνίζονται ως προς τον σκοπό της χορηγούμενης άδειας και διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 21Α

Όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή τελικών παραγόμενων προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης

1. Κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, ο Πρόεδρος του Ε.Ο.Φ. παρέχει άδεια αποκλειστικά για εξαγωγή για την παραγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) άνω του 0,2%, ανεξαρτήτως μορφής, τα οποία προορίζονται για ιατρικούς και φαρμακευτικούς σκοπούς, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 8 της υπό στοιχεία Δ3(γ)52588/13.7.2018 (Β' 2840) απόφασης του Υπουργού Υγείας, το οποίο εφαρμόζεται αναλόγως. Τα προϊόντα αυτά παράγονται και εξάγονται ανεξάρτητα αν στη χώρα εισαγωγής προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως τελικό ή ενδιάμεσο προϊόν ή ως πρώτη ύλη για ιατρικούς και φαρμακευτικούς σκοπούς και ανεξαρτήτως των θεραπευτικών ενδείξεών τους.».

Άρθρο 51

Άδεια παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή του ξηρού ανθού - Τροποποίηση άρθρου 21Β του ν. 4139/2013

Στο άρθρο 21Β του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί άδειας παραγωγής για εξαγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης υπό τη μορφή ξηρού ανθού, α) στον τίτλο και το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 αποσαφηνίζεται ο σκοπός της χορηγούμενης άδειας, β) αυξάνεται το όριο των γραμμαρίων του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, γ) αντικαθίσταται η παρ. 2 και το άρθρο 21Β διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 21B

Άδεια παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή του ξηρού ανθού

1. Η αίτηση για την έκδοση άδειας παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή επιτρέπεται να αφορά στην παραγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή του ξηρού ανθού συσκευασίας έως πενήντα (50) γραμμαρίων με σκοπό την εξαγωγή τους για ιατρικούς και φαρμακευτικούς σκοπούς, ανεξάρτητα αν στη χώρα εισαγωγής προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως τελικό ή ενδιάμεσο προϊόν ή πρώτη ύλη για ιατρικούς και φαρμακευτικούς σκοπούς και ανεξαρτήτως των θεραπευτικών ενδείξεών τους.

Στην περίπτωση αυτή, εκτός των δικαιολογητικών της παρ. 1 του άρθρου 21Α, ο αιτών προσκομίζει στον Ε.Ο.Φ.: α) τεκμηριωμένη συμφωνία του ανθού κάνναβης με τα γενικά κείμενα της ευρωπαϊκής φαρμακοποιίας και αναφορά σε μεθόδους, μικροβιολογική ποιότητα, αφλατοξίνες, βαρέα μέταλλα, φυτοφάρμακα, αλκαλοειδή πυρρολιζιδίνης ή, ελλείψει αυτής, με τα γενικά κείμενα εθνικής φαρμακοποιίας άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. ή φαρμακοποιίας τρίτης χώρας, όπως οι Η.Π.Α.,

β) περιγραφή της παραγωγικής διαδικασίας του προϊόντος αποξηραμένου ανθού και επικύρωση της αξιοπιστίας της,

γ) τη βεβαίωση της Διεύθυνσης Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, σύμφωνα με το άρθρο 21Γ.

2. Η άδεια παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή του ξηρού ανθού χορηγείται, εφόσον η μονάδα έχει λάβει άδεια δυνατότητας παραγωγής για τελικό προϊόν σε μορφή διαφορετική αυτής του ξηρού ανθού. Κατά τα λοιπά ισχύει η παρ. 5 του άρθρου 21Α. Ο φορέας υπο- χρεούται εντός προθεσμίας δώδεκα (12) μηνών από την έκδοση της άδειας παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή του ξηρού ανθού, να υποβάλλει αίτηση για ειδική έγκριση κυκλοφορίας τελικού προϊόντος στην Ελλάδα, σε μορφή διαφορετική αυτής του ξηρού ανθού. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας αυτής, η άδεια παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή παύει αυτοδικαίως να ισχύει και εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Ε.Ο.Φ..».

Άρθρο 52

Ειδικοί όροι για την έκδοση άδειας παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή του ξηρού ανθού - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 21Γ ν. 4139/2013

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 και την παρ. 2 του άρθρου 21Γ του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί έκδοσης άδειας παραγωγής για εξαγωγή τελικών παραγόμενων προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης υπό τη μορφή ξηρού ανθού, αποσαφηνίζεται ο σκοπός της χορηγούμενης άδειας και το άρθρο 21Γ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 21Γ

Ειδικοί όροι για την έκδοση άδειας παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή του ξηρού ανθού

1. Επιπλέον όσων ορίζονται στα άρθρα 21Α και 21Β, για την έκδοση άδειας παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή τελικών παραγόμενων προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή ξηρού ανθού, ο αιτών προσκομίζει στον Ε.Ο.Φ. την έγκριση εγκατάστασης και λειτουργίας του άρθρου 2Α, συνοδευόμενη από βεβαίωση, η οποία χορηγείται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εφόσον πληρούνται, πέραν όσων ορίζονται στην κοινή απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 21ΣΤ, οι εξής προϋποθέσεις ασφάλειας και παραγωγικής δυνατότητας των μεταποιητικών μονάδων παραγωγής προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης:

α) περικλειστη ουδέτερη ζώνη ελέγχου εισερχόμενων και εξερχόμενων οχημάτων,

β) ενισχυμένη τοιχοποιία και πόρτες ασφαλείας στα σημεία αποθήκευσης δραστικών πρώτων υλών και τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή του ξηρού ανθού. Αν τα πρόσθετα μέτρα λαμβάνονται μετά από την έκδοση της έγκρισης εγκατάστασης και λειτουργίας του άρθρου 2Α, απαιτείται νέα έγκριση εγκατάστασης και επέρχεται τροποποίηση της έγκρισης λειτουργίας,

γ) υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος περί ύπαρξης μηχανισμού ασφαλούς περιέκτη. Για την ιχνηλάτηση και την ασφάλεια της διακίνησης των προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή ξηρού ανθού, κάθε

περιέκτης προϊόντος φέρει υποχρεωτικά ασφαλή συσκευασία με μηχανισμό εμφανούς παραβίασης (anti-tampering device) και δ) υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος ότι διαθέτει και διατηρεί παραγωγική δυνατότητα για δύο (2) τουλάχιστον μορφές προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης, εκ των οποίων η μία αντιστοιχεί στη μορφή του ξηρού ανθού και η άλλη δεν συνιστά μορφή ξηρού ανθού, ούτε έχει τον ξηρό ανθό ως περιεχόμενό της.

2. Η βεβαίωση του παρόντος δεν υποκαθιστά ούτε αναπληρώνει την άδεια παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή του ξηρού ανθού, που χορηγείται από τον Πρόεδρο του Ε.Ο.Φ., σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 2ΙΒ.

3. Η έγκριση του άρθρου 2Α δύναται να ανακαλείται οποτεδήποτε, αν διαπιστωθεί η παραβίαση των προϋποθέσεων του παρόντος από τον κάτοχο της άδειας έγκρισης εγκατάστασης και λειτουργίας παραγωγικής μονάδας προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης.».

Άρθρο 53

Άδεια παραγωγής και κυκλοφορίας τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης υπό τη μορφή του ξηρού ανθού - Προσθήκη παρ. 1α, 1β και 1γ στο άρθρο 2ΙΕ του ν. 4139/2013

Στο άρθρο 2ΙΕ του ν. 4139/2013 (Α' 74), περί έγκρισης του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.) για την παραγωγή και κυκλοφορία τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης, προστίθενται παρ. 1α, 1β, 1γ, και το άρθρο 2ΙΕ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2ΙΕ

Έγκριση Ε.Ο.Φ. για την παραγωγή και κυκλοφορία τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης στην Ελλάδα

1. Ο Πρόεδρος του Ε.Ο.Φ. εγκρίνει την παραγωγή και την κυκλοφορία των τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) άνω του 0,2% για ιατρικούς σκοπούς που προορίζονται για εγχώρια κατανάλωση, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 1316/1983 (Α' 3), τα άρθρα 57 έως και 76 και 133 έως και 159 της υπό στοιχεία Δ.ΥΓ3α/Γ.Π. 32221/23.4.2013 κοινής απόφασης του

Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας (Β' 1049), και της υπό στοιχεία Δ3(γ)52588/13.7.2018 (Β' 2840) απόφασης του Υπουργού Υγείας.

1α. Με τη διαδικασία της παρ. 1, ο Πρόεδρος του Ε.Ο.Φ. εγκρίνει την παραγωγή και την κυκλοφορία των τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης του είδους «Cannabis Sativa L» περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) άνω του μηδέν κόμμα δύο τοις εκατό (0,2%) για ιατρικούς σκοπούς που προορίζονται για εγχώρια κατανάλωση με τη μορφή του ξηρού ανθού, για χορήγηση είτε από του στόματος ή μέσω εισπνοής, εξαιρουμένου του καπνίσματος.

ιβ. Η αίτηση του φορέα προς τον Ε.Ο.Φ. συνοδεύεται από ανταποδοτικό τέλος υπέρ του Ε.Ο.Φ., ποσού πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, το οποίο προσαυξάνεται κατά πεντακόσια (500) ευρώ, ανά επιπλέον μορφή ή ανά διαφορετική περιεκτικότητα, προϊόντος φαρμακευτικής κάνναβης.

ιγ. Η έγκριση της παραγωγής και κυκλοφορίας τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή του τελικού προϊόντος του ξηρού ανθού για εγχώρια χρήση χορηγείται κατά την παρ. 1, εφόσον η μονάδα έχει λάβει άδεια δυνατότητας παραγωγής και για τελικό προϊόν μορφής διαφορετικής από αυτή του αποξηραμένου ανθού.

2. Τα τελικά προϊόντα φαρμακευτικής κάνναβης εντάσσονται στον πίνακα Δ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 3459/2006 (Α' 103), χωρίς να απαιτείται η γνώμη της Επιτροπής Ναρκωτικών.».

Άρθρο 54

Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση άρθρου 21ΣΤ ν. 4139/2013

Στις εξουσιοδοτήσεις του άρθρου 21ΣΤ του ν. 4139/2013 (Α' 74) συμπληρώνεται το αντικείμενο της εξουσιοδότησης της παρ. 2, προστίθεται παρ. 6, και το άρθρο 21ΣΤ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 21ΣΤ

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Δικαιοσύνης,

Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξειδικεύονται οι όροι και προϋποθέσεις που αφορούν στη χορήγηση της έγκρισης εγκατάστασης και λειτουργίας, η υποβολή επιπλέον δικαιολογητικών, το ύψος του παραβόλου, οι προδιαγραφές ασφαλούς φύλαξης των περιοχών καλλιέργειας, των σημείων αποθήκευσης και των μεταποιητικών μονάδων, οι διαδικασίες μεταφοράς, το χρονικό όριο φύλαξης και αποθήκευσης που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, ο τρόπος έγκρισης εισαγωγής και εξαγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού ποικιλιών κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) άνω του 0,2% για ιατρικούς σκοπούς από τρίτες χώρες ή κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι όροι και οι προϋποθέσεις εισαγωγής πολλαπλασιαστικού υλικού και καλλιέργειας από τα ερευνητικά δημόσια εργαστήρια, τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και τον Ελληνικό Γεωργικό Οργανισμό ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ) η διαδικασία ελέγχου για την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων παροχής έγκρισης, η διαδικασία των τακτικών και έκτακτων ελέγχων για τη συνέχιση της πλήρωσης των όρων και προϋποθέσεων παροχής της έγκρισης σε οποιοδήποτε στάδιο της καλλιεργητικής και μεταποιητικής διαδικασίας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, η οποία εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Ε.Ο.Φ., δύναται να αναπροσαρμόζεται το ανταποδοτικό τέλος υπέρ του Ε.Ο.Φ. που προβλέπεται στην περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 21Α και στην παρ. 1β του άρθρου 21Ε.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Ε.Ο.Φ., δύνανται να αναπροσαρμόζονται τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στις περ. α', β', γ' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 21Α.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Ε.Ο.Φ., δύνανται να αναπροσαρμόζονται τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στις περ. α', β', γ' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 21Β.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Προέδρου του Ε.Ο.Φ., δύναται να καθορίζονται ειδικότεροι όροι για τον έλεγχο των μονάδων παραγωγής προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης και της κυκλοφορίας αυτών στην Ελλάδα, περιλαμβανομένου του καθορισμού του τρόπου ιχνηλάτησης και διασφάλισης της γνησιότητας των προϊόντων αυτών.

6. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, δύνανται να προσδιορίζονται και να εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις που σχετίζονται με την παραγωγή

των τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης, τη διάθεση, εξαγωγή, κυκλοφορία και τιμολόγηση αυτών, οι σχετικές διαδικασίες, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 55

Προσθήκη αρμοδιότητας στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας - Προσθήκη περ. κ΄ στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1733/1987

Στους σκοπούς του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1733/1987 (Α΄ 171) προστίθεται περ. κ. ως εξής:

«κ. Ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και πιστοποίησης στον τομέα της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς και εγχώριους φορείς για την ενίσχυση των προγραμμάτων αυτών.».

Άρθρο 56

Συγκρότηση Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων - Τροποποίηση παρ. 3, 6 και 8 άρθρου 30

ν. 4679/2020

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 4679/2020 (Α΄ 71), περί απόφασης συγκρότησης της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, αντικαθίσταται η περ. β), στα μέλη της περ. γ) προστίθεται ένας δικηγόρος με έμμισθη εντολή, το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται, το τέταρτο εδάφιο διευρύνεται ως προς το πεδίο εφαρμογής, στο έκτο εδάφιο προστίθενται και οι γραμματείς στα πρόσωπα που λαμβάνουν αποζημίωση, και η παρ. 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«3. Η Διοικητική Επιτροπή Σημάτων συγκροτείται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, και λειτουργεί σε τριμελή τμήματα. Κάθε τμήμα της αποτελείται από:

α) έναν πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο, με τον αναπληρωτή του,

β) έναν υπάλληλο που υπηρετεί με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ή Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), με αποδεδειγμένη εμπειρία στο αντικείμενο των σημάτων, ως μέλος, με τον αναπληρωτή του,

γ) έναν υπάλληλο, ΠΕ ή ΕΕΠ, πτυχιούχο νομικής, ή δικηγόρο με έμμισθη εντολή που υπηρετεί στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, ως μέλος, με τον αναπληρωτή του.

Στις περ. β) και γ), αντί για υπαλλήλους ή δικηγόρους που υπηρετούν στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, μπορεί να ορίζονται ως μέλη της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ή ως αναπληρωτές τους, υπάλληλοι που υπηρετούν σε φορείς του άρθρου 3 του ν. 4440/2016 (Α' 224) ή νομικοί ή εξωτερικοί συνεργάτες του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας με επιστημονική εξειδί- κευση ή εμπειρία στο δίκαιο των εμπορικών σημάτων ή της διανοητικής ιδιοκτησίας.

Για τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων ισχύουν αναλόγως τα ασυμβίβαστα, οι υποχρεώσεις, τα πειθαρχικά παραπτώματα και η πειθαρχική διαδικασία των άρθρων 12, 13 και 13Α του ν. 3959/2011 (Α' 93), που προβλέπονται και για τα μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Ο εκάστοτε αρχαιότερος, κατά την επετηρίδα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Πρόεδρος της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων είναι επικεφαλής όλων των τμημάτων της και ασκεί διοικητικές αρμοδιότητες για κάθε οργανωτικό θέμα. Στον Πρόεδρο, τα μέλη, τους γραμματείς και τους αναπληρωτές μελών της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων καταβάλλεται αποζημίωση, ανά συνεδρίαση και κατ' αποκοπή, από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων που εκδί- δεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για το ύψος της αποζημίωσης αυτής.».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 30 του ν. 4679/2020, περί υπαλλήλων που υποστηρίζουν τη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων,

τροποποιείται ως προς τα απαιτούμενα προσόντα και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Οι συνεδριάσεις της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων είναι δημόσιες και τηρούνται πρακτικά από τον γραμματέα κάθε τμήματος, που ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Η γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων παρέχεται από υπαλλήλους, κατά προτίμηση Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, που υπηρετούν στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.».

3. Στην παρ. 8 του άρθρου 30 του ν. 4679/2020, περί θητείας των μελών της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων καταργείται το πρώτο εδάφιο και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8 . Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων είναι ανεξάρτητοι κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και μπορούν να παυθούν με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας για σοβαρούς λόγους σχετικούς με την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ιδίως για παράβαση της αρχής της αμεροληψίας, αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση των καθηκόντων τους και άρνηση ή παρέλκυση εκτέλεσης υπηρεσίας.».

Άρθρο 57

Ορισμός Διαμεσολαβητή - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 31 ν. 4679/2020

Η παρ. 3 του άρθρου 31 του ν. 4679/2020 (Α' 71), περί ορισμού διαμεσολαβητή, επικαιροποιείται ως προς την παραπεμπόμενη διάταξη και διαμορφώνεται ως εξής:

«3 . Τα μέρη ορίζουν από κοινού διαμεσολαβητή νόμιμα διαπιστευμένο στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 4640/2019 (Α' 190), ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.».

Άρθρο 58

Ρύθμιση περί συνέχισης δικών από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας

Οι εκκρεμείς δίκες που αφορούν στα εμπορικά σήματα και έχουν ως διάδικο μέρος το ελληνικό δημόσιο, συνεχίζονται από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.), χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε άλλη διατύπωση για τη συνέχισή τους. Για τις υποθέσεις που εκδικάστηκαν μετά τη 16η Μαΐου 2022, ημερομηνία δημοσίευσης της υπ' αρ. 46793/2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 2416), περί μεταφοράς στον Ο.Β.Ι. των αρμοδιοτήτων για τα εμπορικά σήματα, και μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, ο Ο.Β.Ι. νομιμοποιείται παθητικώς έναντι των διαδίκων μερών.

Άρθρο 59

Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 87, αντικατάσταση άρθρου 88 ν. 4679/2020

1. Στην εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 87 του ν. 4679/2020 (Α' 71), διευκρινίζεται ότι τα τέλη για τη λειτουργία του μητρώου σημάτων και των λοιπών μητρώων για δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας που τηρεί ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, αποδίδονται στον ίδιο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα υπέρ του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας τέλη που ορίζονται στην παρ. 1 σε ποσοστό μεγαλύτερο ή μικρότερο κατά τριάντα τοις εκατό (30%).».

2. Το άρθρο 88 του ν. 4679/2020, περί εξουσιοδοτήσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 88

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας καθορίζονται:

- α) ο αριθμός των τμημάτων της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων,
- β) ο ορισμός των μελών των τμημάτων της Διοικητικής Επιτροπής Σημάτων, καθώς και των αναπληρωτών τους, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 30,
- γ) τα κριτήρια επιλογής και τα προσόντα των υπαλλήλων του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας που εκτελούν χρέη Ελεγκτών, Ερευνητών, Εξεταστών και Καταχωρητών, ή ορίζονται μέλη ή αναπληρωτές μελών στη Διοικητική Επιτροπή Σημάτων,
- δ) οι όροι τήρησης του ηλεκτρονικού μητρώου σημάτων, το οποίο μετά την ολοκλήρωσή του πρόκειται να αντικαταστήσει το έντυπο μητρώο σημάτων,
- ε) ο τρόπος κατάθεσης των νέων μορφών σημάτων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 60

Σκοπός του Κεφαλαίου Ε΄ του ν. 4310/2014 -

Τροποποίηση άρθρου 39 ν. 4310/2014

Το άρθρο 39 του ν. 4310/2014 (Α΄ 258), περί σκοπού του Κεφαλαίου Ε΄ του ως άνω νόμου, αντικαθίσταται, εξαιρουμένης της περ. α) της παρ. 1, και διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 39

Σκοπός

1. Σκοπός του παρόντος Κεφαλαίου είναι:

α) η συμπλήρωση και διεύρυνση του υπάρχοντος εθνικού νομικού, ρυθμιστικού και οργανωτικού πλαισίου για τη διασφάλιση της ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας και της προστασίας του πληθυσμού, του περιβάλλοντος και των αγαθών της χώρας από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες, που εκπέμπονται από πάσης φύσεως μηχανήματα, πυρηνικές

εγκαταστάσεις και ραδιενεργά υλικά (φυσικά και τεχνητά) και από μη ιοντίζουσες ακτινοβολίες, που παράγονται τεχνητά,

β) η συμπλήρωση του ισχύοντος εθνικού νομικού πλαισίου για τη διασφάλιση της υπεύθυνης και ασφαλούς διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων,

γ) ο ορισμός της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργείου, ως υπεύθυνων για την εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου, δ) ο καθορισμός του πλαισίου για την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με τις Οδηγίες της ΕΥΡΑΤΟΜ και την εξειδίκευση των ν. 1636/1986, περί κύρωσης της Σύμβασης για τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού (Α' 106), 3990/2011, περί κύρωσης της τροποποίησης της Σύμβασης για τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού (Α' 159), καθώς και του ν. 4085/2012, περί κύρωσης της Μακροπρόθεσμης Συμφωνίας μεταξύ του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας για την Υποστήριξη της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας ως Περιφερειακού Εκπαιδευτικού Κέντρου στην Ευρώπη για Θέματα Ραδιενέργειας, Μεταφορών και Ασφάλειας Καταλοίπων (Α' 194).

2. Στα άρθρα 39 έως 46 και 90 δεν υπάγονται οι στρατιωτικές εγκαταστάσεις και οπλισμός.».

Άρθρο 61

Γενικοί ορισμοί του Κεφαλαίου Ε' του

ν. 4310/2014 - Αντικατάσταση άρθρου 40

ν. 4310/2014

Το άρθρο 40 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί ορισμών του Κεφαλαίου Ε' του ως άνω νόμου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 40

Γενικοί ορισμοί

Για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου και του άρθρου 90 ισχύουν οι ορισμοί των π.δ. 101/2018 (Α' 194), περί Κανονισμών Ακτινοπροστασίας, 122/2013 (Α' 177), περί υπεύθυνης και ασφαλούς

διαχείρισης ανα- λωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων και 60/2012 (Α' 111), περί πυρηνικής ασφάλειας πυρηνικών εγκαταστάσεων.».

Άρθρο 62

Αρμόδια Αρχή για τη ρύθμιση και την εποπτεία του τομέα πυρηνικής τεχνολογίας -

Τροποποίηση άρθρου 41 ν. 4310/2014

Στο άρθρο 41 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί ρυθμιστικής αρχής, εξειδικεύεται το είδος του ελέγχου, αφαιρείται από το αντικείμενο της ανωτέρω αρχής η πυρηνική ενέργεια, και το άρθρο 41 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 41

Ρυθμιστική Αρχή

Αρμόδια Ρυθμιστική Αρχή για τον κανονιστικό έλεγχο, τη ρύθμιση και την εποπτεία του τομέα πυρηνικής τεχνολογίας, ακτινοπροστασίας και ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας αποτελούν ο κατά περίπτωση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αρμόδιος Υπουργός και η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ).».

Άρθρο 63

Αρμοδιότητες Υπουργών στον τομέα πυρηνικής τεχνολογίας, ακτινοπροστασίας και ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας -

Αντικατάσταση άρθρου 42 ν. 4310/2014

1. Το άρθρο 42 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί αρμοδιότητας Υπουργών στον τομέα της πυρηνικής τεχνολογίας, ακτινοπροστασίας και ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 42

Αρμοδιότητες Υπουργών

1. Στην αρμοδιότητα του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών στον τομέα πυρηνικής τεχνολογίας, ακτινοπροστασίας και ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας ανήκουν:

α) Η θέσπιση εθνικής πολιτικής και στρατηγικής για τη διασφάλιση της ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας και της ακτινοπροστασίας του πληθυσμού, καθώς και της ασφαλούς διαχείρισης των ραδιενεργών αποβλήτων και των αναλωθέντων καυσίμων.

β) Η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία Οδηγιών, Αποφάσεων, Συστάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ) και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ), καθώς και η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς το περιεχόμενο Κανονισμών της ΕΕ.

γ) Ο συντονισμός με άλλα κράτη - μέλη της ΕΥΡΑΤΟΜ και του ΔΟΑΕ, η διαμόρφωση και παρακολούθηση των διεθνών σχέσεων και η εκπροσώπηση σε διεθνείς ενώσεις, διεθνείς οργανισμούς, στα όργανα της ΕΕ και σε άλλες διεθνείς και εθνικές συνεργασίες.

δ) Η εκπλήρωση, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΕΑΕ, των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο II της Μακροπρόθεσμης Συμφωνίας μεταξύ του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και η εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ΕΕΑΕ, ως Περιφερειακού Ευρωπαϊκού Εκπαιδευτικού Κέντρου για θέματα ραδιενέργειας, μεταφορών και ασφάλειας καταλοίπων, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4085/2012 (Α' 194).

ε) Η ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας για τη δημιουργία νοοτροπίας ασφάλειας και την επίτευξη εν γένει των σκοπών του άρθρου 39.

2. α) Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με εισήγηση της ΕΕΑΕ, μετά από πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο οι Οδηγίες της ΕΥΡΑΤΟΜ, αναφορικά με τα βασικά πρότυπα ασφάλειας.

β) Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με εισήγηση της ΕΕΑΕ, μετά από πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο οι Οδηγίες της ΕΥΡΑΤΟΜ,

αναφορικά με την ασφαλή διαχείριση των αναλωθέντων καυσίμων και των ραδιενεργών αποβλήτων.

γ) Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με εισήγηση της ΕΕΑΕ, μετά από πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υποδομών και Μεταφορών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο οι Οδηγίες της ΕΥΡΑΤΟΜ, σχετικά με την επιτήρηση και τον έλεγχο των αποστολών ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένου πυρηνικού καυσίμου.

δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας παρέχονται οδηγίες για την εφαρμογή της Σύμβασης του 1979, αναφορικά με τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 1636/1986 (Α' 106) και της τροποποίησής της, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 3990/2011 (Α' 159), για την αποτελεσματική φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού και των πυρηνικών εγκαταστάσεων, που χρησιμοποιούνται για ειρηνικούς σκοπούς.

ε) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υγείας, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΕΑΕ, καθορίζονται οι απαιτήσεις για την προστασία της υγείας του πληθυσμού από ραδιενεργές ουσίες που περιέχονται στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης.

στ) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΕΑΕ, καθορίζεται ο κανονιστικός έλεγχος των πυρηνικών εγκαταστάσεων και των εγκαταστάσεων διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων σε όλα τα στάδια της ζωής τους.

3. Με την επιφύλαξη της περ. στ) της παρ. 2, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΕΑΕ, εξειδικεύεται η εφαρμογή του συστήματος ακτινοπροστασίας, και ειδικότερα:

α) των απαιτήσεων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε θέματα ακτινοπροστασίας, ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας και αναγνώρισης προσόντων όσων εμπλέκονται με την ακτινοπροστασία, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας,

β) του κανονιστικού ελέγχου στον χώρο της ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας και ακτινοπροστασίας, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και

γ) των διαδικασιών για την αντιμετώπιση καταστάσεων υφιστάμενης έκθεσης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας.».

2. Στους Κανονισμούς Ακτινοπροστασίας που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος, όπου αναφέρεται η περ. θ) της παρ. 3 του άρθρου 42 του ν. 4310/2014, νοείται εφεξής η περ. γ) της παρ. 3 του ίδιου άρθρου.

Άρθρο 64

Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 και αντικατάσταση παρ. 3 και 4 άρθρου 43 ν. 4310/2014

1. Στο άρθρο 43 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας: α) στην παρ. 1 και στο έκτο εδάφιο της παρ. 2 επικαιροποιείται ο αρμόδιος Υπουργός, β) στην περ. β) της παρ. 1 εξειδικεύεται το περιεχόμενο του ελέγχου, γ) καταργούνται οι περ. γ) και δ) της παρ. 1, δ) το πέμπτο εδάφιο της παρ. 2 καταργείται, ε) οι παρ. 3 και 4, πλην της περ. α) της τελευταίας, αντικαθίστανται, και το άρθρο 43 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 43

Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας

1. Η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας, η οποία έχει συσταθεί με το άρθρο 28 του ν. 1733/1987 (Α' 171), υπάγεται στον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων και εποπτεύεται από αυτόν. Σκοποί της ΕΕΑΕ είναι:

α) Η προστασία του γενικού πληθυσμού, των ασθενών, των εργαζομένων και του περιβάλλοντος από τις ιοντίζουσες και τις τεχνητά παραγόμενες μη ιοντίζουσες ακτινοβολίες.

β) Ο κανονιστικός έλεγχος και η εποπτεία των εφαρμογών της πυρηνικής τεχνολογίας, των πυρηνικών επιστημών και των ακτινοβολιών (ιοντιζουσών και μη ιοντιζουσών) στη βιομηχανία, στη γεωργία, στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, στην υγεία, στις βιολογικές και άλλες επιστήμες.

γ) Καταργείται

δ) Καταργείται

ε) Η οργάνωση και λειτουργία, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4085/2012 (Α' 194), ως Περιφερειακού Ευρωπαϊκού Εκπαιδευτικού Κέντρου για θέματα ραδιενέργειας, μεταφορών και ασφάλειας καταλοίπων, σύμφωνα με τις αποφάσεις της Γενικής Διάσκεψης του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ) και στο πλαίσιο των εγκεκριμένων από το διοικητικό συμβούλιο του ΔΟΑΕ έργων για την εκπαίδευση και επιμόρφωση σε θέματα ραδιενέργειας, μεταφορών και ασφάλειας καταλοίπων.

στ) Η υποστήριξη των αρμόδιων Υπουργών στην άσκηση των ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων τους στον τομέα πυρηνικής ενέργειας, πυρηνικής τεχνολογίας, ραδι-ολογικής, πυρηνικής ασφάλειας και ακτινοπροστασίας.

2. Η ΕΕΑΕ είναι τεχνολογικός φορέας, έχει χαρακτήρα νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και απολαμβάνει πλήρους διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος σε σχέση με την εκτέλεση των καθηκόντων που της ανατίθενται. Η ΕΕΑΕ έχει ικανότητα δικαίου και παρίσταται αυτοτελώς σε κάθε είδους δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις της ή έννομες σχέσεις που την αφορούν. Εκπροσωπείται στις σχέσεις της με άλλες Αρχές και τρίτους, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων, από τον πρόεδρό της και, όταν αυτός κωλύεται ή απουσιάζει, από τον αντιπρόεδρο. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας και του τελευταίου, η ΕΕΑΕ ορίζει με απόφασή της το μέλος που θα την εκπροσωπεί για συγκεκριμένη πράξη ή ενέργεια ή κατηγορία πράξεων ή ενεργειών. Η ΕΕΑΕ υποβάλλει κατ' έτος έκθεση πεπραγμένων στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, καθώς και εκθέσεις σε κάθε αρμόδιο Υπουργό για τους τομείς των αρμοδιοτήτων της, κατόπιν αιτήματός του.

3. Με προεδρικό διάταγμα, το οποίο εκδίδεται με εισήγηση της ΕΕΑΕ, μετά από πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών και Εσωτερικών, ρυθμίζεται η στελέχωση της ΕΕΑΕ, η προσαρμογή του οργανισμού της στον παρόντα, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, ιδίως δε η σύσταση και διαβάθμιση των οργανικών θέσεων, η εσωτερική της διάρθρωση, οι επί μέρους υπηρεσιακές της μονάδες και οι αρμοδιότητες αυτών, τα προσόντα και ο τρόπος εξέλιξης του προσωπικού της, τα προσόντα και ο τρόπος επιλογής των προϊστάμενων του προσωπικού, καθώς και οι σχετικοί όροι εργασίας. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα ρυθμίζονται η οργάνωση και λειτουργία της ΕΕΑΕ ως περιφερειακού ευρωπαϊκού εκπαιδευτικού κέντρου, σύμφωνα με τον ν. 4085/2012, για θέματα ραδιενέργειας, μεταφοράς και ασφάλειας καταλοίπων.

4. Η ΕΕΑΕ έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) εκδίδει κανονιστικές πράξεις που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με τις οποίες ρυθμίζεται κάθε διαδικασία και λεπτομέρεια σε σχέση με τις κατά νόμο αρμοδιότητές της,

β) εκδίδει συστάσεις και κατευθυντήριες οδηγίες, οι οποίες δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της και οι οποίες παρέχουν διευκρινίσεις, με σκοπό τη διευκόλυνση της συμμόρφωσης προς τους εφαρμοστέους κανονισμούς. Οι εν λόγω συστάσεις και οδηγίες αναθεωρούνται, όποτε κριθεί απαραίτητο από την ΕΕΑΕ, λαμβανομένων υπόψη των επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων,

γ) τηρεί την εθνική βάση δεδομένων, η οποία περιέχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία που αποτυπώνουν την κατάσταση του τομέα πυρηνικής ενέργειας, πυρηνικής τεχνολογίας, ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας και ακτινοπροστασίας στην Ελλάδα. Μέρος της εθνικής βάσης δεδομένων αποτελεί το Εθνικό Αρχείο των Δόσεων των εκτιθέμενων εργαζομένων,

δ) εισηγείται στον αρμόδιο για την ΕΕΑΕ Υπουργό και τους συναρμόδιους Υπουργούς την έκδοση αποφάσεων, προεδρικών διαταγμάτων και την πρόωθηση νομοθετικών διατάξεων στους τομείς της πυρηνικής τεχνολογίας, της ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας και της ακτινοπροστασίας,

ε) πραγματοποιεί ελέγχους και μετρήσεις στο περιβάλλον όλων των συστημάτων και εγκαταστάσεων εκπομπής στατικών και χαμηλών συχνοτήτων ηλεκτρικών και μαγνητικών πεδίων, προκειμένου να εξακριβωθεί η συμμόρφωση με τα όρια ασφαλούς έκθεσης του γενικού πληθυσμού, και ορίζει τα αναγκαία, κατά περίπτωση, μέτρα προφύλαξης του κοινού. Ελέγχει τις μελέτες ραδιοεκπομπών και τις περιβαλλοντικές μελέτες ή εκθέσεις για τις εγκαταστάσεις κεραιών στην ξηρά και παρέχει γνωματεύσεις συμμόρφωσης με τα όρια ασφαλούς έκθεσης του κοινού, καθώς και τη σύμφωνη γνώμη της προς τους αρμόδιους φορείς για την αδειοδότηση των σταθμών κεραιών αντίστοιχα, ορίζοντας τα αναγκαία κατά περίπτωση, μέτρα προφύλαξης του κοινού. Πραγματοποιεί ελέγχους και μετρήσεις στο περιβάλλον όλων των συστημάτων και εγκαταστάσεων εκπομπής ηλεκτρομαγνητικών πεδίων στο φάσμα των ραδιοσυχνοτήτων και δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της, τα αποτελέσματα των μετρήσεων πλησίον των κεραιών, προκειμένου να εξακριβωθεί η συμμόρφωση με τα όρια ασφαλούς έκθεσης του γενικού πληθυσμού, ενώ επίσης ορίζει και τα αναγκαία, κατά περίπτωση, μέτρα προφύλαξης του κοινού. Δημοσιεύει υποδείγματα μελετών για

διάφορες κατηγορίες κεραιών. Προσδιορίζει τη μεθοδολογία μετρήσεων και δύναται να εξουσιοδοτήσει συνεργεία άλλων φορέων να διενεργούν μετρήσεις, συντονίζοντας τη διαδικασία διεξαγωγής μετρήσεων. Είναι ο φορέας λειτουργίας του Εθνικού Παρατηρητηρίου Ηλεκτρομα- γνητικών Πεδίων του ν. 4635/2019 (Α' 167),

στ) μεριμνά για την επαρκή ενημέρωση του κοινού και των εργαζομένων για τα θέματα αρμοδιότητάς της, τηρώντας την αρχή της διαφάνειας και λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Η ενημέρωση γίνεται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας, εφόσον η ενημέρωση αυτή δεν θέτει σε κίνδυνο άλλα συμφέροντα, τα οποία αναγνωρίζονται στην εθνική νομοθεσία ή σε διεθνείς υποχρεώσεις, ιδίως της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

ζ) καθορίζει, με απόφασή της, τη διαδικασία συλλογής, αποθήκευσης και επεξεργασίας ηλεκτρονικών αρχείων και αλληλογραφίας, που συλλέγονται για τους σκοπούς του παρόντος,

η) αξιολογεί τις δυνητικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, πυρηνικού ή ραδιολογικού χαρακτήρα και εκπονεί και αναθεωρεί τα ειδικά σχέδια απόκρισης, τα οποία εγκρίνονται με αποφάσεις των εκάστοτε καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών. Συμμετέχει, κατά το μέτρο που είναι αρμόδια στα σχέδια αντιμετώπισης και διαχείρισης κρίσεων, από ραδιολογικό ή πυρηνικό παράγοντα,

θ) ασκεί κάθε αρμοδιότητα σχετική με τη χορήγηση διοικητικών αδειών (γνωστοποιήσεων και εγκρίσεων) για την άσκηση δραστηριοτήτων στον τομέα της πυρηνικής τεχνολογίας και της χρήσης ιοντιζουσών ακτινοβολιών. Απαιτεί την τεκμηρίωση της συμμόρφωσης των κατόχων εγκρίσεων προς τις κατά περίπτωση εθνικές απαιτήσεις ακτινοπροστασίας, ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας και προς τους όρους της σχετικής έγκρισης. Η τεκμηρίωση αυτή διασφαλίζεται μέσω των αξιολογήσεων και των επιθεωρήσεων, όπου απαιτείται που διενεργού- νται από την ΕΕΑΕ,

ι) κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, στον Διεθνή Οργανισμό Ατομικής Ενέργειας, στην Ομάδα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών σε Θέματα Πυρηνικής Ασφάλειας («European Nuclear Safety Regulators Group, ENSREG») και στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα σχέδια μέτρων, για τα οποία είναι αρμόδια, σύμφωνα με τον παρόντα και την

ενωσιακή νομοθεσία, για την πυρηνική τεχνολογία, ακτινοπροστασία, ραδιολογική και πυρηνική ασφάλεια και δύναται να υποβάλλει παρατηρήσεις στα σχέδια μέτρων των εθνικών ρυθμιστικών αρχών άλλων κρατών μελών που της κοινοποιούνται,

ια) εκπροσωπεί την Ελλάδα στην «ENSREG», συμμετέχοντας ενεργά στις εργασίες της, για την προώθηση και την εκπλήρωση των στόχων της, καθώς και σε άλλους διεθνείς οργανισμούς για θέματα της αρμοδιότητάς της, μετά από έγκριση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, όταν η εκπροσώπηση δεν προβλέπεται από υφιστάμενες διεθνείς συμβάσεις. Συνεργάζεται με την «ENSREG» και με τις αντίστοιχες εθνικές ρυθμιστικές αρχές των υπόλοιπων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας ή τρίτων κρατών για κάθε κοινό θέμα, καθώς επίσης και με ευρωπαϊκούς ή διεθνείς φορείς και παρέχει κάθε αναγκαία υποστήριξη στα αρμόδια Υπουργεία για την εκπροσώπηση της χώρας σε διεθνείς οργανισμούς και οργανισμούς της Ε.Ε.. Συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες με κάθε δημόσια αρχή, για ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος. Σε σχέση με τις πληροφορίες που ανταλλάσσονται, η αποδέκτρια Αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με την ΕΕΑΕ, η οποία τις διαβιβάζει,

ιβ) συγκροτεί, με απόφασή της, κλιμάκια επιφυλακών, μόνιμες και έκτακτες επιτροπές, καθώς και ομάδες εργασίας για την εξέταση και έρευνα θεμάτων για τα οποία είναι αρμόδια, ορίζοντας τη σύνθεση και τα προβλεπόμενα έξοδα μετακίνησης, διανυκτέρευσης και ημερήσιας αποζημίωσής τους για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις τους. Στις επιτροπές και στις ομάδες εργασίας μπορούν να συμμετέχουν και πρόσωπα που δεν είναι μέλη ή στελέχη της ΕΕΑΕ. Το έργο των επιτροπών ή ομάδων εργασίας συντονίζεται από μέλη ή στελέχη της ΕΕΑΕ. Οι εισηγήσεις και οι γνωμοδοτήσεις των επιτροπών και ομάδων εργασίας υποβάλλονται στα αρμόδια όργανα της ΕΕΑΕ, τα οποία αποφασίζουν για τη δημόσια ανακοίνωση των συμπερασμάτων,

ιγ) διενεργεί ακροάσεις για τη διαπίστωση παραβάσεων του παρόντος, ή για την εξέταση ζητημάτων που έχουν πολύπλοκο τεχνικό χαρακτήρα. Προς τον σκοπό αυτόν καλεί σε ακρόαση, είτε αυτεπαγγέλτως, είτε κατόπιν έγγραφης καταγγελίας, οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, καθώς και πρόσωπα που έχουν ειδικές γνώσεις για τα θέματα αυτά. Η διαδικασία διεξαγωγής των ακροάσεων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ορίζονται με τον Κανονισμό Ακροάσεων της ΕΕΑΕ, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στην ιστοσελίδα της,

ιδ) απευθύνει προειδοποίηση για ανάληψη δράσης και συστάσεις, επιβάλλει κατ' αποκλειστικότητα πρόστιμα και λοιπές διοικητικές κυρώσεις σε φορείς υποκείμενους σε κανονιστικό έλεγχο στον τομέα της πυρηνικής τεχνολογίας, της ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας και ακτινοπροστασίας με τη διαδικασία η οποία περιγράφεται στον Κανονισμό Ακροάσεων,

ιε) γνωμοδοτεί στα αρμόδια όργανα για την παροχή, τροποποίηση ή ανάκληση της άδειας εισαγωγής, εγκατάστασης και λειτουργίας στη χώρα, πυρηνικών αντιδραστήρων και γενικά πυρηνικών εγκαταστάσεων κάθε τύπου και προορισμού και παρέχει, τροποποιεί ή ανακαλεί, αιτιολογημένα, άδειες εισαγωγής, εξαγωγής, διάθεσης χρήσης των σχασίμων υλικών,

ιστ) παρακολουθεί τα επίπεδα της ραδιενέργειας περιβάλλοντος στη χώρα και τηρεί το επίσημο αρχείο μετρήσεων,

ιζ) παρέχει υπηρεσίες βαθμονόμησης οργάνων ιοντι- ζουσών ακτινοβολιών και ατομικής δοσιμέτρησης εργαζομένων που εκτίθενται σε ιοντίζουσες ακτινοβολίες. Η δοσιμέτρηση πραγματοποιείται από την ΕΕΑΕ ή από κατάλληλα εργαστήρια άλλων φορέων εξουσιοδοτημένων από την ΕΕΑΕ. Λειτουργεί εργαστήρια, διεξάγει μετρήσεις ραδιενέργειας και εκδίδει τα σχετικά πιστοποιητικά, ιη) δύναται να διενεργεί δημόσιες διαβουλεύσεις για θέματα της αρμοδιότητάς της,

ιθ) ασκεί, ως ρυθμιστική αρχή, τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στη Θεμελιώδη Αρχή Δ της Σύμβασης για τη φυσική προστασία του πυρηνικού υλικού (εσωτερικό άρθρο 2Α, άρθρου πρώτου του ν. 3990/2011, Α' 159),

κ) επιθεωρεί φορείς, οι οποίοι υπόκεινται σε κανονιστικό έλεγχο στον τομέα της πυρηνικής τεχνολογίας, της ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας και της ακτινοπροστασίας. Για τον σκοπό αυτόν έχει το δικαίωμα επιθεωρήσεων, τακτικών και εκτάκτων, τις οποίες μπορεί να προαναγγείλει ή όχι στον φορέα, με σκοπό τη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις εφαρμοστέες απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου και τους όρους των εγκρίσεων. Τα ευρήματα των επιθεωρήσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν υποδείξεων ή απαιτήσεων για τη βελτίωση της ραδιολογικής και πυρηνικής ασφάλειας και ακτινοπροστασίας, καταγράφονται σε εκθέσεις επιθεώρησης, που γνωστοποιούνται στον κάτοχο της έγκρισης. Κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων, ο φορέας υποχρεούται να επιτρέπει και να διευκολύνει την απεριόριστη πρόσβαση των επιθεωρητών, σε οποιοδήποτε σημείο της εγκατάστασης, σε έγγραφα ή άλλες πηγές πληροφοριών, που άπτονται της πυρηνικής και ραδι- ολογικής ασφάλειας και της ακτινοπροστασίας, καθώς και την επικοινωνία με οποιοδήποτε μέλος του

προσωπικού. Αν ο φορέας αρνείται ή φέρει προσκόμματα στη διενέργεια της επιθεώρησης, η ΕΕΑΕ μπορεί να ζητήσει τη συνδρομή της αστυνομικής αρχής,

κα) συνεργάζεται με δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς, σύμφωνα με τον παρόντα σε κοινά προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών και ερευνητικά και αναπτυξιακά προγράμματα, στους τομείς αρμοδιότητάς της και μεριμνά για τη μετεκπαίδευση επιστημόνων στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, σε θέματα που αφορούν τους σκοπούς της και τις αρμοδιότητές της. Παρέχει μη τυπική εκπαίδευση και κατάρτιση στην ακτινοπροστασία και πυρηνική ασφάλεια σε επιστήμονες και εν γένει σε εργαζόμενους οργανισμών που διενεργούν πρακτικές ιοντιζουσών ακτινοβολιών ή σε υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης. Αναγνωρίζει σχετικά με αυτήν προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Είναι ο αρμόδιος φορέας στην Ελλάδα όσον αφορά το Πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας («TC») του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας,

κβ) για την κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών που απορρέουν από τις αρμοδιότητες, σύμφωνα με τον παρόντα, ιδίως πραγματοποίησης επιθεωρήσεων, διαπίστωσης παραβάσεων, συμμετοχής σε κλιμάκια επιφυλακών, απόκρισης σε ραδιολογική ή πυρηνική έκτακτη ανάγκη, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής σε συναφείς ασκήσεις, παροχής έκτακτης ενημέρωσης, το προσωπικό της ΕΕΑΕ, με οποιαδήποτε έννομη σχέση, μπορεί να απασχολείται υπερωριακά, κατά τις Κυριακές και εξαιρεσιμες ημέρες και νυκτερινές ώρες. Το προσωπικό της ΕΕΑΕ, με οποιαδήποτε έννομη σχέση, μπορεί να οδηγεί για οποιοδήποτε υπηρεσιακό λόγο, τα υπηρεσιακά οχήματα της ΕΕΑΕ, υπό την προϋπόθεση της κατοχής διπλώματος οδήγησης.».

2. Στους Κανονισμούς Ακτινοπροστασίας που ισχύουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος, όπου αναφέρεται το άρθρο 43 του ν. 4310/2014: α) η περ. ιβ) της παρ. 4, νοείται εφεξής η περ. ια) της παρ. 4, β) η περ. ιδ) της παρ. 4, νοείται εφεξής η περ. ιβ) της παρ. 4, γ) η περ. ιη) της παρ. 4, νοούνται εφεξής οι περ. γ) και ιστ) της παρ. 4, δ) η περ. κβ) της παρ. 4, νοείται εφεξής η περ. κα) της παρ. 4, και ε) η περ. ιστ) της παρ. 4 καταργείται.

Άρθρο 65

Διοίκηση Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 44 ν. 4310/2014

Στο άρθρο 44 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί διοική- σεως της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας: α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, στις παρ. 5 και 6 και στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8 επικαιροποιείται ο αρμόδιος Υπουργός, β) προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο στην παρ. 1, β) στις παρ. 2, 5 και 6 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, γ) η παρ. 3 αντικαθίσταται, δ) στο τέλος της περ. β) της παρ. 4 προστίθεται εδάφιο, ε) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7 προστίθεται στους τρόπους συνεδρίασης του διοικητικού συμβουλίου (Δ.Σ.) και η τηλεδιάσκεψη, στ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 8 αντικαθίσταται, ζ) στην παρ. 10 τροποποιούνται το δεύτερο εδάφιο περί καταχώρισης των αποφάσεων της ΕΕΑΕ σε ειδικό βιβλίο, το τρίτο εδάφιο ως προς τις προϋποθέσεις μη ανακοίνωσης των αποφάσεων της ΕΕΑΕ και το τελευταίο εδάφιο ως προς τις παραπεμπόμενες διατάξεις και καταργείται το έβδομο εδάφιο, η) στην παρ. 12, τροποποιούνται το πρώτο εδάφιο ως προς το είδος του ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου και το δεύτερο εδάφιο ως προς το πεδίο εφαρμογής της υποχρέωσης δημοσίευσης και υποβολής και καταργείται το τρίτο εδάφιο, περί υποβολής εξαμηνιαίων απολογιστικών καταστάσεων, θ) στην παρ. 13 συμπληρώνονται οι παραπεμπόμενες διατάξεις, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και το άρθρο 44 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 44

Διοίκηση ΕΕΑΕ

1. Η ΕΕΑΕ διοικείται από επταμελές διοικητικό συμβούλιο. Το διοικητικό συμβούλιο της ΕΕΑΕ διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με τριετή θητεία και αποτελείται από επτά (7) επιστήμονες που διακρίνονται για την υψηλή επιστημονική κατάρτιση και εμπειρία τους σε θέματα πυρηνικής τεχνολογίας, ακτινοπροστασίας, φυσικών και πυρηνικών επιστημών ή του σχετικού δικαίου. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου. Ο Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Με απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες και η λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΕΑΕ, η αντικατάσταση και συμπλήρωση των μελών του και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εύρυθμη λειτουργία του. Με απόφαση των ίδιων

Υπουργών ορίζεται η αποζημίωση του Προέδρου, αντιπροέδρου και των υπολοίπων μελών του διοικητικού συμβουλίου.

2. Η δικαστική υπεράσπιση και η νομική υποστήριξη των μελών του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ και του προσωπικού που υπηρετεί σε αυτήν με οποιαδήποτε έννομη σχέση, όταν ενάγονται ή κατηγορούνται για πράξεις ή παραλείψεις που ανάγονται αποκλειστικά στην εκπλήρωση των καθηκόντων τους σύμφωνα με τον νόμο, ανατίθεται σε δικηγόρο που ορίζεται από το διοικητικό συμβούλιο της ΕΕΑΕ. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ ορίζεται το ανώτατο ύψος της σχετικής δαπάνης, η οποία μπορεί να καλύπτεται μόνο από ίδιους πόρους της ΕΕΑΕ. Το μέλος ή ο υπάλληλος, ο οποίος θα καταδικασθεί, είναι υποχρεωμένος να επιστρέψει στην ΕΕΑΕ το σύνολο της δαπάνης που η ΕΕΑΕ έχει καταβάλει για τη δικαστική υπεράσπισή του. Σε περίπτωση άρνησης, το σχετικό ποσό εισπράττεται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ, η θητεία των οποίων έληξε, καθώς και για το προσωπικό της, το οποίο αποχωρεί από την ΕΕΑΕ.

3. Δεν μπορεί να διοριστεί μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ, ή εκπίπτει αντίστοιχα μετά από τον διορισμό του, όποιος υπόκειται σε κωλύματα διορισμού βάσει του άρθρου 69 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

4. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ:

α) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, έχουν υποχρέωση τήρησης των αρχών της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας.

β) Κατά τη διάρκεια της θητείας τους, αλλά και για τέσσερα (4) χρόνια μετά από την αποχώρησή τους από αυτή, με οποιοδήποτε τρόπο, έχουν υποχρέωση εχεμύθειας, ως προς όλες τις πληροφορίες που υπέπεσαν στην αντίληψή τους. Η υποχρέωση εχεμύθειας για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) ετών ισχύει και για το πάσης φύσεως προσωπικό της ΕΕΑΕ.

γ) Υποβάλλουν την προβλεπόμενη από τον ν. 3213/ 2003 (Α' 309), όπως ισχύει, δήλωση περιουσιακής κατάστασης.

δ) Απαγορεύεται να προσπορίζονται οποιοδήποτε όφελος από υπηρεσίες πυρηνικής ενέργειας, πυρηνικής τεχνολογίας και ακτινοπροστασίας ή από τρίτους, που επηρεάζονται άμεσα από τη δραστηριότητά τους. Η απαγόρευση αυτή επιβάλλεται και στο πάσης φύσεως προσωπικό της ΕΕΑΕ.

5. Η έκπτωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ συνεπεία καταδικαστικής απόφασης, καθώς και η αποδοχή της παραίτησής τους γίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Στη διαπίστωση των κωλυμάτων και ασυμβιβάστων του παρόντος άρθρου προβαίνει η ΕΕΑΕ χωρίς τη συμμετοχή του μέλους στο πρόσωπο του οποίου συντρέχει το ασυμβίβαστο. Η ΕΕΑΕ αποφασίζει ύστερα από ακρόαση του εν λόγω μέλους. Τη διαδικασία κινεί ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ. Την απόφαση της ΕΕΑΕ μπορεί να προσβάλει ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου το μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ για το οποίο εκδόθηκε η απόφαση και ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

6. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ υπέχουν πειθαρχική ευθύνη, αν παραβούν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και την κείμενη νομοθεσία. Την πειθαρχική διαδικασία ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου κινεί ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της. Το πειθαρχικό συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό την παύση ή μη του μέλους. Το πειθαρχικό συμβούλιο αποτελείται από έναν Σύμβουλο Επικρατείας, έναν Αρεοπαγίτη και τρεις καθηγητές ΑΕΙ με γνωστικό αντικείμενο την πυρηνική ενέργεια, πυρηνική τεχνολογία, ακτινοπροστασία ή το δίκαιο, η δε θητεία τους είναι τριετής. Καθήκοντα Προέδρου ασκεί ο αρχαιότερος των δικαστικών λειτουργών. Χρέη γραμματέα του συμβουλίου εκτελεί υπάλληλος του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Ο πρόεδρος, τα μέλη και ο γραμματέας του συμβουλίου ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές. Το συμβούλιο συγκροτείται με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Δικαιοσύνης. Τα προβλεπόμενα έξοδα μετακίνησης, διανυκτέρευσης και ημερήσιας αποζημίωσης των μελών του για τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις υπολογίζονται κατά τις κείμενες διατάξεις και βαρύνουν την ΕΕΑΕ.

7. Το διοικητικό συμβούλιο της ΕΕΑΕ συνέρχεται στην έδρα της ή εκτός αυτής, ή με τηλεδιάσκεψη, αν αυτό έχει οριστεί προηγουμένως, τουλάχιστον μία φορά κάθε δύο (2) μήνες. Μπορεί να συνεδριάζει και εκτάκτως όταν ζητηθεί από τον πρόεδρο αυτής ή από τέσσερα τουλάχιστον μέλη της. Η ΕΕΑΕ συνεδριάζει νομίμως, εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση ο πρόεδρος ή αν αυτός απουσιάζει, ο αντιπρόεδρος και τρία τουλάχιστον μέλη, αποφασίζει δε με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η γνώμη του προεδρεύοντος.

8. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ανακαλείται ο διορισμός μέλους, το οποίο απουσίασε αδικαιολόγητα από τρεις διαδοχικές συνεδριάσεις της Επιτροπής. Σε περίπτωση ανάκλησης του διορισμού, έκπτωσης, παραίτησης ή με άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας του μέλους του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ, ορίζεται νέο μέλος για το υπόλοιπο της θητείας του αποχωρούντος.

9. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ ανατίθενται στον πρόεδρο ή στον αντιπρόεδρο ή στα άλλα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ ή σε μέλη του προσωπικού της συγκεκριμένα καθήκοντα διοίκησης ή διαχείρισης. Μπορεί να μεταβιβάζεται στον πρόεδρο ή στον αντιπρόεδρο ή σε μέλη του προσωπικού της και η αρμοδιότητα έκδοσης ατομικών διοικητικών πράξεων.

10. Ο πρόεδρος καθορίζει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, χρέη δε εισηγητή ασκεί ο πρόεδρος ή άλλο μέλος, που το ορίζει αυτός. Οι αποφάσεις της ΕΕΑΕ πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένες. Εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου, τα τηρούμενα πρακτικά ανακοινώνονται στο δικτυακό τόπο της ΕΕΑΕ, εκτός αν αφορούν στην εθνική άμυνα ή στην ασφάλεια της χώρας ή έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα. Η ΕΕΑΕ δεν αποκαλύπτει οποιαδήποτε πληροφορία, που καλύπτεται από το επαγγελματικό απόρρητο και ιδιαίτερα τις πληροφορίες σχετικά με τις επιχειρήσεις, τις επιχειρηματικές τους σχέσεις ή τα στοιχεία κόστους τους. Η υποχρέωση αυτή της ΕΕΑΕ δεν θίγει το δικαίωμά της να προβαίνει σε αποκάλυψη πληροφοριών που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων της. Στην περίπτωση αυτή, η αποκάλυψη πρέπει να βασίζεται στην αρχή της αναλογικότητας και να γίνεται με συνεκτίμηση των νόμιμων συμφερόντων των επιχειρήσεων για την προστασία του επαγγελματικού απορρήτου τους. Τα τηρούμενα κατά τις συνεδριάσεις πρακτικά, καθώς και οι φάκελοι των υποθέσεων που διεκπεραιώθηκαν από την ΕΕΑΕ είναι προσιτά στους έχοντες έννομο συμφέρον, οι οποίοι μπορούν να λαμβάνουν αντίγραφα αυτών, υπό τους περιορισμούς της παρούσας.

11. Η ΕΕΑΕ μπορεί να χρηματοδοτείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 22, 23, 24 του παρόντος νόμου.

12. Οι λογαριασμοί και οι οικονομικές καταστάσεις της ΕΕΑΕ υπόκεινται στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΕΑΕ και υποβάλλονται στον Πρόεδρο της Βουλής μαζί με την ετήσια έκθεση και τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους.

13. Τα υπηρεσιακά συμβούλια της ΕΕΑΕ συγκροτούνται, συνέρχονται, ασκούν τις αρμοδιότητές τους και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3528/2007 (Α' 26) και του άρθρου 80 του ν. 4796/2021 (Α' 63). Για τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικού ελέγχου των ειδικών λειτουργικών επιστημόνων αρμόδιο είναι το διοικητικό συμβούλιο της ΕΕΑΕ.».

Άρθρο 66

Πόροι Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας από τέλη - Τροποποίηση παρ. 1, κατάργηση παρ. 2 άρθρου 45 ν. 4310/2014

Στο άρθρο 45 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί πόρων της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας, στην παρ. 1 προστίθεται νέο έκτο εδάφιο, καταργούνται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 και η παρ. 2, και το άρθρο 45 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 45

Πόροι

1. Με αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου της ΕΕΑΕ επιβάλλονται, κατά περίπτωση, ανταποδοτικά τέλη που περιέρχονται στον ειδικό λογαριασμό της ΕΕΑΕ για τη χρέωση των υπηρεσιών που παρέχονται από αυτή, ιδίως ελέγχου, εποπτείας, μέτρησης, γνωμάτευσης, αδειοδότησης, πιστοποίησης προς τρίτους ή στο πλαίσιο χορήγησης δικαιωμάτων χρήσης και εξουσιοδοτήσεων. Τα τέλη αυτά επιβάλλονται κατά τρόπο αντικειμενικό, διαφανή και αναλογικό προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι πρόσθετες διοικητικές δαπάνες και οι συναφείς δαπάνες. Για τον προσδιορισμό του ύψους των τελών μπορεί η ΕΕΑΕ να εφαρμόσει είτε μία κλείδα προσδιορισμού είτε ένα σύστημα κατ' αποκοπή επιβάρυνσης. Οι μέθοδοι αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν, είτε η καθεμία μόνη της, είτε σε συνδυασμό. Η ΕΕΑΕ δημοσιεύει και στην ιστοσελίδα της πίνακα των τελών τα οποία ορίζονται στο παρόν άρθρο. Στον ειδικό λογαριασμό της ΕΕΑΕ περιέρχονται και τα τέλη υπέρ ΕΑΕΕ που προβλέπονται από άλλες κείμενες διατάξεις, καθώς και τα πρόστιμα των παρ. 1 και 3 του άρθρου 46. Η ΕΕΑΕ μπορεί να βεβαιώνει και να εισπράττει ληξιπρόθεσμες οφειλές που αφορούν στα τέλη του παρόντος άρθρου κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεων Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

2. Καταργείται.

3. Τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο τέλη και τα πρόστιμα του άρθρου 46, καθώς και τα τέλη υπέρ ΕΑΕΕ που προβλέπονται από άλλες κείμενες διατάξεις, χρηματοδοτούν τις πάσης φύσεως δαπάνες που είναι απαραίτητες για την εξασφάλιση επαρκών χρηματοδοτικών και ανθρώπινων πόρων για την εξυπηρέτηση της λειτουργίας της ΕΕΑΕ, προς επίτευξη των σκοπών και των αρμοδιοτήτων της και τη βελτίωση της αποδοτικότητάς της. Το αποθεματικό της ΕΕΑΕ διατίθεται με αποφάσεις της ΕΕΑΕ για τις ανάγκες της, καθώς επίσης, και για την πλήρη κάλυψη των αναγκών της, ως Περιφερειακού Ευρωπαϊκού Εκπαιδευτικού Κέντρου, σύμφωνα με τη μακροπρόθεσμη συμφωνία με τον ΔΟΑΕ, που κυρώθηκε με τον ν. 4085/2012.».

Άρθρο 67

Επιβολή κυρώσεων από την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας - Τροποποίηση άρθρου 46 ν. 4310/2014

Στο άρθρο 46 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί επιβολής κυρώσεων από την Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας: α) αντικαθίστανται οι παρ. 1, 2, 3 και 13, οι περ. α) και γ) της παρ. 14 και η παρ. 15, β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 διευκρινίζεται ότι η υφιστάμενη νομοθετική παραπομπή αφορά τον Ποινικό Κώδικα, γ) στην παρ. 14 καταργούνται οι περ. δ) και ε), και το άρθρο 46 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 46

Κυρώσεις

1. Σε περίπτωση άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης παροχής των πληροφοριών που ζητούνται ή παροχής ανακριβών ή ελλιπών πληροφοριών, με την επιφύλαξη των ποινικών ευθυνών, η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ):

α) επιβάλλει πρόστιμο έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ για κάθε παράβαση στους φορείς και επιχειρήσεις που υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, β) αναφέρεται αρμοδίως, προκειμένου να κινηθεί πειθαρχική δίωξη κατά παραβατών υπαλλήλων, για φορείς του δημόσιου τομέα.

2. Οι χορηγούμενες εγκρίσεις, ή παρεχόμενες εξουσιοδοτήσεις ή αναγνωρίσεις, βάσει των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ'

εξουσιοδότηση του παρόντος, ανακαλούνται με αιτιολογημένη απόφαση της ΕΕΑΕ στις περιπτώσεις που εκδόθηκαν βάσει ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων.

3. α) Για παραβάσεις των Κανονισμών Ακτινοπροστασίας και της κείμενης νομοθεσίας για την πυρηνική ασφάλεια και τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων ή των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος, απευθύνεται προς τους φορείς και τις επιχειρήσεις, αρχικά, από την ΕΕΑΕ, σύσταση για συμμόρφωση. Ακολουθώντας, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, μετά από προηγούμενη ακρόαση των ενδιαφερομένων, επιβάλλεται πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) ευρώ, ανάλογα με τη διακινδύνευση που συνεπάγεται η παράβαση. Τα επιβαλλόμενα πρόστιμα βεβαιώνονται και εισπράττονται κατά τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και κατατίθενται στον ειδικό λογαριασμό της ΕΕΑΕ. Το ύψος του προστίμου δεν αποκλείει την επιβολή άλλων κυρώσεων για την ίδια παράβαση που προβλέπονται από άλλες διατάξεις. Με απόφαση του αρμόδιου για την ΕΕΑΕ Υπουργού μπορεί να αναπροσαρμόζεται το κατώτερο και το ανώτερο όριο του προστίμου.

β) Με απόφασή της η ΕΕΑΕ προβαίνει, ή κατά περίπτωση εισηγείται στο αρμόδιο όργανο, την αναστολή λειτουργίας κάθε εγκατάστασης ιοντιζουσών ή μη ιοντιζουσών ακτινοβολιών ή την τροποποίηση ή την ανάκληση της έγκρισής της, οποτεδήποτε διαπιστώσει σοβαρή παραβίαση των εφαρμοστέων κανονισμών ή σοβαρή παραβίαση των όρων της έγκρισης, που χορηγείται βάσει των κανονιστικών πράξεων, οι οποίες εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του νόμου, και η εν λόγω παραβίαση προκαλεί ή είναι δυνατό να προκαλέσει σοβαρό κίνδυνο έκθεσης σε ακτινοβολία.

4. Απαγορεύεται: α) η παραλαβή, η κατοχή, η χρήση, η μεταφορά, η παραγωγή, η αποθήκευση, η τροποποίηση, η διατήρηση, η διάθεση με οποιονδήποτε τρόπο (ιδίως εκποίηση, δωρεά, δανεισμός, ενεχύραση), η διασπορά πυρηνικού υλικού, χωρίς νόμιμη εξουσία,

β) η παροχή βοήθειας, η ενθάρρυνση και η παρακίνηση με κάθε τρόπο δραστηριοτήτων που απαγορεύονται από τη Σύμβαση για τη Φυσική Προστασία του Πυρηνικού Υλικού, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 1636/1986 (Α' 106) και τροποποιήθηκε με τον ν. 3990/2011 (Α' 159).

5. Όποιος εκ προθέσεως τελεί ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω εγκλήματα ή υπό συνθήκες που είναι δυνατόν να βλάψουν σοβαρά μία χώρα ή έναν διεθνή οργανισμό ή με σκοπό να εκφοβίσει σοβαρά έναν πληθυσμό ή να

εξαναγκάσει παρανόμως δημόσια αρχή ή διεθνή οργανισμό να εκτελέσει οποιαδήποτε πράξη ή να απόσχει από αυτή ή να βλάψει σοβαρά ή να καταστρέψει τις θεμελιώδεις συνταγματικές, πολιτικές, οικονομικές δομές μίας χώρας ή ενός διεθνούς οργανισμού:

α) χωρίς άδεια ή νόμιμη εξουσιοδότηση ή εντολή, παραλαμβάνει, κατέχει, χρησιμοποιεί, μεταφέρει, τροποποιεί, διαθέτει ή διασπείρει πυρηνικό ή ραδιενεργό υλικό και η πράξη προκαλεί ή είναι πιθανόν να προκαλέσει θάνατο ή σοβαρό τραυματισμό σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή σημαντική καταστροφή σε περιουσιακά στοιχεία ή στο περιβάλλον,

β) ενεργεί πράξη η οποία στρέφεται κατά πυρηνικών εγκαταστάσεων ή παρεμποδίζει τη λειτουργία πυρηνικών εγκαταστάσεων ή γνωρίζει ότι ενδέχεται να προκαλέσει, θάνατο ή σοβαρό τραυματισμό σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή σημαντικές ζημιές σε περιουσιακά στοιχεία ή στο περιβάλλον, από την έκθεση σε ακτινοβολία ή την απελευθέρωση ραδιενεργών ουσιών, εκτός αν η πράξη αυτή διενεργείται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,

γ) κλοπής, ληστείας ή υπεξαίρεσης πυρηνικού υλικού, δ) εκβίασης για την ικανοποίηση αξίωσης για παροχή πυρηνικού υλικού,

ε) ενεργεί πράξη, η οποία συνιστά μεταφορά, αποστολή ή διακίνηση πυρηνικού υλικού, προς ή από ένα Κράτος, χωρίς νόμιμη, άδεια ή εξουσιοδότηση ή εντολή τιμωρείται:

1) Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών για ένα από τα εγκλήματα των ανωτέρω περ. α', β' και ε'.

2) Με ισόβια κάθειρξη αν η προβλεπόμενη ποινή για ένα από τα εγκλήματα των ανωτέρω περ. γ' και δ' είναι ισόβια κάθειρξη ή κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών. Στην περίπτωση αυτή η πράξη παραγράφεται μετά από τριάντα (30) χρόνια.

Αν επιβληθεί η ποινή της ισόβιας κάθειρξης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 105 μέχρι 110 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον ο καταδικασθείς έχει εκτίσει ποινή είκοσι πέντε (25) ετών.

3) Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν η προβλεπόμενη ποινή για ένα από τα εγκλήματα των ανωτέρω περ. γ' και δ' είναι πρόσκαιρη ποινή καθειρέξεως.

4) Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών αν η προ- βλεπόμενη ποινή για ένα από τα εγκλήματα των περ. γ' και δ' της παρούσας παραγράφου είναι ποινή φυλάκισης.

Αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο περισσότερων ανθρώπων εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 94 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα.

6. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 134 έως 137 του Ποινικού Κώδικα.

7. Όποιος απειλεί σοβαρά με την τέλεση των, κατά την παρ. 5, εγκλημάτων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών.

8. Με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών τιμωρείται όποιος συγκροτεί ή εντάσσεται, ως μέλος σε δομημένη και με διαρκή δράση ομάδα η οποία αποτελείται από τρία ή περισσότερα πρόσωπα τα οποία δρουν από κοινού και επιδιώκουν την τέλεση των εγκλημάτων της παρ. 5 (τρομοκρατική οργάνωση). Με ποινή μειωμένη (άρθρο 83 του Ποινικού Κώδικα) τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου, όταν η τρομοκρατική οργάνωση έχει συσταθεί για την τέλεση των πλημμελημάτων της παρ. 5. Η παραλαβή, κατοχή, χρήση, μεταφορά, παραγωγή, η αποθήκευση, η τροποποίηση, η διατήρηση, η διάθεση με οποιονδήποτε τρόπο (ιδίως εκποίηση, δωρεά, δανεισμός, ενεχύραση), η διασπορά πυρηνικού υλικού προς εξυπηρέτηση των σκοπών της τρομοκρατικής οργάνωσης συνιστά επιβαρυντική περίσταση. Η μη τέλεση από την τρομοκρατική οργάνωση οποιουδήποτε από τα εγκλήματα των ανωτέρω περ. α' έως ε' της παρ. 5 συνιστά ελαφρυντική περίσταση.

9. Όποιος διευθύνει την κατά το πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου τρομοκρατική οργάνωση τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών. Με την ποινή του προηγούμενου εδαφίου μειωμένη (άρθρο 83 του Ποινικού Κώδικα) τιμωρείται όποιος διευθύνει την κατά το δεύτερο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου τρομοκρατική οργάνωση.

10. Όποιος παρέχει κάθε είδους περιουσιακά στοιχεία, υλικά ή άυλα, κινητά ή ακίνητα ή κάθε είδους χρηματοοικονομικά μέσα, ανεξάρτητα από τον τρόπο κτήσης τους, σε τρομοκρατική οργάνωση ή σε μεμονωμένο τρομοκράτη ή για τη συγκρότηση τρομοκρατικής οργάνωσης ή για να καταστεί κάποιος τρομοκράτης ή τα εισπράττει, συλλέγει ή διαχειρίζεται χάριν των ανωτέρω, ανεξάρτητα από τη δι- άπραξη οποιουδήποτε εγκλήματος από τα αναφερόμενα στην παρ. 5, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, εν γνώσει της μελλοντικής αξιοποίησής

τους, παρέχει ουσιώδεις πληροφορίες για να διευκολύνει ή να υποβοηθήσει την τέλεση από τρομοκρατική οργάνωση ή από μεμονωμένο τρομοκράτη οποιουδήποτε από τα κακουργήματα της παρ. 5.

11. Όποιος διαπράττει διακεκριμένη κλοπή (άρθρο 374), ληστεία (παρ. 1 και 3 του άρθρου 380), πλαστογραφία (άρθρο 216) που αφορά δημόσιο έγγραφο ή εκβίαση (άρθρο 385) με σκοπό την τέλεση των εγκλημάτων της παρ. 4 τιμωρείται με κάθειρξη, εκτός αν η εκβίαση τιμωρείται με μεγαλύτερη ποινή. Αν η πράξη που τελέσθηκε είναι πλημμέλημα, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) ετών.

12. Η παρ. 4 του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα ισχύει και για τα εγκλήματα των προηγούμενων παραγράφων.

13. Όποιος: α) ασκεί δραστηριότητα ή κατέχει ή χρησιμοποιεί ραδιενεργές πηγές ή ραδιενεργά υλικά, χωρίς την απαιτούμενη άδεια ή έγκριση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ή των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων νομοθετημάτων και αποφάσεων,

β) δεν αντιμετωπίζει έγκαιρα και αποτελεσματικά, κατόπιν συστάσεως συμμόρφωσης από την ΕΕΑΕ, κινδύνους που ενδέχεται να προκληθούν από τη λειτουργία εγκαταστάσεων ή τη διενέργεια πρακτικών με ακτινοβολίες, και δεν λαμβάνει τα προσήκοντα και αναγκαία μέτρα, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών (3) ετών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

14. Όποιος: α) συνεχίζει τη λειτουργία εγκατάστασης ή τη διενέργεια πρακτικής με ακτινοβολίες και παραλείπει να υποβάλει αίτηση με πλήρη φάκελο για την ανανέωση της άδειάς του πριν από τη λήξη της,

β) σύμφωνα με τις διατάξεις που ρυθμίζουν την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων, τους κανόνες για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και τους Κανονισμούς Ακτινοπροστασίας, αν και έχει νομική υποχρέωση, δεν λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ή λαμβάνει ελλιπή και ανεπαρκή μέτρα φυσικής προστασίας και ασφάλειας από ραδιενεργές πηγές και εγκαταστάσεις, από τις οποίες εκπέμπονται ιοντίζουσες ακτινοβολίες,

γ) επιχειρεί, χωρίς την απαιτούμενη έγκριση, την εισαγωγή κλειστής ραδιενεργού πηγής υψηλής ενεργότητας των Κανονισμών Ακτινοπροστασίας του π.δ. 101/2018 (Α' 194), τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή έως πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

15. Όποιος δεν παρέχει στους επαγγελματικά εκτιθέμενους εργαζόμενους του σε ιοντίζουσες ακτινοβολίες, τον απαραίτητο ακτινοπροστατευτικό εξοπλισμό και την απαιτούμενη ατομική δοσιμέτρηση, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους και με χρηματική ποινή έως πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

16. Όποιος καταρτίζει εικονικές μελέτες και εκθέσεις σχετικές με τις δραστηριότητες που αναφέρονται στις διατάξεις των άρθρων 39 έως 46 του παρόντος Κεφαλαίου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι (6) μηνών και με χρηματική ποινή έως πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Ο τεχνικός εξοπλισμός και τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση των εγκλημάτων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο δημεύονται.

17. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου οι έννοιες «πυρηνικό υλικό» και «πυρηνική εγκατάσταση» νοούνται όπως εξειδικεύονται στον ν. 1636/1986.».

Άρθρο 68

Χορήγηση ειδικής άδειας λειτουργίας για τις δραστηριότητες του Κεφαλαίου Ε' του ν. 4310/2014 - Αντικατάσταση άρθρου 90 ν. 4310/2014

Το άρθρο 90 του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί έγκρισης και χορήγησης ειδικής άδειας λειτουργίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 90

Ειδική άδεια λειτουργίας

1. Για την άσκηση, από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οποιασδήποτε δραστηριότητας του άρθρου 39 στην Ελλάδα, απαιτείται έγκριση η οποία παρέχεται με τη χορήγηση ειδικής άδειας λειτουργίας.

2. Η ειδική άδεια λειτουργίας της παρ. 1 χορηγείται κατά περίπτωση:

α) Για τη λειτουργία ή χρήση μηχανημάτων ιοντιζουσών και μη ιοντιζουσών ακτινοβολιών, ή ραδιενεργών πηγών, για ιατρικούς σκοπούς, καθώς και για τη διενέργεια πρακτικών με ιοντίζουσες ακτινοβολίες για ιατρικές εκθέσεις, με απόφαση της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ). Προϋπόθεση για την έκδοση της ειδικής άδειας λειτουργίας είναι η προηγούμενη κτήση άδειας σκοπιμότητας, η οποία χορηγείται με απόφαση του αρμόδιου για θέματα Δημόσιας Υγείας οργάνου της Περιφέρειας, μετά

από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Ιοντιζουσών και μη Ιοντιζουσών Ακτινοβολιών του Υπουργείου Υγείας, όπως ορίζεται στο άρθρο 23 του ν. 3868/2010 (Α' 129), και σύμφωνα με την υπό στοιχείο ΔΥΓ2/οικ.154949/2010 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Β' 1918).

β) Για τη λειτουργία ή χρήση μηχανημάτων ιοντιζουσών ακτινοβολιών, ή ραδιενεργών πηγών, για οποιοδήποτε μη ιατρικό σκοπό, καθώς και για τη λειτουργία εγκατάστασης και τη διενέργεια πρακτικών με ιοντίζουσες ακτινοβολίες για μη ιατρικές εφαρμογές, με απόφαση της ΕΕΑΕ.

3. Η ειδική άδεια λειτουργίας της παρ. 1 χορηγείται, σύμφωνα με την κλιμακούμενη προσέγγιση, στον οργανισμό ή, στην περίπτωση των εξωτερικών εργαζομένων, στον εργοδότη, για τη διενέργεια πρακτικών, τηρουμέ- νων των σχετικών ορισμών των Κανονισμών Ακτινοπροστασίας του π.δ. 101/2018 (Α' 194).».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 69

Αποζημίωση προσωπικού των οργάνων ελέγχου της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου

Αγοράς - Τροποποίηση περ. β' παρ. 2 Μέρους Α' άρθρου 20 ν. 4354/2015

Το τελευταίο εδάφιο της περ. β' της παρ. 2 του Μέρους Α' του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176) ως προς την υπερωριακή εργασία του προσωπικού των οργάνων ελέγχου της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς τροποποιείται ως προς τον χρόνο εφαρμογής, και η περ. β' διαμορφώνεται ως εξής:

«β. Υπερωριακή εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες.

Για υπερωριακή εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, για υπαλλήλους που ανήκουν σε υπηρεσίες που λειτουργούν, βάσει νόμου είτε όλες τις ημέρες του μήνα είτε σε δωδεκάωρη ή εικοσιτετράωρη βάση, μέχρι ενενήντα έξι (96) ώρες για τις νυκτερινές και

μέχρι ενενήντα έξι (96) ώρες για τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, ανά υπάλληλο.

Για το προσωπικό των Ο.Τ.Α. α' βαθμού που ανήκει σε υπηρεσίες καθαριότητας, οι οποίες λειτουργούν, βάσει νόμου, σε εικοσιτετράωρη βάση, οι ως άνω ώρες ορίζονται μέχρι εκατόν ογδόντα (180) αντίστοιχα ανά υπάλληλο. Για το προσωπικό των οργάνων ελέγχου της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς (ΔΙ.Μ.Ε.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία λειτουργεί, βάσει νόμου, σε εικοσιτετράωρη βάση, οι ως άνω ώρες ορίζονται, ειδικά για τα έτη 2022 και 2023, μέχρι εκατόν πενήντα (150) ώρες για τις νυκτερινές και μέχρι εκατόν είκοσι (120) ώρες για τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, ανά υπάλληλο.».

Άρθρο 70

Επιτάχυνση της υλοποίησης έργων προς ένταξη στα συγχρηματοδοτούμενα από το

Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021 - 2027 Προγράμματα - Προσθήκη άρθρου 60Α στον ν. 4914/2022

Στον ν. 4914/2022 (Α' 61), περί διαχείρισης, ελέγχου και εφαρμογής αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, προστίθεται άρθρο 60Α ως εξής:

«Άρθρο 60Α

Επιτάχυνση της υλοποίησης έργων προς ένταξη στα συγχρηματοδοτούμενα από το Εταιρικό

Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021 - 2027 Προγράμματα

1. Από πόρους του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) δύνα- νται να χρηματοδοτούνται πράξεις και δράσεις πριν την ένταξή τους στα Προγράμματα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027 και των Ταμείων Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων. Οι πράξεις και δράσεις του πρώτου εδαφίου εγγράφονται στο ΠΔΕ μετά από πρόταση του οικείου φορέα χρηματοδότησης, συνο- δευόμενη από Τεχνικό Δελτίο Έργου - ΠΔΕ και σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής ή αρμόδιας Ειδικής Υπηρεσίας της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, ως προς τη συνάφεια του έργου με το συγκεκριμένο Πρόγραμμα.

2. Η δράση «Προώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για την πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης», συμπεριλαμβανομένης της διαχειριστικής δαπάνης της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, εγγράφεται στο συγχρηματοδοτού- μενο σκέλος του ΠΔΕ, σύμφωνα με την παρ. 1, μετά από πρόταση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.».

Άρθρο 71

Χρηματοδότηση πρόσβασης παιδιών προσχολικής ηλικίας, βρεφών και νηπίων, σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας και πρόσβασης παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 104 ν. 4941/2022

Η παρ. 9 του άρθρου 104 του ν. 4941/2022 (Α' 113), περί χρηματοδότησης των προγραμμάτων πρόσβασης παιδιών προσχολικής ηλικίας, βρεφών και νηπίων, σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας και πρόσβασης παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, αντικαθίσταται ως εξής:

«9 . Η δαπάνη χρηματοδότησης των προγραμμάτων καλύπτεται από πόρους των Περιφερειακών Προγραμμάτων του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης 20212027, από τα Τομεακά Προγράμματα Ανάπτυξης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης των ως άνω Υπουργείων, καθώς και από τον τακτικό προϋπολογισμό των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών. Στη δικαιούχο Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Ανώνυμη Εταιρεία, μεταβιβάζονται οι αναγκαίες πιστώσεις για την υλοποίηση και εφαρμογή των προγραμμάτων του παρόντος, συμπεριλαμβανομένων και των αντίστοιχων πιστώσεων που σχετίζονται με τη διαχειριστική της δαπάνη, η οποία ανέρχεται σε κατ' αποκοπή ποσό ύψους μηδέν κόμμα πέντε τοις εκατό (0,5%) του συνολικού κόστους του οικείου προγράμματος.».

Άρθρο 72

Συμπερίληψη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών και του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου στο άρθρο 13α του ν. 4310/2014 - Προσθήκη παρ. Ζ στο άρθρο 13α του ν. 4310/2014

Στο άρθρο 13α του ν. 4310/2014 (Α' 258), περί ερευνητικών κέντρων, ινστιτούτων και τεχνολογικών φορέων, προστίθεται παρ. Ζ ως εξής:

«Ζ. Το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) και το Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ), νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος ως προς: α) τη σύνδεση των ερευνητικών οργανισμών, σύμφωνα με το άρθρο 35, και β) την κινητικότητα ερευνητών ημεδαπής - αλλοδαπής, σύμφωνα με το άρθρο 36.

Για κάθε άλλο θέμα που αφορά στην οργάνωση και λειτουργία τους, εφαρμόζεται το ειδικό θεσμικό πλαίσιο του κάθε νομικού προσώπου και ειδικότερα το π.δ. 94/2000 (Α' 75) και ο ν. 2579/1998 (Α' 31) για το ΚΕΠΕ, και ο ν. 717/1977 (Α' 297) για το ΚΔΕΟΔ, σε συνδυασμό με τους εσωτερικούς κανονισμούς των οικείων φορέων.».

Άρθρο 73

Καθορισμός του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών ως δικαιούχου χρηματοδότησης από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας - Τροποποίηση περ. α' παρ. 2 άρθρου 2 ν. 4429/2016

Στο πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4429/2016 (Α' 199), επικαιροποιούνται οι δικαιούχοι χρηματοδότησης, προστίθεται το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, και η περ. α' διαμορφώνεται ως εξής:

«α. Κύριοι δικαιούχοι χρηματοδότησης εκ μέρους του Ιδρύματος είναι, με την επιφύλαξη της παρ. 1ε, Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα, οι ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς του άρθρου 13α του ν. 4310/2014 (Α' 258), τα Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα των ν.

2083/1992 και 3685/2008, το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) και το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ). Συνδικαιούχοι χρηματοδότησης δύνανται να είναι επιχειρήσεις, εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και λοιποί φορείς του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα της ημεδαπής. Οι δυνητικοί δικαιούχοι (κύριοι και συνδικαιούχοι) χρηματοδότησης θα ορίζονται στις εκάστοτε προκηρύξεις.».

Άρθρο 74

Χειρισμός Μηχανημάτων Έργου - Προσθήκη άρθρου 4B στον ν. 3982/2011

Στον ν. 3982/2011 (Α' 143) προστίθεται άρθρο 4B ως εξής:

«Άρθρο 4B

Άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας χειρισμού Μηχανημάτων Έργου

1. α. Για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του χειρισμού μηχανημάτων έργου που κατατάσσονται στην «ειδικότητα 2» (εργασίες ανύψωσης και μεταφοράς φορτίων ή προσώπων), σύμφωνα με την υπό στοιχεία οικ.1032/166/Φ.Γ.9.6.4(Η)/5.3.2013 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β' 519), με συνολική ισχύ κινητήρων άνω των δέκα (10) kw και μέγιστη ανυψωτική ικανότητα έως δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) kgr δεν απαιτείται η προηγούμενη λήψη άδειας ή αναγγελίας και η σχετική επαγγελματική δραστηριότητα ασκείται ελεύθερα, υπό την προϋπόθεση ότι οι ενδιαφερόμενοι έχουν υποβληθεί σε πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης.

β. Για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του χειρισμού μηχανημάτων έργου που κατατάσσονται στην ως άνω «ειδικότητα 2», με συνολική ισχύ κινητήρων άνω των δέκα (10) kw και μέγιστη ανυψωτική ικανότητα έως τεσσάρων χιλιάδων (4.000) kgr, απαιτείται είτε πιστοποίηση της τεχνικής επάρκειας, σύμφωνα με την παρ. 3, είτε λήψη αντίστοιχης άδειας, σύμφωνα με το π.δ. 113/2012 (Α' 198) και την υπό στοιχεία οικ.10169/639/ Φ.Γ.9.6.4(ΣΤ)/12.8.2013 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 1983), με την προϋπηρεσία της παρ. 2.

γ. Για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του χειρισμού μηχανημάτων έργου που κατατάσσονται στην ως άνω «ειδικότητα 2», με συνολική ισχύ κινητήρων άνω των δέκα (10) kw και μέγιστη ανυψωτική ικανότητα άνω των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) kgr, απαιτείται η λήψη αντίστοιχης άδειας, σύμφωνα με το π.δ. 113/2012 και την υπό στοιχεία οικ.10169/639/Φ.Γ.9.6.4 (ΣΤ)/12.8.2013 κοινή απόφαση.

2. Κατά την εφαρμογή της περ. β' της παρ. 1 περί της λήψης άδειας για χειρισμό μηχανημάτων έργου της «ειδικότητας 2» με συνολική ισχύ κινητήρων άνω των δέκα (10) kw και μέγιστη ανυψωτική ικανότητα έως τεσσάρων χιλιάδων (4.000) kgr, απαιτείται προϋπηρεσία ίση με το πενήντα τοις εκατό (50%) της οριζόμενης ως απαιτούμενης προϋπηρεσίας της παρ. 2 του άρθρου 5 του π.δ. 113/2012. Για την τεκμηρίωση της επαγγελματικής εμπειρίας λαμβάνεται υπόψη η προϋπηρεσία σε κάθε υποκατηγορία της κάθε ειδικότητας, ανεξάρτητα από την απαίτηση προηγούμενης λήψης άδειας ή πιστοποίησης τεχνικής επάρκειας, ακόμα και αν η σχετική προϋπηρεσία ασκείται σε μηχανήματα έργου κάτω του ορίου των δέκα (10) kw.

3. Η πιστοποίηση τεχνικής επάρκειας παρέχεται από κατάλληλα διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης, σύμφωνα με το πρότυπο «ELOT EN ISO 17024», βάσει Σχημάτων Πιστοποίησης Επαγγελματικής Εξειδίκευσης και Δεξιοτήτων. Τα Σχήματα Πιστοποίησης σχεδιάζονται κυρίως ως προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Με την ίδια απόφαση μπορούν να εγκρίνονται και ειδικά προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, ιδίως για την εφαρμογή της περ. α) της παρ. 1. Η κατάρτιση των εργαζομένων αφορά στην παρακολούθηση εξειδικευμένων προγραμμάτων θεωρητικής και πρακτικής κατάρτισης, των οποίων οι στόχοι, η διάρκεια, το περιεχόμενο, οι απαιτήσεις ως προς τους εκπαιδευτές και η διαδικασία εξέτασης καθορίζονται με την ως άνω απόφαση. Το Σχήμα Πιστοποίησης, εκτός από την υποχρεωτική κατάρτιση, είναι δυνατό να προβλέπει, ως συμπληρωματική απαίτηση, προηγούμενη επαγγελματική εμπειρία.

Τα Σχήματα Πιστοποίησης ανταποκρίνονται στις ανάγκες της σύγχρονης αγοράς εργασίας, προσαρμόζονται στους κανόνες της επιστήμης και παρακολουθούν την τεχνολογική εξέλιξη, προκειμένου να ικανοποιούν πλήρως τις ιδιαίτερες απαιτήσεις των επαγγελματικών δραστηριοτήτων στον τομέα του χειρισμού των μηχανημάτων έργου.

4. Η πιστοποίηση και η λήψη άδειας της περ. β' της παρ. 1, ως τρόποι άσκησης της ως άνω επαγγελματικής δραστηριότητας θεωρούνται ισοδύναμοι. Το

πιστοποιητικό τεχνικής επάρκειας που εκδίδεται, κοινοποιείται με ευθύνη του ασκούντος την επαγγελματική δραστηριότητα προς την οικεία Περιφέρεια για τη διενέργεια των ελέγχων.

5. Η επαγγελματική εμπειρία ως προϋπόθεση για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του χειρισμού μηχανημάτων έργου για το σύνολο των ειδικοτήτων δύναται να αντικαθίσταται εν όλω ή εν μέρει με την παρακολούθηση ενός ή περισσότερων ειδικών προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, που πληρούν τις γενικές και ειδικές προϋποθέσεις των άρθρων 9 και 11 του π.δ. 122/2014 (Α' 196).

6. Η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να σχεδιάσει, ανά ειδικότητα, πρότυπο ειδικό πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης για την αντικατάσταση προϋπηρεσίας που απαιτείται για την απόκτηση άδειας ή την πιστοποίηση του χειρισμού μηχανημάτων έργου.

Το ειδικό πρόγραμμα κατάρτισης εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Στην ίδια απόφαση ρυθμίζεται και η ακριβής αντιστοίχιση της αποκτηθείσας τεχνικής επάρκειας μέσω του προγράμματος κατάρτισης με χρόνο προϋπηρεσίας.».

Άρθρο 75

Παράταση δυνατότητας μετατροπής άδειας παραγωγού σε άδεια επαγγελματία πωλητή

Η δυνατότητα υποβολής αίτησης μετατροπής της άδειας παραγωγού πωλητή λαϊκών αγορών, που έχουν την καλλιέργειά τους εντός της Περιφέρειας Αττικής σε άδεια επαγγελματία πωλητή κατά τις παρ. 8 και 8Α του άρθρου 66 του ν. 4849/2021 (Α' 207) παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η Δεκεμβρίου 2022.

Άρθρο 76

Ρυθμίσεις για τον αιγιαλό και την παραλία έμπροσθεν του ακινήτου Βορείου Αφάντου στη Ρόδο

1. Το δικαίωμα διοίκησης και διαχείρισης του αιγιαλού που απέκτησε ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού δυνάμει του β.δ. 490/6.7.1970, της υπ' αρ. 73823/9.9.1970 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Αναπληρωτή

Υπουργού Συντονισμού (Β' 688), του π.δ. 1013/1981 (Α' 252) και της υπ' αρ. 506502/29.1.1982 κοινής απόφασης του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως και του Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 139) και το οποίο με την υπ' αρ. 202/21.2.2012 απόφαση (Β' 656) της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (Δ.Ε.Α.Α.) είχε περιέλθει στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου, περιέρχεται εκ νέου στο ελληνικό δημόσιο και ασκείται από τη Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών. Η περ. ii) της παρ. 4 της ανωτέρω απόφασης της Δ.Ε.Α.Α., όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αρ. 231/2.4.2013 (Β' 754) απόφαση της ίδιας επιτροπής, καταργείται.

2. Καθορίζεται οριογραμμή παραλίας, σύμφωνα με το από Αυγούστου 2022 τοπογραφικό - υψομετρικό διάγραμμα, κλίμακας 1:1000, του Ιωάννη Διακονικολάου, Αγρονόμου Τοπογράφου Μηχανικού, που θεωρήθηκε από τους Προϊσταμένους της Κτηματικής Υπηρεσίας Δωδεκανήσων και του Κτηματολογίου Ρόδου και του οποίου αντίτυπο σε φωτοσμίκρυνση δημοσιεύεται ως Παράρτημα στον παρόντα.

3. Τα ακίνητα που περιλαμβάνονται στις κτηματολογικές μερίδες του Κτηματολογίου Ρόδου γαιών Αφάντου 1938Α1, 1938Α2, 1932Α, 56, 1640Α στην περιοχή Αφάντου της Δημοτικής Ενότητας Αφάντου του Δήμου Ρόδου, διαγράφονται από την υποπερ. i) β) της παρ. 4 της υπ' αρ. 202/21.2.2012 απόφασης της Δ.Ε.Α.Α., όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αρ. 231/2.4.2013 απόφαση της ίδιας επιτροπής. Τα ως άνω ακίνητα, εξαιρουμένης της ως άνω κτηματολογικής μερίδας του Κτηματολογίου Ρόδου γαιών Αφάντου 1640Α, αποτελούν κοινόχρηστη ζώνη παραλίας, επί της οποίας καθίσταται επιτρεπτή, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. η' της παρ. 7 και την περ. α' της παρ. 9 του άρθρου 12 και του άρθρου 14Α του ν. 3986/2011 (Α' 152), η δημιουργία τουριστικής λιμενικής εγκατάστασης.

4. Κατά τα λοιπά εξακολουθεί και ισχύει η υπ' αρ. 202/21.2.2012 απόφαση της Δ.Ε.Α.Α., όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αρ. 231/2.4.2013 απόφαση της ίδιας ως άνω Διυπουργικής Επιτροπής.

Άρθρο 77

Ρύθμιση θεμάτων εκκαθάρισης της Ανώνυμης Εταιρείας «Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος» - Τροποποίηση παρ. 2 και αντικατάσταση παρ. 10 άρθρου 2 ν. 4338/2015

1. Στο άρθρο 2 του ν. 4338/2015 (Α' 131): α) τροποποιείται η παρ. 2 αα) στο πρώτο εδάφιο, με τον προσδιορισμό της ημερομηνίας κατάθεσης του άρθρου και με την παράταση της διαδικασίας εκκαθάρισης για δύο επιπλέον (2) έτη, αβ) στο δεύτερο εδάφιο, με την αντικατάσταση της λέξης «Δικαστήριο» από τη λέξη «Πρωτοδικείο», αγ) με την προσθήκη τρίτου εδαφίου, β) αντικαθίσταται η παρ. 10 και οι παρ. 2 και 10 του άρθρου 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Από την 19η.10.2015, ημερομηνία κατάθεσης του παρόντος άρθρου στη Βουλή και μέχρι την πάροδο εννέα (9) ετών από την έναρξη της εκκαθάρισης της ΟΔΙΕ Α.Ε. αναστέλλονται οι πάσης φύσεως πράξεις ή μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής ή συλλογικής διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή κάθε άλλη διάταξη ειδικού νόμου, καθώς και η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ή κάθε άλλη διάταξη ειδικού νόμου που επισπεύδονται ή ασκούνται από τους πάσης φύσεως δανειστές της ΟΔΙΕ Α.Ε. για οποιαδήποτε αιτία και για πάσης φύσεως περιουσιακό στοιχείο αυτής. Με αίτηση του εκκαθαριστή, το Πρωτοδικείο, που δικάζει με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, δύναται να παρατείνει την προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον η εκκαθάριση δεν έχει ολοκληρωθεί παρά την επιμελή διεξαγωγή της. Η αίτηση μπορεί να επαναληφθεί άπαξ, αλλά ο συνολικός χρόνος της δικαστικά δοθείσας παράτασης δεν δύναται να υπερβαίνει αυτόν της ανωτέρω αναστολής.».

«10. Κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης της περ. στ' της παρ. 7 του άρθρου 13 του ν. 4111/2013 (Α' 18), ο εκ- καθαριστής δεν ευθύνεται ως νόμιμος εκπρόσωπος του ΟΔΙΕ Α.Ε. για οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. Ο εκκαθαριστής και ο νόμιμος εκπρόσωπός του, αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, δεν υπέχουν οποιαδήποτε αστική, ποινική, διοικητική ή άλλη ευθύνη για χρέη του ΟΔΙΕ Α.Ε., ανεξάρτητα από τον χρόνο βεβαίωσής τους και τον χρόνο στον οποίο ανάγονται. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του ευθύ- νεται μόνο για δόλο και βαριά αμέλεια. Κατά τα λοιπά,

ως προς τον εκκαθαριστή εφαρμόζεται αναλόγως η περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 4224/2013 (Α' 288).».

Άρθρο 78

Διαχειριστικές πράξεις εκτελεστή διαθηκών -

Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 42 ν. 4182/2013

Η παρ. 4 του άρθρου 42 του ν. 4182/2013 (Α' 185), περί διαχειριστικών πράξεων του εκτελεστή διαθηκών, αντικαθίσταται, εξαιρουμένων των δύο πρώτων εδαφίων, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Εφόσον κριθεί, με απόφαση της αρμόδιας αρχής, που εκδίδεται ύστερα από αίτημα του εκτελεστή, ότι επιβάλλεται η ανοικοδόμηση ή η ουσιώδης ανακατασκευή ακινήτου της περιουσίας για την επωφελέστερη εκμετάλλευσή του, μπορεί να συμφωνηθεί η ανάθεση σε ενδιαφερόμενο, ο οποίος βαρύνεται με τη συνολική ή μερική δαπάνη, έναντι μακροχρόνιας μίσθωσης του ακινήτου.

Με τη σύμβαση ορίζεται η διάρκεια της μίσθωσης, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πενήντα (50) έτη και η καταβολή, καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ή μέρους αυτής, μισθώματος τουλάχιστον επαρκούς για την επίτευξη του σκοπού της περιουσίας.

Η ανάθεση της ανοικοδόμησης ή ανακατασκευής του ακινήτου γίνεται ύστερα από ανοιχτή πρόσκληση για την υποβολή τεκμηριωμένης πρότασης εκμετάλλευσης του ακινήτου από κάθε ενδιαφερόμενο. Για την αξιοποίηση των ακινήτων αυτών απαιτείται εκτίμηση της αξίας τους από πιστοποιημένους εκτιμητές.

Η πρόσκληση δημοσιοποιείται με ανάρτηση στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής, επί εξήντα (60) τουλάχιστον ημέρες, και με οποιοδήποτε άλλο μέσο κριθεί κατάλληλο.

Η πρόταση εκμετάλλευσης του ακινήτου περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τη χρήση του ακινήτου, την αρχιτεκτονική λύση ανέγερσης ή ανοικοδόμησης του ακινήτου, το μηνιαίο μίσθωμα, τη διάρκεια μίσθωσης, καθώς και κάθε άλλο πρόσφορο για την αξιολόγησή της στοιχείο. Οι υποβληθείσες προτάσεις αξιολογούνται από τριμελή επιτροπή που συγκροτείται με μέριμνα του εκτελεστή, η οποία γνωμοδοτεί ως προς την πιο συμφέρουσα λύση. Για την υποβοήθηση του έργου της η επιτροπή δύναται να προσφεύγει σε σχετικούς

με το αντικείμενο αξιολόγησης ειδικούς επιστήμονες και εμπειρογνώμονες. Το πρακτικό της επιτροπής αποστέλλεται για έγκριση και έκδοση σχετικής απόφασης για σύναψη σύμβασης στην αρμόδια αρχή.

Η αρμόδια αρχή μπορεί να αποφασίσει την κατά άλλο τρόπο αξιοποίηση της παρουσίας, μετά από γνώμη του Συμβουλίου Κοινωνικών Περιουσιών.

Διαδικασίες οι οποίες έχουν ήδη αρχίσει ολοκληρώνονται κατά την προϋφιστάμενη διαδικασία.».

Άρθρο 79

Σύμπραξη Υπουργού Οικονομικών στην απόφαση της παρ. α' της παρ. 2 του άρθρου

61 του ν. 4876/2021 - Προσθήκη παρ. 1α στο άρθρο 83 του ν. 4706/2020

Μετά την παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 4706/2020 (Α' 136), προστίθεται παρ. 1α ως εξής:

«1α. Η αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών, κατά την παρ. 1, ισχύει και για τη σύμπραξή του στην έκδοση της απόφασης της παρ. 2α του άρθρου 61 του ν. 4876/2021 (Α' 251). Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από την 23η.9.2022.».

Άρθρο 80

Δυνατότητα συμμετοχής μελών επαγγελματικών οργανώσεων στη Γενική Συνέλευση μέσω διαδικτύου ή άλλων ηλεκτρονικών μέσων - Προσθήκη παρ. 4α στο άρθρο 5 του ν. 1712/1987

Στο άρθρο 5 του ν. 1712/1987 (Α' 115), περί οργάνων των επαγγελματικών οργανώσεων, προστίθεται παρ. 4α ως εξής:

«4α. Ως παρουσία κατά την παρ. 4 νοείται η φυσική παρουσία ή η παρουσία εξ αποστάσεως μέσω διαδικτύου ή άλλων ηλεκτρονικών μέσων, εφόσον μπορεί να διαπιστωθεί η ταυτοπροσωπία του συμμετέχοντος μέλους ή αντιπροσώπου. Αν η ψηφοφορία είναι μυστική, οι επαγγελματικές οργανώσεις παρέχουν υποχρεωτικά στα μέλη τους τη δυνατότητα ηλεκτρονικής εξ

αποστά- σεως ψηφοφορίας, με διασφάλιση της μυστικότητας των ψήφων, με χρήση του συστήματος «ΖΕΥΣ», που διατίθεται μέσω του Εθνικού Δικτύου Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (ΕΔΥΤΕ Α.Ε. - GRNET), ή άλλου κατάλληλου συστήματος ηλεκτρονικής ψηφοφορίας που διασφαλίζει το αδιάβλητο και τη μυστικότητα της ψηφοφορίας. Αν η ψηφοφορία είναι φανερή, τα μέλη ή οι αντιπρόσωποι επαγγελματικών οργανώσεων μπορούν να ψηφίζουν προφορικώς ή γραπτώς, μέσω διαδικτύου ή άλλων ηλεκτρονικών μέσων.».

Άρθρο 81

Κατάργηση ειδικού εκλογικού βιβλιαρίου και απόδειξη ταυτοπροσωπίας για τη συμμετοχή σε ψηφοφορία κατά τις εκλογικές διαδικασίες επαγγελματικών οργανώσεων - Τροποποίηση άρθρου 7 ν. 1712/1987

Στο άρθρο 7 του ν. 1712/1987 (Α' 115), περί εκλογών των επαγγελματικών οργανώσεων: α) τροποποιείται ο τίτλος του άρθρου με την απαλοιφή της αναφοράς στο ειδικό εκλογικό βιβλιάριο, β) καταργούνται οι παρ. 1, 2, περί εκλογικών βιβλιαρίων και 7, περί του τρόπου διενέργειας των εκλογών, γ) αντικαθίσταται η παρ. 18, δ) η παρ. 20 βελτιώνεται νομοτεχνικά, και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7

Εκλογές

1. Καταργείται

2. Καταργείται

3. Τα μέλη των πρωτοβάθμιων επαγγελματικών οργανώσεων έχουν το δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται στα διοικητικά συμβούλια, στις ελεγκτικές επιτροπές και ως αντιπρόσωποι στις δευτεροβάθμιες οργανώσεις, εφόσον έχουν εκπληρώσει τις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Τα μέλη των πρωτοβάθμιων επαγγελματικών οργανώσεων δικαιούνται να ψηφίσουν αντιπροσώπους μόνο για δύο ομοσπονδίες και μόνο από την κύρια πρωτοβάθμια επαγγελματική τους οργάνωση. Κύρια επαγγελματική οργάνωση θεωρείται εκείνη την οποία τα μέλη επέλεξαν να κάνουν χρήση του δικαιώματος εκλογής αντιπροσώπων για τις δευτεροβάθμιες επαγγελματικές οργανώσεις.

4. Κάθε πρωτοβάθμια επαγγελματική οργάνωση συμμετέχει με τους αντιπροσώπους της στην εκλογή των διοικητικών συμβουλίων και των ελεγκτικών επιτροπών των ομοσπονδιών στις οποίες ανήκει, εφ' όσον έχει εκπληρώσει τις οικονομικές υποχρεώσεις που προβλέπονται από το καταστατικό τους. Η γενική συνέλευση κάθε πρωτοβάθμιας επαγγελματικής οργάνωσης επιλέγει την ομοσπονδία από την οποία θα αντιπροσωπεύεται στη συνομοσπονδία. Την απόφασή της αυτή κοινοποιεί και στις δύο ομοσπονδίες στις οποίες συμμετέχει καθώς επίσης και στη συνομοσπονδία. Για την εκλογή αντιπροσώπων από τις ομοσπονδίες στη συνομοσπονδία ψηφίζουν μόνο αντιπρόσωποι που έχουν νομιμοποιηθεί από τις πρωτοβάθμιες οργανώσεις τους.

5. Η γενική συνέλευση κάθε ομοσπονδίας επιλέγει τη συνομοσπονδία στην οποία θα ανήκει. Κάθε ομοσπονδία εκλέγει αντιπροσώπους μόνο για μια συνομοσπονδία.

6. Οι αντιπρόσωποι στις ομοσπονδίες και τις συνομοσπονδίες έχουν δικαίωμα να εκλέγονται σε όλα τα όργανα διοίκησής τους.

7. Καταργείται

8. Οι έδρες του διοικητικού συμβουλίου, της ελεγκτικής επιτροπής και ο αριθμός των αντιπροσώπων κατανομούνται μεταξύ των συνδυασμών και των μεμονωμένων υποψηφίων ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη.

9. Το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων διαιρείται με τον αριθμό των εδρών του διοικητικού συμβουλίου ή της ελεγκτικής επιτροπής ή με τον αριθμό των αντιπροσώπων που εκλέγονται, αυξημένο κατά μία μονάδα.

10. Το πηλίκο της διαίρεσης αυτής αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Κάθε συνδυασμός καταλαμβάνει τόσες έδρες στο διοικητικό συμβούλιο ή την ελεγκτική επιτροπή και εκλέγει τόσους αντιπροσώπους, όσες φορές χωρεί το εκλογικό μέτρο στον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων που έλαβε.

11. Μεμονωμένος υποψήφιος, που έλαβε τον ίδιο ή μεγαλύτερο αριθμό ψήφων από το εκλογικό μέτρο, καταλαμβάνει μια έδρα στο όργανο για το οποίο έχει θέσει υποψηφιότητα.

12. Συνδυασμός που περιλαμβάνει υποψήφιους λιγότερους από τις έδρες που του ανήκουν καταλαμβάνει τόσες έδρες ή εκλέγει τόσους αντιπροσώπους, όσοι είναι οι υποψήφιοί του.

13. Οι έδρες για το διοικητικό συμβούλιο ή για την ελεγκτική επιτροπή, που δεν έχουν διατεθεί με τις διατάξεις των προηγούμενων παρ. και οι θέσεις των αντιπροσώπων, που δεν καλύπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παρ. , κατανέμονται ανά μία κατά τη σειρά μεγέθους των υπολοίπων τους στους συνδυασμούς εκείνους που έχουν καταλάβει τουλάχιστο μία (1) έδρα για το διοικητικό συμβούλιο ή για την ελεγκτική επιτροπή ή έχουν εκλέξει, έναν αντιπρόσωπο κατά την κατανομή που έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παρ. ή έχουν λάβει ψηφοδέλτια περισσότερα από το μισό του εκλογικού μέτρου, όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 9. Συνδυασμός που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία προηγείται στην κατανομή των εδρών από τους άλλους συνδυασμούς ανεξάρτητα από το μέγεθος των υπολοίπων του. Ως συνδυασμοί για την εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παρ. θεωρούνται εκείνοι των οποίων ο αριθμός των υποψηφίων είναι τουλάχιστον ίσος με το μισό των εδρών του διοικητικού συμβουλίου ή της ελεγκτικής επιτροπής ή των θέσεων των αντιπροσώπων κατά περίπτωση.

14. Οι έδρες που μένουν αδιάθετες ή οι θέσεις των αντιπροσώπων που δεν καλύπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων κατανέμονται ανά μία κατά τη σειρά μεγέθους των υπολοίπων τους στους συνδυασμούς ή στους υποψηφίους που τα υπόλοιπα τους δεν χρησιμοποιήθηκαν στις προηγούμενες κατανομές.

15. Οι εκλογές για τα όργανα των επαγγελματικών οργανώσεων διεξάγονται από εφορευτική επιτροπή που ο αριθμός των μελών της ορίζεται από το καταστατικό. Αν το καταστατικό δεν περιλαμβάνει διατάξεις για τον αριθμό των μελών της εφορευτικής επιτροπής, η γενική συνέλευση των μελών ή των αντιπροσώπων εκλέγει πενταμελή εφορευτική επιτροπή πριν από την ψηφοφορία για την εκλογή οργάνων και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 7 και επόμενων.

16. Σε όλη τη διάρκεια της διεξαγωγής των εκλογών, έως την ανακήρυξη των επιτυχόντων, μπορεί να παρευ- ρίσκεται στο χώρο της εκλογής ένας αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό υποψηφίων.

17. Η εφορευτική επιτροπή ελέγχει πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας τη γνησιότητα του αντιγράφου μητρώου, βάσει του οποίου διεξάγεται η ψηφοφορία και το οποίο έχει υποχρέωση να της παραδώσει το διοικητικό συμβούλιο.

18. Για την απόδειξη της ταυτοπροσωπίας των μελών ή των αντιπροσώπων που συμμετέχουν στην ψηφοφορία αρκεί η επίδειξη αστυνομικής ταυτότητας ή άλλου δημοσίου εγγράφου, από το οποίο προκύπτει η ταυτότητα του μέλους ή η σύνδεση του μέλους ή του αντιπροσώπου με τη χρήση προσωπικών κωδικών στο ηλεκτρονικό σύστημα της παρ. 4α του άρθρου 5.

19. Η εφορευτική επιτροπή συντάσσει το πρωτόκολλο ψηφοφορίας και τα πρακτικά διαλογής των ψηφοδελτίων και ανακήρυξης των επιτυχόντων τα οποία και υπογράφει. Τα πρακτικά αυτά μαζί με το αντίγραφο μητρώου που χρησιμοποιήθηκε στις εκλογές φυλάσσονται στο ειρηνοδικείο της έδρας της οργάνωσης και αντίγραφά τους φυλάσσονται στα αρχεία της επαγγελματικής οργάνωσης.

20. Στην εφορευτική επιτροπή προεδρεύει δικαστής, που ορίζεται κατά τις παρ. 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 11 του ν. 1264/1982 (Α' 79).

21. Όποιος παραποιεί ή νοθεύει το αποτέλεσμα εκλογών για την ανάδειξη συλλογικών οργάνων ή αντιπροσώπων οποιασδήποτε επαγγελματικής οργάνωσης τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και, αν είναι μέλος εφορευτικής επιτροπής, με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών.

22. Όποιος χρησιμοποιεί την επωνυμία χωρίς δικαίωμα ή αντιποιείται την εκπροσώπηση επαγγελματικής οργάνωσης για δικό του όφελος ή για όφελος άλλου τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα (1) έτος.».

Άρθρο 82

Ρύθμιση δικαιωμάτων για τα αθλητικά σωματεία που έχουν υποβάλει οριστική αίτηση για την εγγραφή τους στο «Ηλεκτρονικό Μητρώο Ερασιτεχνικών Αθλητικών Σωματείων» του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 έως την 23η.10.2022

Αθλητικό σωματείο που διαθέτει την ειδική αθλητική αναγνώριση του άρθρου 8 του ν. 2725/1999 (Α' 121) και έχει υποβάλει οριστική αίτηση για την εγγραφή του στο «Ηλεκτρονικό Μητρώο Ερασιτεχνικών Αθλητικών Σωματείων» του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α' 148), χωρίς αυτή να έχει ολοκληρωθεί έως την 23η.10.2022, δύναται από την 1η.8.2022 έως και την 31η.7.2023: α) να χρησιμοποιεί αθλητικές εγκαταστάσεις που ανήκουν σε εποπτευόμενα από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου και σε Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης α'

και β' βαθμού, κατά παρέκκλιση της παρ. 4 του άρθρου 8 και της παρ. 2 του άρθρου 140 του ν. 2725/1999, καθώς και της παρ. 2 του άρθρου 66 και της παρ. 2 του άρθρου 75 του ν. 4735/2020 (Α' 197) και β) να συμμετέχει στις αγωνιστικές διοργανώσεις της αντίστοιχης αθλητικής ένωσης ή ομοσπονδίας, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 4726/2020 (Α' 181), εκτός αυτών που οδηγούν στη χορήγηση των παροχών και προνομίων του άρθρου 34 του ν. 2725/1999.

Άρθρο 83

Κρίσιμος χρόνος συνδρομής των προϋποθέσεων συμμετοχής σε αθλητική διοργάνωση - Προσθήκη παρ. 1B στο άρθρο 8 του ν. 2725/1999

Στο άρθρο 8 του ν. 2725/1999 (Α' 121) μετά την παρ. 1Α προστίθεται παρ. 1B ως εξής:

«1B . Η κατοχή από αθλητικό σωματείο της ειδικής αθλητικής αναγνώρισης του παρόντος και η εγγραφή του στο «Ηλεκτρονικό Μητρώο Ερασιτεχνικών Αθλητικών Σωματείων» του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α' 148) αρκεί να συντρέχουν κατά τον χρόνο έναρξης των αγωνιστικών υποχρεώσεων του σε επίσημη διοργάνωση αθλητικής ένωσης ή ομοσπονδίας. Η εκ των υστέρων απώλεια της μίας ή και των δύο από τις παραπάνω προϋποθέσεις δεν επηρεάζει: α) τη νομιμότητα της συνέχισης της συμμετοχής του σωματείου στη διοργάνωση έως και την επίσημη ανακήρυξη των τελικών αποτελεσμάτων ή την επικύρωση της οικείας βαθμολογικής κατάταξης ή την με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ολοκλήρωσή της, κατά τα οριζόμενα στον οικείο κανονισμό και την προκήρυξη και β) την αναγνώριση των διακρίσεων που οδηγούν στη χορήγηση των προνομίων της παρ. 8 του άρθρου 34 για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.».

Άρθρο 84

Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο ενισχύσεων, στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων από το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης, δράσεων - Τροποποίηση άρθρου 9 ν. 4890/2022

Ο τίτλος και το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 9 του ν. 4890/2022 (Α' 23), περί αφορολογήτου, ανεκχωρήτου και ακατασχέτου των διαλαμβανόμενων

ενισχύσεων, διευρύνονται ως προς το πεδίο εφαρμογής, το αποδεικτικό του δευτέρου εδαφίου προσδιορίζεται ειδικότερα, και το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9

Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης που καταβάλλεται στο πλαίσιο των δράσεων «Έκτακτη επιχορήγηση των περισσότερο πληττόμενων από την πανδημία επιχειρήσεων ψυχαγωγίας, διοργάνωσης εκδηλώσεων και εκθέσεων, τροφοδοσίας εκδηλώσεων, παροχής υπηρεσιών γυμναστηρίου και σχολής χορού» και «Επιχορήγηση υφιστάμενων επιχειρήσεων που έχουν πληγεί από την πανδημία, σε περιοχές που υπέστησαν μεγάλες φυσικές καταστροφές».

Η ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΣΠΑ δράσης «Έκτακτη επιχορήγηση των περισσότερο πληττόμενων από την πανδημία επιχειρήσεων ψυχαγωγίας, διοργάνωσης εκδηλώσεων και εκθέσεων, τροφοδοσίας εκδηλώσεων, παροχής υπηρεσιών γυμναστηρίου και σχολής χορού» δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης του παρόντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού ενημερότητας του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α' 170) και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στη δράση και την είσπραξη της ενίσχυσης. Το παρόν εφαρμόζεται και για τη συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΣΠΑ δράση «Επιχορήγηση υφιστάμενων επιχειρήσεων που έχουν πληγεί από την πανδημία, σε περιοχές που υπέστησαν μεγάλες φυσικές καταστροφές.».

Άρθρο 85

Προσωπικό δομών φιλοξενίας και φροντίδας βρεφών και παιδιών, καθώς και παιδιών και ατόμων με αναπηρία, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων αυτών

1. Η διάρκεια των συμβάσεων του προσωπικού που έχει προσληφθεί με συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου στις δομές των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των νομικών προσώπων αυτών, οι οποίες περιλαμβάνονται στο μητρώο δομών της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε., στο πλαίσιο υλοποίησης της Δράσης «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής» του ΕΣΠΑ των Προγραμματικών Περιόδων 2007-2013 και 2014-2020, οι οποίες ήταν ενεργές κατά τη διάρκεια του ετήσιου κύκλου 2021-2022, παρατείνεται από τη λήξη τους έως τη λήξη του ετήσιου κύκλου 2022-2023, στο πλαίσιο υλοποίησης της μετεξέλιξης της δράσης με την ονομασία «Πρωώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση, καθώς και για την πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης» στα Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027.

2. Μετά την εγγραφή της δράσης «Πρωώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση, καθώς και για την πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης» στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 60Α του ν. 4914/2022 (Α' 61), είναι δυνατή η πρόσληψη προσωπικού για τις ανάγκες του ετήσιου κύκλου 2022-2023 της εν λόγω δράσης, με συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, στις δομές των Ο.Τ.Α. και των νομικών προσώπων αυτών, οι οποίες περιλαμβάνονται στο μητρώο δομών της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε..

3. Για τις συμβάσεις εργασίας των παρ. 1 και 2, εφαρμόζονται η παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4765/2021 (Α' 6), το άρθρο 59 του ν. 4821/2021 (Α' 134) και η περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4829/2021 (Α' 166).

Άρθρο 86

Καταβολή μισθοδοσίας προσωπικού της δράσης «Πρωώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση, καθώς και για την πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης»

Αν η χρηματοδότηση της δράσης «Προώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση, καθώς και για την πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης» δεν επαρκεί για την κάλυψη των δαπανών μισθοδοσίας και ασφαλιστικών εισφορών του απαιτούμενου προσωπικού που απασχολείται σε αυτή με συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.), για οποιονδήποτε ετήσιο κύκλο της, οι Ο.Τ.Α. και τα νομικά τους πρόσωπα καλύπτουν τις δαπάνες αυτές από κάθε είδους τακτικά ή έκτακτα ανειδίκευτα έσοδά τους, ή μπορούν να επιχορηγούνται για τον σκοπό αυτόν από το ειδικό πρόγραμμα ενίσχυσης του άρθρου 71 του ν. 4509/2017 (Α' 201).

Άρθρο 87

Κάλυψη από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών υποχρεώσεων που απορρέουν από σύμβαση παραχώρησης

Ποσά καταβλητέα δυνάμει εκτελεστών δικαστικών ή διαιτητικών αποφάσεων ή γνωμοδοτήσεων της ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που αφορούν σε δαπάνες αποζημίωσης μετά τόκων και εξόδων που απορρέουν από τη σύμβαση παραχώρησης του έργου της μελέτης, κατασκευής, χρηματοδότησης, λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης της υποθαλάσσιας αρτηρίας Θεσσαλονίκης, το οποίο κυρώθηκε με τον ν. 3535/2007 (Α' 41), δύναται να βαρύνουν το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Άρθρο 88

Επιχορήγηση μεταφορικού κόστους και κόστους δημοσιογραφικού χάρτου των εκδοτικών επιχειρήσεων - Τροποποίηση άρθρου 81 ν. 4949/2022

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 81 του ν. 4949/2022 (Α' 126), περί επιχορήγησης χάρτου εκδοτικών επιχειρήσεων, προστίθεται εδάφιο, η παρ. 2 τροποποιείται ως προς την ημερομηνία έναρξης της επιχορήγησης και τον καταμερισμό της σε ένα (1) δίμηνο και τρία (3) τρίμηνα, αντιστοίχως στις παρ. 3 και 4 προστίθεται διαζευκτικά η πρόβλεψη διμήνων, στην περ. δ' της παρ. 4 προσδιορίζονται οι επιχειρήσεις για τις οποίες απαιτείται η έκθεση ορκωτού λογιστή, στην εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 6 προστίθεται ο

Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και το άρθρο 81 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 81

Επιχορήγηση μεταφορικού κόστους και κόστους δημοσιογραφικού χάρτου των εκδοτικών επιχειρήσεων

1. Στις εκδοτικές επιχειρήσεις που εκδίδουν εφημερίδες και περιοδικά πανελληνίας κυκλοφορίας και στις επιχειρήσεις έκδοσης περιφερειακών και τοπικών εφημερίδων και περιοδικών, δύναται να παρέχεται, τηρουμένων των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, επιχορήγηση του μεταφορικού κόστους για τη διανομή αυτών των εντύπων, εφόσον η διανομή γίνεται από πρακτορείο διανομής ή με ίδια μέσα των επιχειρήσεων, καθώς και επιχορήγηση για το κόστος δημοσιογραφικού χάρτου. Η δαπάνη των επιχορηγήσεων δύναται να καλύπτεται με πόρους του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομικών.

2. Η διάρκεια της επιχορήγησης καθορίζεται σε ένα (1) ημερολογιακό δίμηνο και τρία (3) ημερολογιακά τρίμηνα αρχής γενομένης από 1ης.2.2022. Η επιχορήγηση καταβάλλεται ανά ημερολογιακό δίμηνο και τρίμηνο αντίστοιχα σε τραπεζικό λογαριασμό, τον οποίο οι επιχορηγούμενες εκδοτικές επιχειρήσεις γνωστοποιούν στη διαδικτυακή πύλη www.aade.gr της Α.Α.Δ.Ε., στο TAXISnet.

3. Το ύψος της ενίσχυσης του μεταφορικού κόστους είναι ανάλογο του συνολικού μεταφορικού κόστους του κάθε διμήνου ή τριμήνου. Το μέγιστο ποσό της επιχορήγησης ισούται με το μεταφορικό κόστος του αντίστοιχου διμήνου ή τριμήνου του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους, όπως αυτό πιστοποιείται: α. από το εκάστοτε Πρακτορείο Διανομής, βάσει των τηρουμένων λογιστικών αρχείων και των εκδιδόμενων στοιχείων του κατ' εφαρμογή του ν. 4308/2014 (Α' 251) και β. από τα παραστατικά και λοιπά αποδεικτικά των λειτουργικών εξόδων των ιδίων μέσων των επιχειρήσεων.

4. Το ύψος της ενίσχυσης του κόστους δημοσιογραφικού χάρτου είναι ανάλογο του συνολικού κόστους αυτού ανά δίμηνο ή τρίμηνο. Το μέγιστο ποσό της επιχορήγησης ισούται με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) του επιπλέον κόστους δημοσιογραφικού χάρτου του αντίστοιχου διμήνου ή τριμήνου του αμέσως προηγούμενου φορολογικού έτους, όπως αυτό αποδεικνύεται: α. από τα παραστατικά αγοράς των επιχειρήσεων, β. τα παραστατικά εκτύπωσης, γ. λοιπά στοιχεία που παρέχουν οι επιχειρήσεις εκτύπωσης και δ. από έκθεση

ορκωτού λογιστή στις επιχειρήσεις των οποίων οι οικονομικές καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές.

5. Η επιχορήγηση είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα. Εξαιρούνται της εφαρμογής του παρόντος ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση και τα ασφαλιστικά ταμεία που δεν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης τμηματικής καταβολής εν ισχύ ή σε δικαστικά επικυρωμένη συμφωνία εξυγίανσης και αποπληρώνονται βάσει αυτής.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του αρμόδιου Υπουργού για θέματα της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται η διαδικασία πιστοποίησης των παρ. 3 και 4 και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 89

Κάλυψη δαπανών επιχορήγησης πληττόμενων εκδοτικών επιχειρήσεων από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 90 ν. 4764/2020

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 90 του ν. 4764/2020 (Α' 256), περί των πληττόμενων εκδοτικών επιχειρήσεων από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, προστίθεται εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στις εκδοτικές επιχειρήσεις που εκδίδουν εφημερίδες και περιοδικά πανελληνίας κυκλοφορίας, οι οποίες επλήγησαν από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 εμφανίζοντας μείωση της κυκλοφορίας των ανωτέρω εντύπων τους, δύναται να παρέχεται επιχορήγηση του μεταφορικού κόστους για τη διανομή αυτών των εντύπων. Προϋπόθεση για την καταβολή της επιχορήγησης είναι η εκδοτική επιχείρηση να έχει κάνει έναρξη δραστηριότητας πριν την 1.1.2020. Η δαπάνη για την εν λόγω επιχορήγηση δύναται να βαρύνει τους πόρους του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομικών.».

2. Η παρ. 1 ισχύει από την έναρξη ισχύος του άρθρου 90 του ν. 4764/2020.

Άρθρο 90

Πλειοψηφία μελών του Διοικητικού Συμβουλίου Επιμελητηρίου για παύση ή αντικατάσταση μελών και εκλογής νέας Διοικητικής Επιτροπής - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 69 ν. 4497/2017

Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 69 του ν. 4497/2017 (Α' 171), τροποποιούνται ως προς την απαιτούμενη πλειοψηφία για την παύση ή την αντικατάσταση των μελών της Διοικητικής Επιτροπής από το Διοικητικό Συμβούλιο Επιμελητηρίων, καθώς και για την εκλογή νέας Διοικητικής Επιτροπής, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5 . Το Διοικητικό Συμβούλιο συζητεί τα σημαντικότερα θέματα του εμπορίου, της μεταποίησης και των υπηρεσιών, απονέμει τιμητικές διακρίσεις, που σχετίζονται με τα θέματα αυτά, εγκρίνει τον απολογισμό, τον ισολογισμό, τον προϋπολογισμό και τον προγραμματισμό δράσεων του Επιμελητηρίου, παύει ή αντικαθιστά οποτεδήποτε τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής με απόφαση της πλειοψηφίας τριών πέμπτων (3/5) των μελών του και αποφασίζει για κάθε θέμα, που έχει σχέση με την επιμελητηριακή δραστηριότητα. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται οποτεδήποτε να εκλέγει νέα Διοικητική Επιτροπή με απόφαση της πλειοψηφίας τριών πέμπτων (3/5) των μελών του. Σε περίπτωση παύσης, αντικατάστασης ή νέας εκλογής του συνόλου των μελών της Διοικητικής Επιτροπής και μέχρι τον ορισμό νέων, τα καθήκοντα αυτής ασκούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο.».

Άρθρο 91

Δυνατότητα επανεκλογής Προέδρου Επιμελητηρίου - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 73 και κατάργηση παρ. 4 άρθρου 96 ν. 4497/2017

1. Το τέταρτο και το έκτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 73 του ν. 4497/2017 (Α' 171), περί απαγόρευσης επανεκλογής Προέδρων Επιμελητηρίων και περί μη προ- σμέτρησης θητείας διανυθείσας από εκλογή σε αντικατάσταση του αρχικώς εκλεγέντος Προέδρου καταργούνται, και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Ως πρόεδρος του Επιμελητηρίου ανακηρύσσεται ο επικεφαλής του συνδυασμού που συγκέντρωσε τουλάχιστον το 50% των ψήφων. Αν κανένας συνδυασμός δεν συγκέντρωσε αυτό το ποσοστό, ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου εκλέγεται με απόλυτη πλειοψηφία από το Διοικητικό Συμβούλιο, μεταξύ των επικεφαλής των συνδυασμών που συμμετέχουν σε αυτό, κατά την πρώτη συνεδρίαση του οργάνου, η οποία λαμβάνει χώρα εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου και κατόπιν πρόσκλησης της απερχόμενης Διοικητικής Επιτροπής ή, αν αυτή παραληφθεί, του διοικητικού προϊσταμένου του Επιμελητηρίου. Αν κανείς από τους υποψήφιους Προέδρους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται στην ίδια συνεδρίαση και ως πρόεδρος εκλέγεται ο υποψήφιος, ο οποίος συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία μεταξύ των δύο υποψηφίων που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους στην πρώτη ψηφοφορία. Η ανωτέρω διαδικασία ακολουθείται σε κάθε περίπτωση που καταστεί κενή η θέση του Προέδρου.

2. Η παρ. 4 του άρθρου 96 του ν. 4497/2017, περί μεταβατικής επανεκλογής Προέδρων Επιμελητηρίων, καταργείται.

Άρθρο 92

Μεταβατικές διατάξεις για την εφαρμογή του ν. 4849/2021 περί υπαίθριου εμπορίου -

Τροποποίηση άρθρου 66 ν. 4849/2021

1. Η προθεσμία της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 66 του ν. 4849/2021 (Α' 207), περί ανανέωσης αδειών παραγωγού και επαγγελματία πωλητή, παρατείνεται από τη λήξη της, και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Υφιστάμενοι κάτοχοι αδειών παραγωγού και επαγγελματία πωλητή, οι οποίες κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν έχουν ανανεωθεί, μπορούν να ανανεωθούν έως την 30ή.11.2022, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 17. Αν η ως άνω προθεσμία παρέλθει άπρακτη, οι παλαιότερες άδειες καταργούνται οριστικά.».

2. Το κριτήριο της υποπερ. γα) της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 66 του ν. 4849/2021, περί αξιολόγησης των πωλητών από την επιτροπή για τη βελτίωση και χορήγηση θέσης λαϊκών αγορών, διευκρινίζεται ως προς την έννοια της παλαιότητας της άδειας, με τη λέξη «έκδοσης» να αντικαθίσταται από τη λέξη «απόκτησης», και η περ. γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γα) παλαιότητα άδειας (αφορά στο έτος απόκτησης της άδειας): πέντε (5) μόρια, ανά έτος παλαιότητας,».

3. Η προθεσμία της παρ. 8Α του άρθρου 66 του ν. 4849/2021, περί μετατροπής της άδειας παραγωγού πωλητή σε άδεια επαγγελματία πωλητή, για τους κατόχους άδειας παραγωγού πωλητή που παράγουν και πωλούν αυγά ή μέλι στις λαϊκές αγορές της Περιφέρειας Αττικής, παρατείνεται από τη λήξη της, το δεύτερο εδάφιο, περί επιβολής περιορισμών στα ως άνω πρόσωπα, καταργείται, και η παρ. 8Α διαμορφώνεται ως εξής:

«8 Α. Η παρ. 8 ισχύει και για τους κατόχους άδειας παραγωγού πωλητή που παράγουν και πωλούν, αποκλειστικά, αυγά ή μέλι στις λαϊκές αγορές της Περιφέρειας Αττικής, μέχρι την 31η.12.2022.».

Άρθρο 93

Εξυγίανση επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. β' βαθμού -

Τροποποίηση άρθρου 107 ν. 4849/2021

Στο άρθρο 107 του ν. 4849/2021 (Α' 207): α) συμπληρώνεται ο τίτλος, β) στην παρ. 1 προσδιορίζεται ο σκοπός της διάταξης, προστίθεται η δυνατότητα αύξησης του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου των επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. β' βαθμού και προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) στην παρ. 2 συμπληρώνεται η περίπτωση αύξησης του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και απαλείφεται η πρόβλεψη εγγραφής σε συλλογικές αποφάσεις των Περιφερειών, δ) στην παρ. 3 δα) στο πρώτο εδάφιο συμπληρώνεται η περίπτωση αύξησης του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου, τροποποιείται η προθεσμία υποβολής αίτησης, προβλέπεται η υποβολή της στο Υπουργείο Εσωτερικών και προστίθεται στην εξουσιοδοτική διάταξη ο Υπουργός Εσωτερικών και δβ) στο δεύτερο εδάφιο συμπληρώνεται το αντικείμενο της εξουσιοδότησης ως προς τη διαδικασία και το αρμόδιο όργανο για την αξιολόγηση του επιχειρηματικού σχεδίου, ε) στην παρ. 4 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 107 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 107

Εξυγίανση των επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. β' βαθμού

1. Με σκοπό την εξυγίανση υφιστάμενων επιχειρήσεων, οι οποίες λειτουργούν μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο των οποίων οι Οργανισμοί

Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού συμμετέχουν με ποσοστό τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%) και των οποίων διορίζουν περισσότερο από το ήμισυ (1/2) των μελών της διοίκησης, δύναται είτε να καταβάλλεται επιχορήγηση στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού είτε να πραγματοποιείται αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού τους κεφαλαίου. Οι δαπάνες αυτές καλύπτονται από πιστώσεις του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εσωτερικών.

2. Η επιχορήγηση ή η αύξηση μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου της παρ. 1, δύναται να ανέρχονται μέχρι του ποσού των έξι εκατομμυρίων (6.000.000) ευρώ ανά Περιφέρεια και καταβάλλεται αποκλειστικά για την κάλυψη δανειακών ή άλλων υποχρεώσεων των ανωτέρω επιχειρήσεων προς τρίτους.

3. Η επιχορήγηση ή η αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου πραγματοποιούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών, μετά από αίτημα του Ο.Τ.Α. β' βαθμού που υποβάλλεται στο Υπουργείο Εσωτερικών, αποκλειστικά μέχρι την 31η.12.2022, με το οποίο δηλώνει την επωνυμία, το αντικείμενο των προς εξυγίανση επιχειρήσεων, το ύψος του αιτούμενου ποσού ανά επιχείρηση και το αντικείμενο των προς κάλυψη υποχρεώσεων, το ποσοστό συμμετοχής του στο κεφάλαιο των επιχειρήσεων και την αρμοδιότητά του για διορισμό πλέον του ημίσεος των μελών της διοίκησης αυτών. Με την ως άνω κοινή απόφαση ρυθμίζονται η διαδικασία και το όργανο αξιολόγησης της βιωσιμότητας του προτεινόμενου επιχειρηματικού σχεδίου, η διαδικασία για την πληρωμή της επιχορήγησης και κάθε σχετικό θέμα. Αιτήματα που έχουν υποβληθεί, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων μεταφέρονται στο Υπουργείο Εσωτερικών. Αιτήματα που υποβάλλονται μετά την ως άνω ημερομηνία ή υποβάλλονται εμπρόθεσμα, αλλά χωρίς να περιλαμβάνουν τα προα- ναφερθέντα στοιχεία, δεν γίνονται δεκτά.

4. Στις επιχειρήσεις της παρ. 1 πραγματοποιείται διαχειριστικός έλεγχος από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών σύμφωνα με τον ν. 3492/2006 (Α' 210), αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης της παρ. 3. Ο προβλεπόμενος διαχειριστικός έλεγχος δεν αποτελεί προϋπόθεση για την καταβολή της επιχορήγησης και την υλοποίηση της εξυγίανσης.»

Άρθρο 94

Επιδότηση πετρελαίου εσωτερικής καύσης - θέρμανσης - Τροποποίηση άρθρου 178 ν. 4972/2022

1. Στο άρθρο 178 του ν. 4972/2022 (Α' 181) τροποποιούνται: α) η παρ. 1 αα) στο δεύτερο εδάφιο με την προσθήκη της λέξης «άπαξ» και με την αντικατάσταση των λέξεων «και τους εισαγωγείς καυσίμων» από τις λέξεις «τις εταιρείες κατόχους άδειας εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων κατηγορίας Α' και τους κατόχους άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης που πραγματοποιούν εισαγωγές», αβ) στο τρίτο εδάφιο, ως προς τον τρόπο υπολογισμού του τελικού συνολικού ύψους της επιδότησης, β) στην παρ. 2 βα) με την προσθήκη παραπομπής στην παρ. 1 και ββ) με τη διαγραφή της φράσης «από τα διυλιστήρια και τις εταιρείες εμπορίας καυσίμων προς τα πρατήρια καυσίμων ή τους εισαγωγείς καυσίμων και τους βιομηχανικούς πελάτες» και το άρθρο 178 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 178

Επιδότηση πετρελαίου εσωτερικής καύσης - θέρμανσης

1. Επιδοτείται το κόστος του πετρελαίου εσωτερικής καύσης - θέρμανσης, που διατίθεται στην εσωτερική αγορά από την 14η.10.2022 έως την 31η.12.2022 από τον κρατικό προϋπολογισμό. Το ύψος της επιδότησης ανέρχεται σε είκοσι λεπτά (0,20) του ευρώ ανά λίτρο, υπολογιζόμενο άπαξ επί της αξίας των τιμολογίων πώλησης προ Φ.Π.Α., που εκδίδονται από τα διυλιστήρια, τις εταιρείες κατόχους άδειας εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων κατηγορίας Α που εισάγουν πετρέλαιο θέρμανσης και τους κατόχους άδειας πωλητή πετρελαίου θέρμανσης που πραγματοποιούν εισαγωγές, ως δικαιούχους της επιδότησης. Το τελικό συνολικό ύψος της επιδότησης υπολογίζεται επί των συνολικών λίτρων καυσίμου που διατίθενται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 3054/2002 (Α' 230), στην εσωτερική αγορά από τους ως άνω δικαιούχους της επιδότησης προς τα πρατήρια καυσίμων, τους πωλητές πετρελαίου θέρμανσης και τους τελικούς καταναλωτές.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται η διαδικασία χορήγησης της επιδότησης, ο μηχανισμός εκκαθάρισης, βάσει των ποσοτήτων πετρελαίου εσωτερικής καύσης - θέρμανσης που διατίθενται κατά

την παρ. 1 στην εσωτερική αγορά και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χορήγηση της επιδότησης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να παρατείνεται το χρονικό διάστημα εφαρμογής του παρόντος και να αναπροσαρμόζεται το ποσό της επιδότησης.».

Άρθρο 95

Ενίσχυση επιχειρήσεων γεωργικών εκμεταλλεύσεων

1. Σε επιχειρήσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων δύναται να χορηγείται ενίσχυση, σύμφωνα με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων λόγω της ενεργειακής κρίσης και της αύξησης του κόστους των λιπασμάτων. Δικαιούχοι είναι φυσικά πρόσωπα, επαγγελματίες αγρότες, καθώς και νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό και δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό των εξήντα εκατομμυρίων (60.000.000) ευρώ.

2. Η ενίσχυση είναι αφορολόγητη, ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

3. Σε περίπτωση ψευδούς δήλωσης ή σε περίπτωση που διαπιστωθεί μη τήρηση των όρων της ενίσχυσης ή ότι ο λαβών δεν είναι δικαιούχος ή ότι δικαιούται ποσό ενίσχυσης μικρότερο από αυτό που έλαβε, πέραν των προβλεπομένων από άλλες διατάξεις κυρώσεων, το σύνολο ή το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης, κατά περίπτωση, επιστρέφεται στο ελληνικό δημόσιο ως αχρεωστήτως καταβληθέν εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου, με το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωσή της σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C14/06) και εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα

Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Οι οφειλές που βεβαιώνονται δυνάμει της παρούσας καταβάλλονται εφάπαξ και, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, δεν υπάγονται σε ρύθμιση αποπληρωμής οφειλών βάσει νόμου, δικαστικής απόφασης, συμφωνίας ή απόφασης διοικητικού οργάνου.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται η μορφή της ενίσχυσης, η ενωσιακή νομική βάση χορήγησής της και εξειδικεύονται οι δικαιούχοι και η μεθοδολογία προσδιορισμού του ύψους της ενίσχυσης, οι όροι, οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και ο τρόπος καταβολής της, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, οι διαδικασίες ελέγχου, ανάκτησης, βεβαίωσης και είσπραξης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 96

Ζητήματα του κλειστού γυμναστηρίου καλαθοσφαίρισης του Ολυμπιακού

Αθλητικού Κέντρου Αθήνας «Σπύρος Λούης» -

Αντικατάσταση παρ. 9 άρθρου 44 ν. 4934/2022

Η παρ. 9 του άρθρου 44 του ν. 4934/2022 (Α' 100), περί παραχώρησης χρήσης του κλειστού γυμναστηρίου καλαθοσφαίρισης του Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθήνας «Σπύρος Λούης», αντικαθίσταται ως εξής:

«9 . Το παρόν ισχύει με την επιφύλαξη των κανόνων του ενωσιακού δικαίου περί των κρατικών ενισχύσεων λαμβανομένου υπόψη του προεχόντως αθλητικού χαρακτήρα του γυμναστηρίου.».

Άρθρο 97

Αποζημίωση για συνεδριάσεις συλλογικών οργάνων - Τροποποίηση άρθρου 21

ν. 4354/2015

Στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176): α) τροποποιούνται το δεύτερο και το έβδομο εδάφιο, προκειμένου να συμπεριληφθεί στο ρυθμιστικό

πεδίο της εν λόγω διάταξης και η δαπάνη που αφορά σε αποζημίωση μελών συλλογικών οργάνων που καλύπτεται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και β) προστίθεται δέκατο εδάφιο και η παρ. 2 του άρθρου 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«2 . Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας του συλλογικού οργάνου για την οικονομία της χώρας ή την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και, προκειμένου περί Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και Ο.Τ.Α., με βάση το μέγεθος, τη σπουδαιότητα και τα στοιχεία του προϋπολογισμού τους, επιτρέπεται η λειτουργία τους εκτός του κανονικού ωραρίου εργασίας και εκτός του χρόνου που καλύπτεται από υπερωριακή απασχόληση. Σε αυτή την περίπτωση μπορεί να καθορίζεται αποζημίωση κατά μήνα ή κατά συνεδρίαση με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, μόνο εφόσον η σχετική δαπάνη καλύπτεται αποκλειστικά από συγχρηματοδοτούμενα επιχειρησιακά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή η δαπάνη δεν επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό ή η δαπάνη καλύπτεται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η αποζημίωση αυτή δεν μπορεί να είναι κατά μήνα, μεγαλύτερη από διακόσια πενήντα (250) ευρώ για τον πρόεδρο, διακόσια (200) ευρώ για τα μέλη και εκατόν πενήντα (150) ευρώ για τους γραμματείς. Στους εισηγητές που εκ του νόμου προβλέπεται η συμμετοχή τους, καταβάλλεται αποζημίωση ανά συνεδρίαση, η οποία δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το ποσό των είκοσι (20) ευρώ και για μέχρι πενήντα (50) συνεδριάσεις το έτος. Η ανωτέρω μηνιαία αποζημίωση καταβάλλεται με την προϋπόθεση συμμετοχής σε τέσσερις (4) τουλάχιστον συνεδριάσεις το μήνα. Σε περίπτωση συμμετοχής σε λιγότερες συνεδριάσεις η αποζημίωση περικόπτεται ανάλογα. Σε ειδικές περιπτώσεις, μπορεί, με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, να καθορίζεται αποζημίωση ανά ώρα, έλεγχο, αξιολογούμενο πρόγραμμα ή παραδοτέο έργο, με τον όρο η σχετική δαπάνη να καλύπτεται αποκλειστικά από συγχρηματοδοτούμενα επιχειρησιακά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή να μην επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό ή η δαπάνη να καλύπτεται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Το συνολικό μηνιαίο ποσό της ανωτέρω αποζημίωσης απαγορεύεται να υπερβαίνει το ως άνω όριο της κατά μήνα αποζημίωσης για τα μέλη συλλογικών οργάνων. Σε ειδικές περιπτώσεις το όριο αυτό μπορεί να αυξάνεται μέχρι του ποσού των χιλίων διακοσίων (1.200) ευρώ τον μήνα αλλά όχι πέραν του ποσού των δύο χιλιάδων τετρακοσίων (2.400) ευρώ το έτος, μη υπολογιζόμενου στην περίπτωση αυτή του ορίου της παρ. 3. Οι προβλέψεις του παρόντος δεν καταλαμβάνουν τις αποζημιώσεις των μελών της

Επιτροπής της περ. γα΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 (Α΄ 237), οι οποίες καλύπτονται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.».

Άρθρο 98

Παράταση Θητείας Μόνιμου Αντιπροσώπου στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΜΕΑ ΟΟΣΑ) - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 211 ν. 4920/2022

1. Στο τέλος της περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 211 του ν. 4920/2022 (Α΄ 74) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. α) Ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος και ο Αναπληρωτής Μόνιμος Αντιπρόσωπος διορίζονται με τριετή θητεία που δύναται να ανανεωθεί για μία ακόμη φορά και για ίσο χρονικό διάστημα.

β) Ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος και ο Αναπληρωτής Μόνιμος Αντιπρόσωπος διορίζονται και παύονται από τα καθήκοντά τους με Προεδρικό Διάταγμα, ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Εξωτερικών.

Αν η θητεία του Μόνιμου και του Αναπληρωτή Μόνιμου Αντιπροσώπου δεν ανανεωθεί ή δεν διοριστεί νέος Μόνιμος Αντιπρόσωπος και Αναπληρωτής Μόνιμος Αντιπρόσωπος, η θητεία των υπηρετούντων Αντιπροσώπων παρατείνεται αυτοδικαίως έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανανέωσής της ή του νέου διορισμού, για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες.

γ) Στις θέσεις των περ. α) και β) του άρθρου 209 διορίζονται μόνιμοι ή με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου υπάλληλοι του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), ή που προέρχονται από διεθνείς οργανισμούς ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα, οι οποίοι διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στο άρθρο 210 για τη θέση αυτή.

Για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία στις θέσεις των περ. α) και β) του άρθρου 209, οι οργανικές θέσεις των υπαλλήλων που διορίζονται παραμένουν κενές, μετά δε τη λήξη της θητείας, επανέρχονται αυτοδικαίως στις οργανικές τους θέσεις.».

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την 14η.4.2022.

Άρθρο 99

Επιλογή Διευθυντών Πρότυπων Σχολείων και Πειραματικών Σχολείων - Αντικατάσταση περ. στ) παρ. 6 άρθρου 31 και παρ. 6 άρθρου 232 ν. 4823/2021

1. Η περ. στ) της παρ. 6 του άρθρου 31 του ν. 4823/2021 (Α' 136), περί των προϋποθέσεων συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής για τις θέσεις των Διευθυντών των Πρότυπων Σχολείων (Π.Σ.) και των Πειραματικών Σχολείων (ΠΕΙ.Σ.), αντικαθίσταται ως εξής:

«στ) Υποψήφιοι για τις θέσεις διευθυντών των Πρότυπων Σχολείων (Π.Σ.) και των Πειραματικών Σχολείων (ΠΕΙ.Σ.) μπορεί να είναι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι διαθέτουν τα προσόντα άσκησης καθηκόντων διευθυντή στα λοιπά σχολεία της αντίστοιχης βαθμίδας. Επιπλέον, οι υποψήφιοι του πρώτου εδαφίου απαιτείται, από τα τέσσερα (4) έτη διδακτικής υπηρεσίας στην οικεία βαθμίδα εκπαίδευσης, να έχουν διανύσει τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες σε Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. με θετικά αξιολογημένη θητεία, απόσπαση ή διάθεση σε Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ.. Ειδικά στην περίπτωση σχολικών μονάδων που χαρακτηρίζονται αλλά δεν έχουν συμπληρώσει δώδεκα (12) μήνες λειτουργίας ως Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ., οι εκπαιδευτικοί ή οι διευθυντές που υπηρετούσαν σε αυτές κατά τον χρόνο χαρακτηρισμού τους ως Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ., προκειμένου να θέσουν υποψηφιότητα για τις θέσεις του πρώτου εδαφίου, απαιτείται να έχουν διανύσει τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες σε αυτές τις σχολικές μονάδες με οργανική θέση ή με θητεία ως διευθυντές και, ακολούθως, με θητεία ως εκπαιδευτικοί, σύμφωνα με την παρ. 15 του άρθρου 19 του ν. 4692/2020 (Α' 111).».

2. Η παρ. 6 του άρθρου 232 του ν. 4823/2021, περί των μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' του νόμου αυτού, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος: α) στη διαδικασία επιλογής για θέσεις διευθυντών Πρότυπων Σχολείων (Π.Σ.) ή Πειραματικών Σχολείων (ΠΕΙ.Σ.) δύνανται να θέτουν υποψηφιότητα όσοι εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περ. στ) της παρ. 6 του άρθρου 31, ακόμη και αν η θητεία τους και εν γένει η υπηρεσία τους δεν έχει αξιολογηθεί, με εξαίρεση την περίπτωση μη αξιολόγησης της θητείας ή υπηρεσίας τους για τον λόγο ότι έχουν απόσχει από την αξιολογική διαδικασία και β) στους τελικούς πίνακες επιλογής των διευθυντών Π.Σ. ή ΠΕΙ.Σ. κατατάσσονται οι υποψήφιοι που έχουν

συγκεντρώσει τουλάχιστον τριάντα επτά (37) αξιολογικές μονάδες στα επιμέρους κριτήρια.».

Άρθρο 100

Μεταβατικές διατάξεις για τους Οργανωτικούς Συντονιστές και τους Συντονιστές

Εκπαιδευτικού Έργου -Τροποποίηση άρθρου 231 ν. 4823/2021

Στο άρθρο 231 του ν. 4823/2021 (Α' 136), περί των μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β' του νόμου αυτού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Μετά από την παρ. 1, προστίθεται παρ. 1Α, ως εξής: «1Α. Κατά το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, αν για οποιονδήποτε λόγο ελλείπει ο Οργανωτικός Συντονιστής ή υπάρχει αδυναμία νόμιμης ανα- πλήρωσής του, καθήκοντα Οργανωτικού Συντονιστή ασκεί παράλληλα ο Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου, ο οποίος υπηρετεί στην έδρα του Π.Ε.Κ.Ε.Σ. και διαθέτει τη μεγαλύτερη συνολική εκπαιδευτική υπηρεσία ή, αν περισσότεροι Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου διαθέτουν την ίδια συνολική εκπαιδευτική υπηρεσία, αυτός στον οποίο ανατίθενται τα εν λόγω παράλληλα καθήκοντα από τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης. Η ανάθεση των παράλληλων καθηκόντων στον Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου του πρώτου εδαφίου γίνεται με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης. Κατά τη διάρκεια της άσκησης των παράλληλων καθηκόντων καταβάλλεται στον Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου ως επίδομα θέσης ευθύνης μόνο το επίδομα που λαμβάνουν οι Οργανωτικοί Συντονιστές των Π.Ε.Κ.Ε.Σ. σύμφωνα με την παρ. 6. Αν δεν καταστεί δυνατή η ανάθεση παράλληλων καθηκόντων σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, καθήκοντα Οργανωτικού Συντονιστή ασκεί ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης.».

β) Μετά από την παρ. 7, προστίθεται παρ. 7Α, ως εξής:

«7Α. Αν Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου για την Ειδική Αγωγή και Ενταξιακή Εκπαίδευση εντός μίας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης ελλείπει για οποιονδήποτε λόγο ή απουσιάζει ή αδυνατεί ή κωλύεται να ασκήσει καθήκοντα προέδρου σε Δ.Ε.Δ.Α. που λειτουργεί κατά την παρ. 7, καθήκοντα προέδρου αυτής ασκεί παράλληλα ο Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου για την Ειδική Αγωγή και Ενταξιακή Εκπαίδευση, ο οποίος υπηρετεί σε όμορη Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης και διαθέτει τη μεγαλύτερη

συνολική εκπαιδευτική υπηρεσία ή, αν περισσότεροι Συντονιστές Εκπαιδευτικού Έργου για την Ειδική Αγωγή και Ενταξιακή Εκπαίδευση διαθέτουν την ίδια συνολική εκπαιδευτική υπηρεσία, αυτός που διαθέτει τη μεγαλύτερη συνολική υπηρεσία ασκώντας τα περισσότερα συναφή προς τις αρμοδιότητες της εν λόγω επιτροπής καθήκοντα. Η ανάθεση των παράλληλων καθηκόντων στον Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου για την Ειδική Αγωγή και Ενταξιακή Εκπαίδευση του πρώτου εδαφίου γίνεται με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης προέλευσής του, στην οποία ασκεί τα κύρια καθήκοντά του, κατόπιν αιτήματος του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης υποδοχής του, στη Δ.Ε.Δ.Α. της οποίας ανατίθενται παράλληλα καθήκοντα προέδρου. Δαπάνες μετακίνησης και διανυκτέρευσης του Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου για την Ειδική Αγωγή και Ενταξιακή Εκπαίδευση που προκαλούνται κατά την άσκηση των παράλληλων καθηκόντων του πρώτου εδαφίου βαρύνουν την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης προέλευσης του Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου για την Ειδική Αγωγή και Ενταξιακή Εκπαίδευση, η οποία εκδίδει και τη σχετική απόφαση μετακίνησης σύμφωνα με τους όρους που διέπουν τις αποζημιώσεις λόγω μετακίνησης. Αν δεν καταστεί δυνατή η ανάθεση παράλληλων καθηκόντων σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, καθήκοντα προέδρου της Δ.Ε.Δ.Α. ασκεί ο Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, στην οποία η επιτροπή αυτή λειτουργεί.».

Άρθρο 101

Ρυθμίσεις για τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και

Πληροφόρησης - Τροποποίηση άρθρων 301, 479 και 480 ν. 4957/2022

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 301 του ν. 4957/2022 (Α' 141), περί των αρμοδιοτήτων του Προέδρου του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), προστίθεται περ. ι) ως εξής:

«ι) εκδίδει, κατόπιν εισήγησης του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Ακαδημαϊκής Αναγνώρισης, βεβαίωση ότι το γνωστικό αντικείμενο των μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών και των διδακτορικών διπλωμάτων που χορηγούνται από εκπαιδευτικά ιδρύματα της αλλοδαπής εμπίπτει στις επιστήμες της αγωγής.».

2. α) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 479 του ν. 4957/2022, περί των μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β' του νόμου αυτού, τροποποιείται, α) ως προς την αναλυτική γραφή του αρκτικόλεξου «Δ.Σ.» και β) ως προς την καταληκτική ημερομηνία, μέχρι την οποία ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., που υπηρετούσαν κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4957/2022, συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντά τους, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Διεπιστημονικού Οργανισμού Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντά τους το αργότερο έως την 31η.12.2022. Μέχρι το αργότερο την ημερομηνία αυτή ολοκληρώνονται οι διαδικασίες επιλογής νέου Προέδρου, Αντιπροέδρου και μελών του Δ.Σ., σύμφωνα με τον παρόντα. Με τη δημοσίευση της πράξης ορισμού των προσώπων του προηγούμενου εδαφίου λήγει αυτοδικαίως και αζημίως η θητεία των προσώπων του πρώτου εδαφίου. Έως τον διορισμό Γενικού Διευθυντή, ο Γενικός Διευθυντής ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων.».

β) Η ισχύς της περ. α) άρχεται από την 30ή.9.2022.

3. α) Στο άρθρο 479 του ν. 4957/2022 προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3 . Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η ισχύς της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων για τον καθορισμό του ύψους του παραβόλου υπέρ του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 302, σε συνδυασμό με τις παρ. 2 και 10 του άρθρου 310, την παρ. 4 του άρθρου 312 και την παρ. 2 του άρθρου 443, ανατρέχει στον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος.».

β) Η παρ. 5 του άρθρου 480 του ν. 4957/2022, περί των μεταβατικών διατάξεων του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Β' του νόμου αυτού, καταργείται.

γ) Η ισχύς των περ. α) και β) άρχεται από την έναρξη ισχύος του ν. 4957/2022.

Άρθρο 102

Ρυθμίσεις για τις Επαγγελματικές Σχολές

Κατάρτισης του ν. 4763/2020

1. Στον ν. 4763/2020 (Α' 254), μετά από το άρθρο 11 προστίθεται άρθρο 11Α, ως εξής:

«Άρθρο 11Α

Ειδικότητες των Επαγγελματικών Σχολών Κατάρτισης

Στις Ε.Σ.Κ. παρέχονται ειδικότητες, οι οποίες καθορίζονται με βάση τις ανάγκες της τοπικής αγοράς εργασίας και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της εθνικής οικονομίας, σύμφωνα με την παρ. 19 του άρθρου 15. Με την ίδια διαδικασία, δύναται να παρέχονται πειραματικές ειδικότητες ή ειδικότητες με πιλοτικό πρόγραμμα για την ικανοποίηση εστιασμένων αναγκών της οικονομίας ή την εφαρμογή καινοτομικών μεθόδων ή πιλοτικών θεματικών ενοτήτων.».

2. Στο άρθρο 15 του ν. 4763/2020, περί των εξουσιο-δοτικών διατάξεων του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Α' του νόμου αυτού, προστίθεται παρ. 19, ως εξής:

«19. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. & Ν. ανατίθενται καθήκοντα Διευθυντών Ε.Σ.Κ. σε Διευθυντές Δημόσιων Ι.Ε.Κ. αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων της ίδιας περιφερειακής ενότητας, μέχρι την επιλογή, τοποθέτηση και ανάληψη υπηρεσίας Διευθυντών Ε.Σ.Κ., σύμφωνα με το άρθρο 13. Με όμοια απόφαση, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Κ.Σ.Ε.Ε.Κ., καθορίζονται, προστίθενται, τροποποιούνται, αντιστοιχίζονται, συγχωνεύονται ή καταργούνται οι ειδικότητες που παρέχονται από τις Ε.Σ.Κ.».

3. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4763/2020, περί των οδηγών κατάρτισης σύμφωνα με τους οποίους παρέχονται οι πειραματικές ειδικότητες ή οι ειδικότητες με πιλοτικό πρόγραμμα στα Πειραματικά και Θεματικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), καθώς και στις Πειραματικές Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑ.Σ.) Μαθητείας της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), τροποποιείται, ώστε να αφορά και τις Επαγγελματικές Σχολές Κατάρτισης (Ε.Σ.Κ.), και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Για τους οδηγούς κατάρτισης, σύμφωνα με τους οποίους παρέχονται οι πειραματικές ειδικότητες ή οι ειδικότητες με πιλοτικό πρόγραμμα στα Πειραματικά και Θεματικά Ι.Ε.Κ., καθώς και στις Πειραματικές ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) και στις Ε.Σ.Κ., δεν είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1. Οι οδηγοί κατάρτισης της παρούσας τίθενται σε ισχύ με απόφαση του Γενικού

Γραμματέα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης, Διά Βίου Μάθησης και Νεολαίας (Ε.Ε.Κ.Δ.Β.Μ. & Ν.) για πειραματική και πιλοτική εφαρμογή. Η πιστοποίηση των οδηγών κατάρτισης της παρούσας πραγματοποιείται από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. μετά την ολοκλήρωση δύο (2) κύκλων κατάρτισης και κατόπιν αξιολόγησης της εφαρμογής τους από τα οικεία Συμβούλια Σύνδεσης με την Παραγωγή και την Αγορά Εργασίας (Σ.Σ.Π.Α.Ε.) και εισήγησης του Κεντρικού Συμβουλίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Κ.Σ.Ε.Ε.Κ.).».

Άρθρο 103

Εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών - Αντικατάσταση υποπερ. γγ' περ. γ' παρ. 3 άρθρου 155 ν. 4635/2019

Η υποπερ. γγ' της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 155 του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, αντικαθίσταται ως εξής:

«γγ. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών (ΙΙΒΕΑΑ) είναι επταμελές και αποτελείται από τακτικά μέλη της Ακαδημίας Αθηνών που εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία για πενταετή θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής. Η εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται κατά την ακόλουθη σειρά: Από την Α' τάξη (Θετικών Επιστημών) εκλέγονται πέντε (5) μέλη, εκ των οποίων τρεις (3) Ακαδημαϊκοί που κατέχουν έδρα Ιατρικής ή Βιολογίας και δύο (2) Ακαδημαϊκοί συναφών ειδικοτήτων, όπως των Φυσικών, Χημικών, Περιβαλλοντικών και Μαθηματικών Επιστημών. Αν δεν επαρκούν ή δεν είναι εκλόγιμοι οι κατέχοντες έδρα Ιατρικής ή Βιολογίας για την κάλυψη των τριών (3) θέσεων, εκλέγονται μη τακτικά μέλη της Α' τάξης με την ειδικότητα ιατρού ή βιολόγου. Όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία της εκλογής των πέντε (5) μελών από την Α' τάξη, η Ολομέλεια της Ακαδημίας Αθηνών εκλέγει τα λοιπά δύο (2) μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μεταξύ των τακτικών μελών των δύο άλλων τάξεων (Β' και Γ'), κατά προτεραιότητα κατόχους εδρών νομικής ή οικονομικής επιστήμης. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου επιδεικνύουν αντικειμενική και αμερόληπτη κρίση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Πριν από τη μυστική ψηφοφορία ελέγχεται αν υφίστανται συγκρούσεις συμφερόντων που παρεμποδίζουν τη δυνατότητά τους να ασκούν τα καθήκοντά τους ανεξάρτητα και αντικειμενικά ή αν έχουν κώλυμα για άλλους

λόγους. Κώλυμα θεωρείται ότι έχουν και αυτοί που είναι μέλη διοικητικών συμβουλίων είτε Ιδρυμάτων είτε γενικά νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που επιδιώκουν τους ίδιους ή παρεμφερείς σκοπούς με αυτούς του ΙΙΒΕΑΑ. Στην περίπτωση που καθυστερεί η σύμφωνη με τα ανωτέρω εκλογή από την Α' τάξη των πέντε (5) μελών, η Σύγκλητος της Ακαδημίας Αθηνών μπορεί να θέσει προθεσμία δύο (2) μηνών στην Α' τάξη για την εν λόγω εκλογή. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, η αρμοδιότητα εκλογής των πέντε (5) μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από την Α' τάξη περιέρχεται στη Σύγκλητο, η οποία τηρεί τα παραπάνω κριτήρια εκλογής. Μετά την εκλογή των επτά (7) μελών το διοικητικό συμβούλιο συγκροτείται σε σώμα, εκλέγοντας Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και Γραμματέα. Η εκλογή και η συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου επικυρώνονται με απόφαση του Υπουργού, ο οποίος ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων αυτών. Με την απόφαση του προηγούμενου εδαφίου λήγει η θητεία του υπηρετούντος διοικητικού συμβουλίου.».

Άρθρο 104

Σήμα Επισκέψιμου Οινοποιείου - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 25 ν. 4276/2014

Η παρ. 5 του άρθρου 25 του ν. 4276/2014 (Α' 155) τροποποιείται με την προσθήκη α) του Υπουργού Οικονομικών, β) της πρόβλεψης της καταβολής χρηματικού παραβόλου, γ) νομοτεχνικών βελτιώσεων και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι προδιαγραφές για τις υπηρεσίες της παρ. 1, οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των εγκαταστάσεων της παρ. 2, η μορφή και ο τύπος του Σήματος Επισκέψιμου Οινοποιείου, οι ειδικές προδιαγραφές επι-σκεψιμότητας, η καταβολή χρηματικού παραβόλου και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.».

Άρθρο 105

Σήμα Επισκέψιμου Ζυθοποιείου - Προσθήκη παρ. 2Α και τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 25Α ν. 4276/2014

Το άρθρο 25Α του ν. 4276/2014 (Α' 155) τροποποιείται με την προσθήκη α) παρ. 2Α, β) στην παρ. 3, της πρόβλεψης για καταβολή χρηματικού παραβόλου και οι παρ. 2Α και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«2Α. Για την ίδρυση μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων και χώρων εστίασης στο πλαίσιο του παρόντος, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 25.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι προδιαγραφές για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των εγκαταστάσεων της παρ. 1, η μορφή και ο τύπος του Σήματος Επι-σκέψιμου Ζυθοποιείου, η διάρκεια ισχύος του, οι ειδικές προδιαγραφές προσβασιμότητας, η καταβολή χρηματικού παραβόλου και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα.».

Άρθρο 106

Σήμα Επισκέψιμου Ελαιοτριβείου - Προσθήκη παρ. 2Α και τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 25Β ν. 4276/2014

Το άρθρο 25Β του ν. 4276/2014 (Α' 155) τροποποιείται με την προσθήκη α) παρ. 2Α, β) του Υπουργού Οικονομικών και της πρόβλεψης για καταβολή χρηματικού παραβόλου στην εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 3 και οι παρ. 2Α και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«2Α. Για την ίδρυση μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων και χώρων εστίασης στο πλαίσιο του παρόντος, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 25.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι προδιαγραφές για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των εγκαταστάσεων της παρ. 1, η μορφή και ο τύπος του «Σήματος Επισκέψιμου Ελαιοτριβείου», η διάρκεια ισχύος του, οι ειδικές προδιαγραφές προσβασιμότητας, η καταβολή χρηματικού παραβόλου και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 107

Σήμα Επισκέψιμου Τυροκομείου - Προσθήκη παρ. 2Α και τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 25Γ ν. 4276/2014

Το άρθρο 25Γ του ν. 4276/2014 (Α' 155) τροποποιείται με την προσθήκη α) παρ. 2Α, β) του Υπουργού Οικονομικών και της πρόβλεψης για καταβολή χρηματικού παραβόλου στην εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 3, και οι παρ. 2Α και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«2Α. Για την ίδρυση μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων και χώρων εστίασης στο πλαίσιο του παρόντος, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 25.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι προδιαγραφές για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των εγκαταστάσεων της παρ. 1, η μορφή και ο τύπος του Σήματος Επισκέψιμου Τυροκομείου, η διάρκεια ισχύος του, οι ειδικές προδιαγραφές προσβασιμότητας, η καταβολή χρηματικού παραβόλου και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 108

Πρόβλεψη για καταβολή παραβόλων - Τροποποίηση παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 74 ν. 4875/2021

Στο άρθρο 74 του ν. 4875/2021 (Α' 250) α) οι παρ. 1, 2 και 3 τροποποιούνται με την προσθήκη αα) του Υπουργού Οικονομικών, αβ) της πρόβλεψης για καταβολή χρηματικού παραβόλου, β) στην παρ. 2 διαγράφονται οι λέξεις «της παρ. 1» και επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση και οι παρ. 1, 2 και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις απονομής του «Σήματος Προσβάσιμο Τουριστικού Προορισμού» του άρθρου 52, η μορφή και ο τύπος του, η διάρκεια ισχύος του, η καταβολή χρηματικού παραβόλου και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις απονομής του «Σήματος Προσβάσιμης Τουριστικής Επιχείρησης» του άρθρου 53, η μορφή και ο τύπος του, η διάρκεια ισχύος του, η καταβολή χρηματικού παραβόλου και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις απονομής του «Σήματος Τουριστικού Καταλύματος φιλικού προς ζώα συντροφιάς» της παρ. 1 του άρθρου 54, η μορφή και ο τύπος του, η διάρκεια ισχύος του, η καταβολή χρηματικού παραβόλου και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Άρθρο 109

Νομοτεχνική βελτίωση στη θέσπιση σήματος προσβάσιμου τουριστικού προορισμού -

Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4875/2021

Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 52 του ν. 4875/2021 (Α' 250) διορθώνεται η παραπομπή στην εξουσιοδοτική διάταξη και το άρθρο 52 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 52

Σήμα Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού

Θεσπίζεται «Σήμα Προσβάσιμου Τουριστικού Προορισμού». Το σήμα του πρώτου εδαφίου είναι σήμα, με ειδικό λογότυπο, που απονέμεται από το Υπουργείο Τουρισμού, με το οποίο πιστοποιείται ότι ένας προορισμός πληροί τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην εκδιδόμενη κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 74 κοινή υπουργική απόφαση.».

Άρθρο 110

Νομοτεχνική βελτίωση στη θέσπιση σήματος προσβάσιμης τουριστικής επιχείρησης -

Τροποποίηση άρθρου 53 ν. 4875/2021

Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 53 του ν. 4875/2021 (Α' 250) διορθώνεται η παραπομπή στην εξουσιοδοτική διάταξη και το άρθρο 53 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 53

Σήμα Προσβάσιμης Τουριστικής Επιχείρησης

Θεσπίζεται «Σήμα Προσβάσιμης Τουριστικής Επιχείρησης». Το σήμα του πρώτου εδαφίου είναι σήμα, με ειδικό λογότυπο, που απονέμεται από το Υπουργείο Τουρισμού, με το οποίο πιστοποιείται ότι μία τουριστική επιχείρηση πληροί τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην εκδιδόμενη κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 74 κοινή υπουργική απόφαση.».

Άρθρο 111

Νομοτεχνική βελτίωση στη θέσπιση σήματος τουριστικού καταλύματος φιλικού προς ζώα συντροφιάς - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 54 ν. 4875/2021

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4875/2021 (Α' 250) διορθώνεται η παραπομπή στην εξουσιοδοτική διάταξη και η παρ. 1 του άρθρου 54 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Θεσπίζεται «Σήμα Τουριστικού Καταλύματος φιλικού προς ζώα συντροφιάς». Το σήμα του πρώτου εδαφίου είναι σήμα, με ειδικό λογότυπο, που απονέμεται από το Υπουργείο Τουρισμού, με το οποίο πιστοποιείται ότι ένας προορισμός πληροί τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην εκδιδόμενη κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 74 κοινή υπουργική απόφαση.».

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 112

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται άλλως σε επιμέρους διατάξεις του.

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Για τεχνικούς λόγους στο σχεδιάγραμμα, από το ηλεκτρονικό αρχείο, έγινε σμίκρυνση κατά ποσοστό 79%

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 2022

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών **ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ**

Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ**

Υφυπουργός

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ

Ναυτιλίας

και Νησιωτικής Πολιτικής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

Υφυπουργός

στον Πρωθυπουργό

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Εξωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΓΕΩΡΓΙΟΣΔΕΝΔΙΑΣ

Εργασίας και

Κοινωνικών Υποθέσεων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣΤΣΙΑΡΑΣ

Μετανάστευσης και Ασύλου

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης

και Τροφίμων

ΓΕΩΡΓΙΟΣΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ

Επικρατείας

ΓΕΩΡΓΙΟΣΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 2022

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣΤΣΙΑΡΑΣ

Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32, Αθήνα

Τηλ. Κέντρο 210 5279000

Κείμενα προς δημοσίευση: [**webmaster.et@et**](mailto:webmaster.et@et).